

Espais d'oci juvenil a
L'Hospitalet de Llobregat:
l'ajust de les polítiques de joventut a les
noves realitats juvenils.

IRENE GÓMEZ VARO

Tutora: Montserrat Simó Solsona

Treball de Fi de Grau
Grau en Sociologia
Curs 2017/2018

Resum

En la nostra societat actual, cada vegada són més les evidències que l'oci és un factor cabdal en la configuració de les identitats juvenils individuals i col·lectives. Les experiències viscudes entorn a l'oci resulten essencials en l'adquisició d'hàbits que es consolidaran durant els anys de joventut i es desenvoluparan durant la resta de l'etapa adulta. Precisament, aquesta investigació posa sobre l'èmfasi en el potencial explicatiu de l'oci sobre les noves realitats juvenils, tot adoptant una mirada "des de l'espai". Es tracta doncs, d'identificar quins són els espais i com són les activitats d'oci juvenil a la ciutat de L'Hospitalet de Llobregat, i en concret al barri d' El Centre.

A partir d'una metodologia pluralista que combina diferents tècniques de recollida i d'anàlisis, la idea és veure en quina mesura les polítiques d'oci juvenil impulsades per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat s'ajusta a les noves realitats juvenils i a les necessitats i inquietuds dels diferents espais d'oci juvenil (espai públic, espais administratius i espais autogestionats) i dels jovent que els ocupa.

Paraules clau: oci juvenil, polítiques d'oci juvenil, TIC, oci de consum, espai públic, espais administratius, espais autogestionats.

Abstract

In our current society, it is more and more evidenced that leisure is a key factor in the process of creating individual and collective youth identities. All leisure experiences are essential for the acquisition of certain habits that will be consolidated during the youth and will be developed during the rest of the adulthood. Precisely, this research wants to emphasize the explanatory potential of leisure about the new realities of youth by putting the focus on the "spaces". This way, it identifies which are the spaces and which are the activities of the youth leisure in the city of L'Hospitalet de Llobregat, and concretely in the neighborhood of "El Centre".

From a pluralist methodology that combines different techniques of data collection and analysis, the idea is to check if youth policies implemented by the local government of L'Hospitalet de Llobregat correspond to the new youth realities, needs and interests of the different youth leisure spaces (public space, administrative spaces and self-managed spaces) and young people who use them.

Key words: youth leisure, youth leisure policies, TIC, consumption leisure, public space, administrative spaces, self-managed spaces.

Índex

INTRODUCCIÓ	3
1. PROBLEMÀTICA	5
2. OBJECTIUS	6
3. MARC TEÒRIC	7
3.1. Aproximacions a l'Oci. La rellevància de l'Oci per a la Sociologia	7
3.2. De l'homo ludens a la Sociologia de l'Oci, passant per l'època clàssica	7
3.2.1 <i>Lògiques contemporànies</i>	9
3.3. Polítiques públiques i Joventut	14
3.3.1 <i>El jovent com a categoria d'anàlisi</i>	14
3.3.2. <i>Les transformacions de les realitats juvenils</i>	14
3.3.3. <i>Les polítiques d'oci juvenil</i>	15
4. HIPÒTESIS	21
5. CONTEXTUALITZACIÓ	21
5.1. L'Hospitalet de Llobregat	21
6. METODOLOGIA	24
6.1. Espais públics: observació participant	25
6.2. Espais juvenils organitzats: grups de discussió	27
6.2.1 <i>Espais administratius</i>	27
6.2.2. <i>Espais autogestionats</i>	27
7. ANÀLISI DE RESULTATS	30
7.1. Espais públics	30
7.1.1. <i>La Rambla Just Oliveras</i>	30
7.1.2. <i>Plaça Lluís Companys – Parc de l'Espiga</i>	31
7.1.3. <i>Carrer Cobalt – Zona industrial</i>	32
7.2. Més enllà de l'espai públic: els espais administratius i els espais autogestionats	34
7.2.1. <i>Presentació dels espais:</i>	35
7.2.2. <i>Els espais</i>	40
7.2.4. <i>La participació</i>	47
7.2.5. <i>L'ús de les xarxes socials</i>	50
7.2.6. <i>Impacte personal i col·lectiu</i>	50
7.3. Anàlisi de l'entrevista al Cristian Alcázar	51

8. CONCLUSIONS	56
9. BIBLIOGRAFIA	60
10. ANNEX	62
10.1. Guió observació participant	62
10.2. Guió grups de discussió	63
10.4. Transcripcions	66
10.4.1. <i>Transcripció entrevista AELH</i>	66
10.4.2. <i>Transcripció entrevista Akelharre Jove</i>	81
10.4.3. <i>Transcripció entrevista Cristian Alcázar</i>	98

INTRODUCCIÓ

Són les 8:30h del matí i no puc parar de pensar en què faré el cap de setmana. Per fi tornaré a ser lliure. De moment, ja he quedat amb la meva colla d'amics i amigues per anar a "prendre algo" aquest vespre. Ens trobarem al bar de sempre, on ens posarem al dia sobre la nostra vida, parlarem de trivialitats i aprofitarem per fer broma. Soparem plegades i després anirem a un dels concerts programats per la festa major del barri. Ballarem fins que el cos i la festa aguantin, i vés a saber si ens quedarem voltant pels carrers fins a altes hores de la nit.

Cada vegada és més reconeguda la importància de l'oci en la formació de les nostres identitats individuals i col·lectives, que es desprenen d'allò que fem i sentim durant el nostre temps lliure. Així, baixar al bar, anar a la discoteca o simplement quedar-nos xerrant en un banc, entre algunes de les meves activitats d'oci, constituiran el relat de la meua vida i el meu marc de referència per interpretar el món. Hem deixat de reconèixer les identitats basades en estructures fixes, com el treball o la família. Les preguntes de qui sóc i què és el que em defineix es contesten, en bona mesura, per les experiències i activitats viscudes, ja que a partir de l'oci teixim xarxes, aprenem, adquirim pràctiques i transmetem valors.

Pertanyo a la generació que comença el dia amb el mòbil a la mà. Apago l'alarma del despertador, miro la pantalla i *Facebook* em recorda que demà tinc un esdeveniment a les 22:00h, repasso les *instastories* d'*Instagram*, responc als xats i negocio l'hora de quedada pel grup de *Whatsapp*. Tot plegat, representen petites accions quotidianes que apunten que ser jove avui en dia és diferent del que era ser-ho abans.

Sóc també una d'aquelles joves a qui han cridat l'atenció per fer sarau al carrer. Formo part del jovent que vol reunir-se, que vol trobar-se i que per manca d'espais ens veiem abocats a la via pública o a recórrer a locals privats on ens demanen que consumim a un preu que sovint no s'ajusta a la nostra butxaca.

Sóc de L'Hospitalet de Llobregat, una de les moltes persones joves que hem crescut als barris del que es coneix com la perifèria. Sóc també una de les que més d'una vegada ens hem resignat a agafar el metro per anar a Barcelona perquè tenim la sensació (potser equivocada) de que "aquí no hi ha res per divertir-se". Però també, de les que s'organitza perquè a la ciutat tinguem espais on el jovent pugui gaudir de l'oci i d'experiències empoderadores.

La suma de tots aquests factors són l'empenta per embarcar-se en aquest Treball de Fi de Grau. Tot sabent que l'estudi de l'oci ha quedat sempre relegat al calaix de sastre de l'acadèmia i dels grans problemes de la Sociologia, aquesta investigació posa atenció precisament en el potencial explicatiu de l'oci en l'anàlisi de les noves realitats juvenils.

Així doncs, el treball recull al marc teòric els canvis produïts - en un món sotmès a constants transformacions- que afecten de ple a l'etapa de joventut i a l'oci de les persones joves; alhora

que examina les polítiques de joventut dissenyades i implementades per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. D'aquesta aproximació teòrica sorgirà la hipòtesis principal (i algunes de secundàries) que orienten la recerca en comprovar en quina mesura es corresponen les polítiques públiques amb les realitats juvenils en les quals s'han d'emmirallar.

A partir d'una mirada des de "l'espai" i la "imaginació geogràfica", se segueix una incursió en els diferents espais d'oci juvenil que s'identifiquen a L'Hospitalet, i en concret al barri d'El Centre. A partir d'una metodologia pluralista que combina diverses tècniques de recollida de la informació (entre les quals es troben l'observació participant, grups de discussió i entrevista) i d'anàlisi (l'anàlisi de contingut o el bibliogràfic) pretén oferir una visió de quins són aquests espais, quins usos hi predominen, quin és el grau de participació dels joves... que permetran contrastar les hipòtesis formulades.

Per últim, a mode de conclusió es recolliran les diferents troballes i reflexions sorgides durant la investigació, i s'aprofitarà, si s'escau, per fer propostes de millora de les polítiques públiques i la seva implementació.

1. PROBLEMÀTICA

La joventut resulta una etapa clau en la vida de les persones, allà on l'individu es dota d'eines per a la seva emancipació i autonomia, i on es formen les identitats individuals i col·lectives. Cada vegada són més les evidències que l'oci i la cultura són un factor cabdal en aquesta configuració de les identitats. Les experiències viscudes entorn a l'oci resulten essencials en l'adquisició d'hàbits que es consolidaran durant els anys de joventut i es desenvoluparan durant la resta de l'etapa adulta.

La joventut *per se* s'enfronta a una vulnerabilitat estructural, de manera que els i les joves ocupen una posició de desavantatge respecte a altres grups d'edat (per exemple, en l'accés a segments precaritzats del mercat laboral). A banda del reconeixement estigmatitzat dels i les joves que sovint s'instal·la en l'imaginari col·lectiu, en l'àmbit de l'oci, les persones joves es troben amb dificultats afegides que impedeixen i determinen les seves pràctiques d'oci i lleure. En són un exemple la falta d'espais o la manca de recursos econòmics i d'oferta d'oci dirigit per a joves.

En un món sotmès a constants transformacions, i especialment després d'un context socioeconòmic de crisi, són els joves un dels principals col·lectius on aquests canvis han tingut un major impacte. S'identifiquen, en primer lloc, els canvis succeïts en els tres dels pilars fonamentals que actuaven com a proveïdors de benestar dels individus (el mercat de treball, l'estat del benestar i la família) en el marc d'un món globalitzat. També, les modificacions en la configuració del territori urbà i, sense dubte, la revolució que ha suposat l'aparició de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

Així doncs, aquests canvis estan redefinint els contextos en els quals els i les joves creixen i desenvolupen els seus projectes vitals. El camp de l'oci no està exempt d'aquestes transformacions, ben al contrari, s'ha obert la porta a la proliferació tant de noves formes i experiències d'oci com dels espais on es duen a terme i la manera en com s'estableixen relacions socials a partir d'unes pràctiques d'oci determinades.

Si les polítiques adreçades a les persones joves pretenen ser proveïdores de benestar, han de conèixer profundament la realitat en la qual volen incidir. Així doncs, han d'incorporar una anàlisi profunda d'aquest nou context en el que s'han d'emmirallar. Per aquest motiu, la investigació científica i social resulta essencial per definir el punt de partida de la intervenció pública.

L'Hospitalet de Llobregat d'avui en dia és on es localitza la recerca. La segona ciutat més important de Catalunya, darrera de la capital barcelonina i situada en la seva perifèria, és un municipi urbà de prou dimensions i complexitat social com per a trobar un escenari d'interès sociològic per a l'estudi de l'oci juvenil.

L'Ajuntament de la ciutat compta amb un Pla Local de Joventut amb estratègies que volen incidir sobre les oportunitats d'oci dels i les joves de L'Hospitalet. Paral·lelament, a la ciutat comencen a sorgir iniciatives juvenils al marge de les línies estratègiques definides per les institucions municipals. La manera en com s'ajusten les actuacions de la política pública amb l'oci real i desitjat pel jovent de L'Hospitalet és allà on aquesta investigació vol aprofundir.

2. OBJECTIUS

En l'apartat anterior es definia la problemàtica en la que aquesta recerca es submergeix. A partir d'aquesta, s'obre un procés d'investigació que planteja diversos objectius generals dels quals es desprenen també objectius més específics. Són els següents:

- Detectar quins són els espais d'oci juvenil a L'Hospitalet de Llobregat.
  - Identificar sobre el territori els llocs que ocupen els joves per invertir el seu temps d'oci.
  - Veure en quina mesura els i les joves contribueixen a la creació d'espais d'oci juvenil.

- Conèixer quines i com són les activitats d'oci dels joves de la ciutat metropolitana en el context de les noves realitats juvenils.
  - Veure com han afectat els canvis socials dels darrers temps a les pràctiques d'oci de les persones joves.
  - Esbrinar quines són les necessitats dels i les joves d'acord amb les seves pràctiques d'oci juvenil.
  - Analitzar les iniciatives de joves que organitzen activitats d'oci i l'impacte personal i col·lectiu que generen.

- Comprovar l'ajust de les polítiques de joventut a la realitat dels joves.
  - Conèixer les polítiques municipals de joventut en l'àmbit de l'oci.
  - Analitzar l'impacte de les darreres actuacions en matèria d'oci juvenil.
  - Definir, si s'escau, noves estratègies d'intervenció pública en matèria d'oci juvenil.

3. MARC TEÒRIC

3.1. Aproximacions a l'Oci. La rellevància de l'Oci per a la Sociologia

Si la Sociologia neix per alguna cosa és, sense dubte, per tractar de comprendre la complexitat del món en que vivim a partir de l'anàlisi curosa de la realitat social, i amb l'objectiu de formular propostes d'intervenció social. Tradicionalment, la disciplina sociològica ha invertit les seves energies en l'estudi de les esferes del treball, l'economia, la família, la política...de manera que l'oci ha quedat sempre "a la part final de l'inventari dels grans problemes" (Dumazédier, 1968).

El cert és que tot i la subestimació teòrica de l'oci al llarg de la història del pensament, aquest guarda relacions profundes amb les grans preocupacions sociològiques. En aquest sentit, alguns autors han reflexionat sobre la importància de l'oci en la configuració de les nostres societats, que sorgeix com un dels debats de l'agenda contemporània. L'objectiu d'aquest apartat és, doncs, fer un repàs de les diferents contribucions i reflexions entorn a l'oci per tal d'establir una mirada teòrica de referència amb la qual treballar al llarg d'aquesta investigació.

3.2. De l'homo ludens a la Sociologia de l'Oci, passant per l'època clàssica

En Johan Huizinga va definir l'ésser humà com a l' *homo ludens* (Huizinga & Imaz, 1972), com a "l'home que juga". Es tracta d'un home pre-racional, de manera que el joc és una característica inherent dels humans en tant que som animals. D'aquesta manera, abans de ser *homo sapiens* (l'home que pensa) o *homo faber* (l'home que treballa), som éssers que juguem, éssers lúdics. Aquesta és una primera aproximació de vital rellevància, ja que malgrat no s'utilitzi el terme "oci", planteja que els humans no ens podem desprendre del joc, del fet de "passar-ho bé" perquè és quelcom que ens acompanya des que vam néixer.

Segons Dumazédier, un dels principals exponents de la Sociologia de l'Oci, no es pot parlar en termes d' "oci" abans de la Revolució Industrial. En aquell moment, pensadors com Saint-Simon fan referència als *ociosos* com als "paràsits de la societat", aquells com usurers, terratinents, els que posseïen el deute públic, els que viuen "dels altres"; en contraposició al grup social dels *productors*, com els laboriosos, emprenedors i industrials.

El mateix succeeix amb Paul Lafargue, que veu també aquesta divisió de la societat industrial en dos grups, dels quals només un, la burgesia, podia gaudir de temps lliure, mentre que la resta estava condemnada a ser treballadors assalariats. El 1883 va publicar *El dret a la peresa*, un assaig en contraposició al "dret al treball" que reivindicaven altres pensadors revolucionaris de l'època. Considerava que s'havia imposat un amor pel treball com si fos una religió i que el que s'hauria de reclamar és el dret al gaudi, a tenir temps lliure com així tenia

la burgesia, en definitiva, el *dret la peresa*, que és la “mare d e totes les arts i de les nobles virtuts”(Lafargue, Espinet i Burunat, & Martín Ramos, 1990).

No obstant, aquestes reflexions entorn de l'oci, a més d'associar-lo amb el que s'entén per la “ociositat”, ambdues parteixen del conflicte oci-treball. És a dir, el lleure segueix una lògica subordinada: el temps d'oci o de lleure es defineix pel treball, és allò que ve després de les ocupacions de treball.

Dumazédier, per la seva part, trenca per complet amb aquesta visió. D'una banda, pretén situar l'oci a la primera línia de la Sociologia. Afirmar que l'oci podria “enlluernar-nos amb les múltiples influències en l'estudi de les civilitzacions”(Dumazédier, 1968). D'altra banda, va fer probablement un dels majors esforços per tractar d'oferir una definició exhaustiva d'oci:

“Conjunt d'ocupacions a les quals l'individu pot dedicar-se voluntàriament per descansar, per divertir-se i per desenvolupar la seva informació o formació desinteressada, la seva voluntària participació social o la seva lliure capacitat creadora, quan s'ha alliberat de les seves obligacions professionals, familiars i socials”(Dumazédier, 1968)

Així doncs, es difereix d'una visió de l'oci com a “cessió del treball o inactivitat”, sinó que s'entén com una ocupació en sí mateixa.

Una aproximació etimològica pot resultar prou il·lustradora d'aquesta manera de concebre el conflicte lleure-treball. La paraula francesa “loisir” (equivalent a “oci” en català) té la seva arrel en el llatí “licere”, que dona lloc a la locució llatina “licet”: “està permès”, “lícit”. D'altra banda, el mot “treball” prové de “trespalis”, d'un estri de tortura romà. Per tant, l'oci conté una idea de permissibilitat, de manera que es deixa en un segon pla l'autoritat i es contraposa amb el treball.

Tal com explica Lanfant, en les llengües grega i llatina l'oci no està definit com a complement del treball. No es quelcom que s'obté mitjançant el treball, sinó que és un estat, una condició social. En grec, la dualitat del treball-oci s'expressa amb les paraules formades per la mateixa arrel: “scholé” (traduït al català com “oci”) i “ascholé” (no oci, estat de servitut)(Lanfant, 1978). Pels grecs, el lleure és el floreixement de la vida que es correspon amb l'home lliure, és l'exercici del cos per “tenir una alma hermosa en un pit fort”(Dumazédier, 1968).

Igualment, en llatí es troba la paraula “otium” (oci), que s'oposa al “negotium” (privació de l'oci). Per tant, la prioritat del lleure per sobre del treball en l'època clàssica s'expressa des del seu propi vocabulari, on el treball és definit amb un prefix negatiu (“a” en grec i “neg” en llatí) (Lanfant, 1978).

Oposada a aquesta visió de l'oci com una activitat alliberadora, i fent un salt a la realitat contemporània, Thomas Veblen va advertir que el sorgiment de la “Societat de l'oci” lligat al

desenvolupament del consum de masses suposava una nova obligació: la de consumir compulsivament (Veblen, 1944).

Aquest apartat no aspira a una anàlisi profunda sobre els orígens etimològics ni de les diferents connotacions de la paraula "oci" al llarg de la història. No obstant, sí es pretén fer èmfasi en el fet que les diferents concepcions de l'oci tenen a veure amb una qüestió ideològica, i que aquesta està relacionada amb les diferents esferes i estructures socials (política, econòmica, cultural...).

3.2.1 Lògiques contemporànies

3.2.1.1. Oci, consum i classe social: Cap a un oci consumista?

Autors com Veblen varen començar a parlar de la "Societat de l'oci" al mateix temps que es desenvolupa el consum de masses que es va estenent a la majoria de la població. En la seva obra més coneguda fa referència al consum ostentós de la classe ociosa nord-americana de les primeres dècades del segle XX, que utilitzaven el consum com un mecanisme per a la distinció social (Veblen, 1944).

És doncs quan es posa de manifest el fort lligam del consum a les societats occidentals contemporànies, de manera que l'activitat de consumir es converteix en una mena de model sobre com es perceben totes les activitats (Campbell, 2004), incloses les d'oci. És a dir, ens trobem amb la paradoxa que plantejava el mateix Veblen, i és que fins i tot el temps d'oci que a priori és alliberador, acaba per ser un espai per a la nova obligació de consumir.

En societats contemporànies que apareixen sota el nom de "societats postmodernes", "societat de la segona modernitat" (Ulrich Beck) o "societat de la modernitat líquida" es parla de la ruptura amb les institucions i les estructures fixes, com ara el treball, per passar a un món on es considera que l'individu s'emancipa dels patrons homogeneïtzadors i pot seguir les seves pròpies formes de vida. Aquesta nova concepció, sense dubte, té a veure també amb el fet que el consum ofereix un nou factor a partir del qual formar-se una identitat.

Enmig d'aquest debat teòric, allò que resulta rellevant en aquesta investigació - considerant que es pretén focalitzar en l'oci juvenil- són els efectes que un oci lligat al consum té en la formació de la identitat de les persones en una etapa vital tan important com és la joventut.

En una societat postmoderna, amb un mercat de treball especialment precari pels joves, es produeix una desvinculació emocional del jovent respecte a les seves feines, sobre les quals no tenen cap tipus de marge per "escollir". De fet, el treball es pot prendre com un mer mitjà per aconseguir els ingressos que seran gastats allà on sí poden tenir control: en el consum i l'oci.

Es parteix de la idea que les pautes de consum van més enllà del propi consum de béns, sinó que la transcendència resideix en la transferència simbòlica de significat que l'acte de consumir certes activitats d'oci tenen. D'aquesta manera, el consum de determinats béns, serveis, formes de cultura, així com la pràctica de determinades activitats d'oci, donen lloc a estils de vida diferents, i per tant, a identitats diverses. L'esfera del consum, de la cultura i de l'oci defineixen les identitats amb més força que en el passat (Observatori Català De La Joventut, n.d.).

Bourdieu en la seva obra més cèlebre parla del gust com a eina per a la distinció social (Bourdieu, 2000). L'autor introdueix el concepte "habitus" per parlar del gust, les propensions i les actituds cap a determinats objectes i pràctiques que formen els estils de vida. L'"habitus" es defineix com els esquemes i les estructures que organitzen la percepció del conjunt de pràctiques d'un agent, és una mapa mental a partir del qual els individus "dirigeixen la mirada cap al món social" (Bourdieu, 2000). Aquest actua en dues direccions, per una banda a) és un principi generador de pràctiques, i per l'altra, b) és un sistema d'enclassement d'aquestes pràctiques.

Per tant, allò que consumim, les pràctiques que duem a terme i en definitiva, els estils de vida que prenem ens ubiquen en classes diferents que donen lloc a interpretacions diferents del món que ens envolta. Aquestes classes diferenciades pel gust, però, no es poden considerar que són escollides lliurement, sinó que provenen de condicions d'existència diferents. D'aquesta manera, prenen importància en l'anàlisi les diverses variables sociodemogràfiques existents (renta, origen, nivell d'estudis...).

Així doncs, aquesta investigació tracta d'esbrinar quin és el tipus d'oci que duen a terme els i les joves per tal de conèixer les pràctiques i els gustos que formen les seves identitats. Especialment, es posarà l'accent en saber si es tracta d'un oci que passa per l'acte de consumir o si bé pren altres formes.

3.2.1.2. Les noves tecnologies 2.0. Noves formes de relacionar-nos

La irrupció de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) és un dels fenòmens que en les darreres dècades ha tingut més impacte en les nostres societats i en la nostra vida.

El sociòleg Manuel Castells ha estat una de les principals figures a l'hora de parlar de la l'expressió de la "Societat informacional" per referir-se a l'organització social en la que "la generació, el processament i la transmissió de la informació es converteixen en les fonts fonamentals de la productivitat i el poder, degut a les noves condicions tecnològiques que sorgeixen en aquest període històric" (Castells, 1997).

A més de la indiscutible afectació al món productiu i laboral, les TIC també han acabat per ser un element eminent del nostre oci i cada vegada tenen un rol més gran en la configuració de les nostres relacions i identitats (Fernández-Planells, A; Masanet, M; Fifueras-Maz, 2016). D'aquesta manera, les TIC es constitueixen com un altre dels agents socialitzadors, que donen lloc al naixement del que s'anomena com la "generació digital" (Rubio, n.d.)

Les persones adolescents i joves d'avui en dia són les que protagonitzen aquestes noves generacions -també comunament anomenades en dues generacions diferents els *millennials*¹ i *centennials* o *generació Z* (Martínez-Celorrio, 2017)– són els fills i les filles que han crescut en un entorn on les TIC formen part de la seva quotidianitat, d'allò que Zygmunt Bauman va teoritzar com la "cultura líquida"² (Bauman, 2013).

Alguns autors que apostaven per visions apocalíptiques preveïen que els joves digitals deixarien de ser éssers socials, que les TIC afectarien negativament les relacions entre les persones fins al punt d'arribar a un estat d'anomia. No obstant això, són nombrosos els estudis que adopten una doble mirada cap a la irrupció de les noves tecnologies, de manera que són percebudes al mateix temps tant com una amenaça com una oportunitat.

Es demostra com comunicar-se per internet, per les xarxes socials, és també comunicar-se molt. Les TIC i Internet són un mitjà per a la interrelació dels joves (Valor, J.; Sieber, 2004), i per tant representen eines que contribueixen a la seva socialització i a la construcció de la seva identitat. Alhora, constitueixen també vertaderes eines que possibiliten noves formes organitzatives, com la comunicació instantània, la creació de grups de treball o de grups d'afinitats. En definitiva, les TIC configuren nous contextos als que cal parar l'atenció quan es pretén examinar l'oci juvenil.

---

¹ Considerades *millennials* aquelles persones que van néixer entre el 1980 i el 1994, i *centennials* o *Generació Z* aquelles nascudes entre 1994 i 2010, i són veritables nadius digitals. Les *centennials* coincideixen amb les generacions precedents del *millennials*, però es diferencien per alguns trets (Martínez-Celorrio, X):

- S'estan socialitzant en un nou context de depressió econòmica, canvi climàtic, terrorisme internacional i augment de la desocupació i de les desigualtats.
- Utilitzen els nous dispositius i xarxes digitals com a promotors de la seva identitat en la vida quotidiana i com a espais clau de socialització emocional i afectiva, i eliminen l'ús de formats com el llibre i la televisió.
- Són autodidactes, curiosos, creatius i sobreexposats a una informació creixent, desjerarquitzada i contradictòria, i atorguen més autoritat a Google o Youtube que als seus mestres o professors.
- Són més crítics, més altruistes i més polititzats que els *millennials*. Molt sensibilitzats amb el canvi climàtic i amb causes humanitàries. Són tolerants amb la diversitat racial i sexual. Desconfien de la política tradicional i estan compromesos amb canvis innovadors.
- Prioritzen les necessitats afectives, intel·lectuals i d'autorealització personal abans que l'estatus econòmic i l'afanu de possessió i aflluència material.
- Necessiten sentir-se autònoms però els satisfà col·laborar en grups per crear i resoldre desafiaments. El treball tradicional els avorreix, ofega i limita.

² L'adjectiu "líquida" fa referència a una societat que comparteix la característica dels fluids de no conservar la forma. Són societats que no es lliguen ni a l'espai ni al temps, on no hi ha certeses absolutes, ni conviccions duradores, i en definitiva, societats que estan en constant moviment i canvi.

3.2.1.3. Localització geogràfica: les grans ciutats metropolitanes

Les grans ciutats són els escenaris per excel·lència on es manifesten les lògiques contemporànies que es posen en relleu en aquest treball d'investigació (la deriva a una societat d'oci de consum, la globalització i la revolució tecnològica). El camp urbà és allà on conflueixen tots els canvis observats, on es visibilitzen aquests processos, i “on es donen les condicions per l'aparició de certes expressions juvenils generadores de processos culturals distintius, discursos juvenils, etc.”(Zebadúa, 2011).

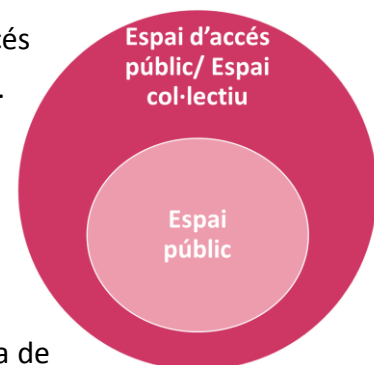
Aquest apartat parteix d'allò que David Harvey anomena com a “imaginació geogràfica”. Això no és més que reconèixer la importància de la dimensió espacial dins de qualsevol procés social, de manera que dotar-se d'aquesta “imaginació” permet comprendre el paper que tenen els espais, els llocs on succeeixen els fenòmens, en la pròpia biografia i en les relacions que es donen entre els individus i les comunitats (Harvey & González Arenas, 1979).

No es pot desprendre la dimensió geogràfica dels plantejaments sociològics, especialment si es pretén abordar una problemàtica que afecta als i les joves, sobre els qual sovint s'apel·la a la manca d'espais com una dificultat del col·lectiu (i en certa manera, això els aboca a ocupar l'espai públic).

Parar l'atenció en l'espai públic resulta interessant no només per entendre les característiques estructurals que el defineixen, sinó per conèixer els seus significats socials i polítics. La idea és veure com la configuració dels espais públics acompanyen els processos socials de les nostres realitats contemporànies i per tant, com els joves adapten les seves pràctiques d'oci al territori.

L'espai públic ha estat considerat com una dimensió fonamental de la vida política i social, com “l'expressió de la democràcia en la seva dimensió territorial [...], on la societat s'escenifica i es representa a si mateixa, on es mostra com una col·lectivitat que conviu i que mostra la seva diversitat, les seves contradiccions i expressa les seves demandes i conflictes(Trilla, 2011).

Cal fer una distinció, però, entre l' “espai públic” i l' “espai d'accés públic” o “espais d'accés col·lectiu”(Ricart & Remesar, 2013). Dins de l'espai d'accés col·lectiu només es considera espai públic aquelles parts de la ciutat que són de propietat pública (local, regional, estatal...), mentre que l'espai col·lectiu engloba també els dominis privats (*Il·lustració 1*).

En les ciutats dels països desenvolupats, la tendència ha estat la de potenciar la iniciativa de domini privat en detriment dels espais públics. Les corrents de neo-liberalisme i el

Il·lustració 1. Espai d'accés públic/ espai col·lectiu vs. Espai Públic.

desmantellament progressiu de l'Estat de benestar en el camp de l'urbanisme ha significat la transició cap a la privatització de l'espai públics, de manera que alguns autors han arribat a anunciar la sentència de mort de la "plaça pública" (Ricart & Remesar, 2013).

Tal com suggereix Garcia-Domènech, històricament hi ha hagut un lligam entre les ciutats i l'activitat comercial: és als assentaments urbans on es donen les millors condicions per al comerç. El resultat són les ciutats d'avui en dia on es combinen "residència, comerç i oci" (García-Domènech, 2015). D'aquesta manera, la ciutat postmoderna ha consolidat l'activitat comercial com una activitat quotidiana.

Bauman en el seu estudi de la societat líquida, qualifica les societats postmodernes com als "grans temples del consum" (Bauman, 2013). De fet, identifica la presència d'espais a la ciutat que reben el nom d' "espais públics" però que en realitat son espais destinats a prestar servei als consumidors, o més aviat, a convertir el resident de la ciutat en consumidor.

D'aquesta constatació sorgeix una perspectiva d'anàlisi segons la qual la privatització de l'espai públic de les ciutats es duu a terme a partir dels usos que se'n fan d'aquest:

"Privatizar y sesgar definitivamente los usos y la percepción del espacio público porque está dominado por la función comercial. No hay nada de malo en la función comercial, una función tan legítima como cualquier otra en la sociedad. Pero la cuestión es la estructuración simbólica sobre la base de la predominancia excesiva de esta función" (Borja & Dinda, 2003).

La percepció social és que l'activitat comercial com a activitat quotidiana de les ciutats, fins al punt de considerar-la com una extensió d'activitat pública. Trobem doncs, ciutats contemporànies on l'espai públic cada dia es veu més reduït per unes lògiques de privatització tant de la propietat dels espais (que passen a ser privats) com dels usos que s'hi desenvolupen (fonamentalment de caire consumista).

Així doncs, el paper dels joves en l'espai públic està subjecte a les dinàmiques del territori de la propia ciutat. Segons Borja les urbs d'avui en dia condemnen els i les joves a una triple exclusió (Borja & Dinda, 2003): 1) D'una banda l'exclusió derivada de les posicions socioeconòmiques de desavantatge (precarietat, dependència de la família, endeutament per aquells que s'emancipen...); 2) L'exclusió urbana, que tot i no hi ha una "prohibició" formal per estar en ell, hi ha una manca d'espais públics i d'equipaments. Els joves són sovint vistos com un estorb, com un col·lectiu molest i fins i tot perillós; i 3) la falta de referents que ocupin l'espai urbà per exercir la ciutadania (tot i que en els últims anys s'han vist mobilitzacions amb força a les places públiques).

En aquest sentit, la investigació tractarà d'abordar des de la perspectiva espacial quines són les posicions dels joves sobre el territori (on es poden trobar els joves a l'espai públic?), quins són

els usos que hi predominen (què fan aquests joves?) i quines dificultats, exclusions i mancances troben en ell.

3.3. Polítiques públiques i Joventut

3.3.1 El jovent com a categoria d'anàlisi

Les polítiques de joventut sorgeixen en el moment que es considera la "joventut" com una categoria d'anàlisi en si mateixa sobre la qual reflexionar i actuar políticament. Es tracta d'un col·lectiu que, amb la raó d'edat com a característica comuna, té unes condicions estructurals que influeixen el seu ple exercici de la ciutadania (Diputació de Barcelona, 2011).

Si bé la condició de jove sovint s'entén des d'una visió homogeneïtzadora segons la qual tant les experiències vitals com les discriminacions exercides són pràcticament les mateixes, són molts els factors que posen de manifest la heterogeneïtat existent dins el col·lectiu.

En primer lloc, cal tenir en compte que la joventut no es un període que comenci "des de zero", sinó que parteix de les trajectòries iniciades durant la infància, i per tant, que hi ha un bagatge que condiona aquesta etapa tot generant múltiples experiències vitals. D'altra banda, el jovent com a part d'una generació està inserit en un context socioeconòmic i cultural, en el qual també es donen els condicionants presents en el conjunt de la població (gènere, classe social, origen...). Per tant, no es pot parlar de la joventut com un conjunt homogeni, sinó que cal atendre a les diverses realitats juvenils.

La complexitat i la diversitat juvenil es fan encara més evidents si es fa una anàlisi des de la mirada de la cultura i l'oci. Carles Feixa ha estat un dels pocs autors que ha proposat un aproximació de la joventut a partir de les "cultures juvenils" (Zebadúa, 2011). D'aquesta manera, les experiències socials dels joves son expressades col·lectivament mitjançant la construcció d'estils de vida distintius (especialment enfocats en el seu temps lliure), fins i tot configurant "microsocietats juvenils" que es doten d'activitats, espais i temps específics (Feixa, 1998).

3.3.2. Les transformacions de les realitats juvenils

En un món sotmès a constants transformacions, són els joves un dels principals col·lectius on aquests canvis han tingut un major impacte. Tres dels pilars fonamentals (Observatori Català De La Joventut, n.d.) que actuaven com a proveïdors de benestar dels individus (el mercat de treball, l'estat del benestar i la família) han patit canvis importants que mereixen ésser analitzats, especialment després d'un context socioeconòmic de crisi.

Els joves d'avui en dia s'enfronten a un mercat laboral – global – que dona oportunitat a llocs de treball d'alta qualificació, però que també ha generat riscos que venen acompanyats d'una corrent liberalitzadora de l'economia que ha consolidat segments ocupacionals precaritzats a

l'estructura laboral (s'instaura la temporalitat, la inestabilitat, els baixos ingressos i les males condicions laborals).

Estretament lligat al procés de globalització també es produeix un desmantellament de l'Estat de Benestar, ja que les intervencions estatals són vistes com interferències al creixement econòmic en un context global de màxima competitivitat. És a dir, hi ha una reducció del paper de l'Estat en polítiques públiques que provoquen l'afebliment de la posició dels joves cap als reptes del futur i fan guanyar pes a la família com a font fonamental proveïdora de recolzament.

Així doncs, entre els múltiples efectes, les investigacions de l'Observatori Català de la Joventut apunten que s'han produït canvis en les trajectòries de transició juvenils (Serracant & Fabra, 2012). D'aquesta manera s'observa un allargament de l'etapa de joventut, unes trajectòries en que es produeixen retorns a etapes o subtransicions ja superades (per exemple, tornar a casa dels pares o tornar a estudiar), un trencament de la linealitat (ja no se segueix un camí concret) i en definitiva, una diversificació de les realitats de les trajectòries.

L'oci que experimenten els joves tampoc ha quedat exempt a les transformacions. Els anteriors canvis esmentats juntament amb l'aparició a les noves tecnologies (TIC) i el desenvolupament de la societat de consum, estan redefinit els conceptes tradicionals d'oci. D'aquesta manera, han proliferat tant noves formes d'experiències d'oci com els espais on es duen a terme.

3.3.3. *Les polítiques d'oci juvenil*

La població jove es troba en un període de transició vital de gran rellevància, però els subjectes no estan sols en aquest procés, sinó que els acompanyen diversos agents i institucions en el camí. Precisament les polítiques públiques són una de les principals fonts de benestar dels individus que permeten alleugerir el paper condicionant família sobre el conjunt d'oportunitats vitals de les que disposaran els joves.

Així doncs, si la realitat juvenil és el mirall on s'han de reflectir les polítiques de joventut, cal fer un anàlisi de com es van modificant els contextos on es desenvolupen. Les polítiques adreçades a les persones joves han d'incorporar una lectura profunda per entendre la realitat sobre la qual volen incidir. És per això, un dels objectius d'aquesta investigació és el de comprovar l'adequació de les polítiques adreçades als joves i a la realitat que viuen.

Aquest apartat tracta de fer una incursió en el món de les polítiques públiques de joventut per tal de conèixer quin és el paper que les administracions públiques poden prendre en aquesta matèria. Hi ha diverses aproximacions a l'hora d'apropar-se a l'univers de les polítiques de joventut que resulten interessants per conèixer quines són les mirades des d'on es parteix per elaborar les polítiques i els programes de joventut.

La pregunta inicial per començar a pensar en polítiques de joventut és què és el que s'entén per joventut. En funció de les diverses concepcions sobre la joventut es distingeixen tres tipus de polítiques de joventut (Diputació de Barcelona, 2011):

a) La joventut com a etapa de transició → Polítiques de transició

S'entén la joventut com una etapa de transició de la infància a la vida adulta. D'aquesta manera, la joventut és el procés d'adquisició de l'autonomia pròpia dels adults (s'emancipen de la família, s'aconsegueixen determinats recursos formatius, laborals i econòmics...). Es tracta d'una concepció lligada a factors socioeconòmics (tenir un habitatge, una feina, una família pròpia...) per assolir una independència que determina el pas a l'etapa adulta.

Les polítiques que parteixen d'aquest concepte de joventut són aquelles que posen l'accent en el camp econòmic i social. Per exemple, els programes d'inserció laboral juvenil, tallers de formació, habitatge per a joves, programes de reforç educatiu, oferta de cursos de llengües estrangeres, etc.

b) La joventut com a ciutadania → Polítiques de ciutadania

Entendre la joventut com una etapa en que les persones adquireixen i posen en pràctica els drets i deures socials. És el moment en el qual es defineix el projecte vital de les persones, i es posa l'èmfasi no tant en els recursos per la independència que caracteritza als adults sinó als recursos socials, polítics, econòmics i culturals necessaris per exercir la ciutadania.

Per exemple, les formacions en drets humans, els protocols contra les agressions sexistes als espais d'oci nocturn, els tallers de defensa personal femenina, les xerrades sobre el col·lectiu LGTBI, etc.

c) La joventut com a etapa plena → Polítiques afirmatives

La joventut no es defineix en tant que és una etapa prèvia al món adult, sinó que es defineix en positiu, com una etapa important en si mateixa. La joventut, gràcies a l'assoliment de majors quotes de benestar, de l'allargament de la formació i l'endarreriment de l'emancipació - entre d'altres factors- sorgeix com una etapa plena de vida. Cobren importància les experiències vitals que afecten a la formació de les identitats, especialment les que es troben lligades a la cultura, el consum i l'oci.

Les polítiques de joventut relacionades amb aquesta concepció s'associen al món cultural i vivencial. Són polítiques que pretenen fomentar l'adquisició de valors, habilitats socials, fomentar els processos de creació i experimentació, etc. Podrien ser un exemple els programes d'oci juvenil, la concessió d'espais per a la creació (musical, artística...), etc.

Aquestes tres concepcions de la joventut són interessants per analitzar el Pla Local de Joventut impulsat per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, on se situa la recerca. D'aquesta manera es podrà veure des de quins marcs interpretatius lligats a aquestes concepcions parteixen les polítiques de joventut de la ciutat.

3.3. El Pla Local de Joventut (2016-2019) de L'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

Dins les polítiques de joventut, l'esfera de la política municipal resulta clau per a l'impacte de la intervenció pública en la millora de la vida dels joves. La proximitat existent entre les persones que dissenyen les polítiques respecte les persones que se'n poden beneficiar d'aquestes fa que a priori hi hagi una major capacitat de millorar la qualitat de vida de les persones, i en definitiva, de portar a terme polítiques públiques efectives. És a dir, des d'un àmbit d'actuació proper com és la política municipal - en aquest cas, en matèria de joventut - es pot partir del coneixement de la realitat d'apropr, des del contacte directe.

El Pla Local de Joventut (d'ara en endavant, PLJ) és una de les eines que els municipis tenen per a portar a terme polítiques de joventut. Tot i que no és l'única eina, constitueix un marc de referència per al desenvolupament de les polítiques de joventut a nivell municipal. Té una vigència de 4 anys, que acostuma a coincidir amb el mandat municipal.

És interessant analitzar el Pla Local de Joventut de l'Ajuntament de L'Hospitalet ja que és on s'expliquen les prioritats d'intervenció establertes, les línies d'actuació, s'identifiquen necessitats... alhora que es recull tot allò que es realitza en matèria de joventut.

L'objectiu d'aquest apartat és doncs, fer una anàlisi de contingut del Pla Local de Joventut vigent a la ciutat (2016-2019), amb l'objectiu de conèixer quin és el paper de les institucions públiques a nivell municipal pel que fa a la joventut i, concretament, quin és el pes de les actuacions en l'àmbit de l'oci i el lleure.

3.4.1. Visió general

El procés d'elaboració del PLJ es divideix en dues parts diferenciades. D'una banda, la diagnosi, que s'afirma haver-se dut a terme a partir d'una metodologia participativa (grups de treball, enquesta i grups de discussió). I per l'altre, la fase de disseny, que parteix del diagnòstic i defineix les línies d'actuació, els objectius i els les actuacions concretes per assolir-los.

El PLJ contempla dos grans àmbits d'actuació: l'acompanyament a les transicions juvenils escola-treball i la participació (*Veure Taula 1*). Dins del primer àmbit es pretén "dignificar la vida de les persones joves donant suport a processos d'emancipació i de transició cap a l'edat adulta", i es plantegen 3 objectius operatius que es materialitzen en els corresponents programes d'actuació (*veure Taula 1*).

ÀMBITS D'ACTUACIÓ PLURAL LOCAL DE JOVENTU	Acompanyament transicions juvenils	Objectiu estratègic	DIGNIFICAR LA VIDA DELS JOVES DONANT SUPORT ALS PROCESSOS D'EMANCIPACIÓ I DE TRANSICIÓ A LA VIDA ADULTA		
		Objectius operatius	Consolidar l'Oficina Jove com a centre de referència per al jovent	Programa	Programa Municipal d'Emancipació Juvenil
				Serveis	Punts d'informació, assessoria i orientació en els àmbits de: <ul style="list-style-type: none"> • Formació • Laboral • Mobilitat Internacional • Creixement personal, professional i social
		Objectius operatius	Polítiques comunitàries d'intervenció directa adequades a les necessitats dels joves	Programa	Programa Municipal de Dinamització Territorial
				Serveis	Tallers en els àmbits de... <ul style="list-style-type: none"> • Formació • Laboral • Mobilitat Internacional • Creixement personal, professional i social • Participació
		Objectius operatius	Promoure el Centre Municipal de Creació Multimèdia Torre Barrina com a centre de desenvolupament del Programa Municipal	Programa	Programa Municipal de Competències en Tecnologies de l'apoderament per a joves
	Serveis			<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament en competències TIC, en emprenedoria creativa • Tallers 	
	Participació	Objectiu estratègic	MILLORAR LA INTEGRACIÓ I LA PARTICIPACIÓ DELS JOVES I LES JOVES EN EL SEU ENTORN FONAMENTANT EL SEU PAPER ACTIU I CORRESPONSABLE		
		Objectius operatius	Impulsar projectes d'oci i cultura	Programa	Programa Municipal d'oci i experimentació juvenil
				Serveis	<ul style="list-style-type: none"> • Programació de cursos i tallers trimestrals per a joves • Assessorament tècnic en l'organització d'activitats d'oci i cultura per a joves • Suport i desenvolupament d'activitats d'oci i cultura per a joves a la Ciutat
Objectius operatius		Promoure la participació activa dels joves per afavorir la vinculació a la ciutat i potenciar la corresponsabilitat en els processos de transformació social	Programa	Programa Municipal de Participació Jove	
	Serveis		<ul style="list-style-type: none"> • Suport tècnic i econòmic a entitats juvenils • Espai jove La Claqueta • Espai Jove Ca n'Arús • Cessió d'ús del Centre Municipal de Lleure Antic Cinema Romero • Desenvolupament del projecte de participació "Entrejoves" • Oficina del Voluntariat • Desenvolupament i suport de projectes de 		

Taula 1. Quadre-Resum del Pla Local de Joventut 2016-2019 impulsat per l'Àrea de Benestar, Serveis Socials i Joventut de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

No obstant, aquell àmbit d'actuació que resulta interessant en aquesta investigació és el de la participació, que pretén la “millora de la integració i de la participació dels i les joves en el seu entorn fonamentant el seu paper actiu i corresponsable”. D'aquest, es desprenen dos objectius operatius que es formalitzen en dos programes municipals concrets: el *Programa Municipal d'oci i experimentació cultural*, que pretén impulsar projectes d'oci i cultura; i el *Programa Municipal de Participació Jove*, que vol promoure la participació activa dels joves per tal d' “afavorir la vinculació a la ciutat i potenciar la coresponsabilitat en els processos de transformació social”.

D'entrada, aquesta visió general sobre les dues grans línies d'actuació del PLJ de l'Ajuntament de L'Hospitalet posa de manifest el disseny de polítiques públiques partint de diferents concepcions de la joventut.

En primer lloc, les polítiques de transició (àmbit acompanyament escola-treball), que parteixen d'una concepció de la joventut com una etapa transitòria i que donen lloc al *Programa municipal d'emancipació juvenil*, el *Programa municipal de dinamització territorial* i el *Programa de competències en tecnologies de l'apoderament*.

En segon lloc, les polítiques afirmatives, que es corresponen amb la visió de la joventut com una etapa plena de vida i de la qual es derivaria el *Programa municipal d'oci i experimentació cultural*.

I per últim, es podria identificar també les polítiques de ciutadania que entenen la joventut com una etapa en la qual s'adquireixen les competències i els recursos per exercir els drets i deures de ciutadania. En aquesta línia, s'impulsa el *Programa municipal de Participació Jove*.

Així doncs, en el conjunt de les polítiques municipals de joventut impulsades per l'Ajuntament de L'Hospitalet, aquelles polítiques adreçades a l'àmbit de l'oci i el lleure es troben infrarrepresentades respecte a la resta. Si bé és cert que des del PLJ es reconeix la cultura com un “fenomen vital imprescindible per a la realització de l'individu com a ciutadà” i per tant es relaciona amb les polítiques de ciutadania, les polítiques de transició tenen més protagonisme que la resta.

3.3.2. *El discurs vers l'oci i la cultura*

De la diagnosi de la qual es parteix per a dissenyar el PLJ es varen extreure un seguit de conclusions amb la intenció de que servissin com a orientació per a la configuració de les polítiques públiques. En l'àmbit de l'oci, es detecten les següents necessitats:

- La manca d'espais per a joves com a limitació per a la participació juvenil. Els equipaments existents, no específics per a joves, no s'adeqüen a les activitats i inquietuds dels joves.

- Dificultat perquè tant els programes com els espais de participació siguin realment empoderadors per als joves. Cal fomentar l'autonomia, l'autogestió, l' "acompanyament" dels joves i la potenciació d'iniciatives juvenils en l'àmbit de la participació.
- Desconeixement molt elevat del moviment associatiu de la ciutat i de la tasca i activitats que s'hi desenvolupen.
- Manca d'oferta cultural adreçada a joves i manca de facilitats per a l'oci cultural i/o esportiu.

Amb el precedent d'aquestes mancances i dificultats identificades a la ciutat, des del PLJ es vol impulsar el *Programa Municipal d'Oci i Experimentació Juvenil*. Es reconeix la cultura com a "fenomen vital imprescindible per a la realització de l'individu com a ciutadà" (Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, 2016), de manera que el fort lligam que s'estableix entre la cultura i la participació aspira a la promoció de la participació cultural dels i les joves de L'Hospitalet.

Es creu adient per apostar per un "model d'oci i cultura participatiu" (Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, 2016) en que els joves siguin el motor de la cultura, de manera que es pugui vincular el jovent a la ciutat, un jovent que pugui consumir i produir la "Marca L'Hospitalet" de la cultura. Així doncs, s'estableix com a prioritat el suport tant a les associacions com als col·lectius de joves "que presentin projectes interessants i amb valor afegit" (Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, 2016). Alhora, es pretén potenciar al mateix temps el model de cogestió amb l'empresa privada i el suport a iniciatives generades des de la societat civil.

Sense dubte, una de les apostes més ambicioses del PLJ vigent és la de la creació d'un equipament que pugui ser "adequat per a les activitats i les inquietuds dels i les joves de la ciutat" (Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, 2016). Aquest és l'Espai Jove Ca n'Arús³, que pretén ser un espai juvenil de referència a la ciutat.

---

³ La partida pressupostària del Pressupost Municipal 2018, la despesa en concepte d'instal·lacions de lleure per a joves és de 1.189.133,26 €. (<http://www.l-h.cat/utills/obrefitxer.ashx?Fw9EVw48XS5qazAIVHQllaAz2U2f3kRX9NqazAww2o1LXD3zJn9vM8X5TaMwd8ZQo vwpK>)

4. HIPÒTESIS

A partir del marc teòric s'ha extret una hipòtesis principal que al seu torn compta amb tres hipòtesis secundàries que enfoquen la problemàtica de la recerca en la comprovació de la seva veracitat. Són les següents:

- Les polítiques de joventut de L'Hospitalet en matèria d'oci aborden insuficientment la totalitat de les realitats d'oci juvenil a la ciutat. (Hipòtesi descriptiva)
  - Els espais de referència juvenil proposats per les polítiques públiques implementades per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat no cobreixen les necessitats i inquietuds de les persones joves. (Hipòtesi descriptiva)
  - A causa del conjunt de canvis produïts en les realitats juvenils, el mapa d'interlocutors juvenils és més ampli i va més enllà de les organitzacions tradicionals formals. (Hipòtesi causal)
  - Els usos i les activitats de l'oci de les persones joves de L'Hospitalet estan condicionades pels espais on es desenvolupen, però al mateix temps els espais estan condicionats pels usos i activitats d'oci juvenil. (Hipòtesi reversible).

5. CONTEXTUALITZACIÓ

Aquesta recerca se centra una de les grans ciutats metropolitanes de Catalunya: a la localitat de L'Hospitalet de Llobregat, i concretament en el barri de El Centre.

5.1. L'Hospitalet de Llobregat

L'Hospitalet de Llobregat és una ciutat de la comarca del Barcelonès, limítrof a l'oest amb els municipis d'Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat i El Prat de Llobregat; i a l'est amb Barcelona. Està formada per 12 barris i 6 districtes. Els 262.492 habitants de la ciutat⁴ la converteixen en el municipi més rellevant de l'àrea metropolitana barcelonina, alhora que la fan situar com a la segona ciutat de Catalunya en nombres d'habitants i la ciutat no capital de província més poblada d'Espanya.

Al mateix temps, la superfície del municipi de 12'5 km², fan que L'Hospitalet assoleixi les densitats de població més altes de l'estat espanyol. No obstant, la distribució de la població sobre el territori és desigual en els diferents barris de manera que es troben els extrems del barri de La Florida, on s'assoleixen densitats de població de 74.601 habitants/km², mentre que al barri de Gran Via Sud tan sols s'arriba als 1.581 habitants/km².

---

⁴ Dades provinents d'Idescat, 2017.

Aquesta heterogeneïtat també es fa evident en la composició social de la seva població. L'Hospitalet de Llobregat es caracteritza per ser un lloc d'acollida de les diverses onades d'immigrants que ha rebut la ciutat: les migracions de la resta d'Espanya als anys 60 i 70 (especialment d'Andalusia, Extremadura i Galícia), així com les corrents d'immigració estrangera (primer des de l'Amèrica Llatina i després des de països de l'est d'Europa i del Marroc). De la mateixa manera, hi ha barris que acullen a més població estrangera que d'altres.

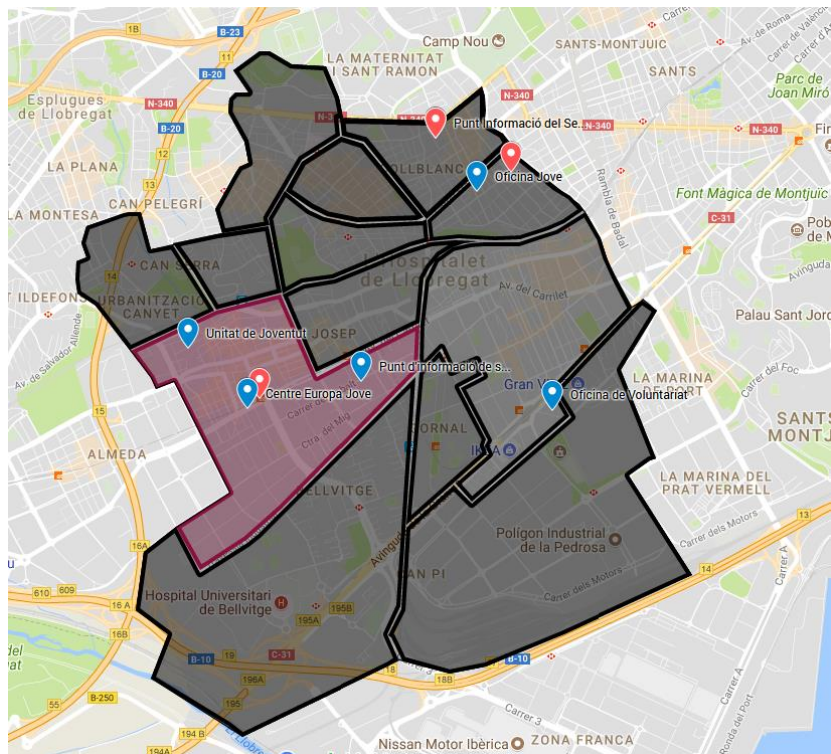
Aquest desequilibri en la població i el territori configura realitats diferents pel que fa a la distribució urbana dels barris i al desenvolupament socioeconòmic d'aquests. Es tracta, per tant, d'una ciutat heterogènia pel que fa a la seva composició demogràfica i territorial.

Pel que fa als joves, l'any 2017 hi havia un total de 44115⁵ joves a la ciutat, que representen el 17% de la població (índex de joventut 2014, entre 15 i 29 anys). Sí bé és cert que hi ha barris amb població més envellida, com els barris de Can Serra o Bellvitge, la majoria de barris situa el percentatge de població jove entre el 14 i el 19%.

5.2. El barri d'El Centre

El barri que s'ha escollit per dur a terme aquesta recerca és el barri de El Centre (Veure Mapa 1). Es troba al al Districte I de la ciutat, delimitat pel barri de Bellvitge, Santa Eulàlia, Sant Josep i separat per les vies del tren del barri de Can Serra. Limita també amb el municipi de Cornellà de Llobregat.

Amb una superfície de 1,87 km² i una població de 25.195 habitants, és un dels barris de L'Hospitalet amb una menor densitat de població (13.494 habitants/km²). Al mateix temps, és un dels barris que compta amb un

Il·lustració 2. Mapa de L'Hospitalet de Llobregat per barris. El barri d'El Centre es destaca en color rosa.

⁵ Dades proporcionades per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat a <https://dadesobertes.l-h.cat/>

menor percentatge de presència de població d'origen estranger respecte a la resta d'indrets de la ciutat.

No obstant això, l'interès per estudiar aquest emplaçament es deu a que gràcies a una combinació de factors, l'oci té molta rellevància en la vida del barri. D'una banda, és allà on es troba el nucli històric de la ciutat, la plaça de l'Ajuntament, i la Rambla Just Oliveras- el gran passeig de L'Hospitalet que configura el punt de trobada per a molts hospitalencs i hospitalenques- i el centre comercial La Farga, entre els indrets a destacar. Només cal passejar pel barri per constatar que els veïns i veïnes "fan vida" al carrer i hi dediquen temps de lleure en diversos espais de trobada.

També és un barri que compta amb molt bones infraestructures de transport (hi ha l'estació de Rodalies Renfe de la ciutat, compta amb dues parades de metro, una de ferrocarril i diversos autobusos) i equipaments culturals (com l'Auditori Barradas i el Centre Catòlic) i esportius.

D'altra banda, cal esmentar que destaquen els negocis que es dediquen al sector terciari, i especialment els que tenen a veure amb l'oci i el lleure (de consum), com ara els negocis de restauració (bars, cafeteries, restaurants...), petites botigues de roba, sabateries... i fins i tot el cinema de La Farga. Tanmateix, resulta rellevant que és el barri on es troba una de les sales de música de referència de la ciutat, la Sala Salamandra, que també funciona com a discoteca nocturna. També, tot i que pertanyi al municipi de Cornellà de Llobregat, el barri limita amb la coneguda discoteca Malalts de Festa, també indret de referència per l'oci nocturn de molts joves.

Alhora, es tracta d'un barri on encara queda el que s'anomena com a "zones industrials". Són dues àrees del barri on no hi ha habitatges construïts i encara queden alguns magatzems i empreses ubicades en grans superfícies. Aquest contrast respecte a les altres zones més transitades del barri fa encara més interessant l'anàlisi d'El Centre. A més a més, en aquesta part del territori hi ha programat construir el projecte d'un Districte Cultural que dinamitzi la vida cultural de la ciutat i, per tant resulta interessant conèixer el punt de partida de l'oci actual abans de la transformació urbana que es vol dur a terme.

Un altre dels aspectes més rellevants per a la selecció del barri com a localització de l'estudi és que aquí s'ubica el nou Espai Jove Ca n'Arús des del Gener del 2018. Aquest és l'equipament per a joves que el Pla Local de Joventut actual preveu com a un espai referent per als joves de la ciutat. Paral·lelament, sorgeix a la ciutat un col·lectiu autoorganitzat de joves els espais del qual s'emplacen en moltes ocasions al barri d'El Centre. D'aquesta manera, en aquest barri es troben els tres tipus d'espais d'oci juvenil (que s'explicaran més endavant a l'apartat de metodologia): els espais públics, els espais administratius i els espais autogestionats.

Tot plegat, converteixen El Centre en un punt neuràlgic per a l'oci de la ciutat i en un barri idoni per a dur a terme la investigació plantejada. Tenint en compte tot l'esmentat, aquest és el context del terreny sobre el qual parteix la recerca.

6. METODOLOGIA

Ja es coneix el QUÈ volem saber (objectius generals i específics), sobre QUI (els i les joves), ON (al barri del Centre de L'Hospitalet) i QUAN (en l'actualitat). Aquest apartat se centra en explicar el COM, és a dir, de quina manera es recollirà la informació per tal d'assolir els objectius plantejats en un moment inicial i de quina manera es durà terme l'anàlisi per tal de contrastar les hipòtesis plantejades.

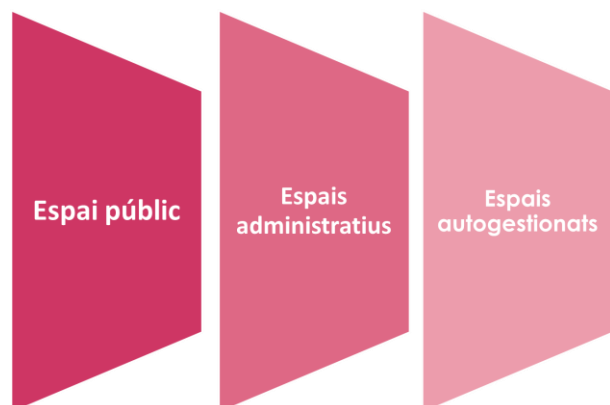
Com que es volen analitzar diverses qüestions que requereixen també aquesta diversitat en la perspectiva d'anàlisi, la metodologia emprada compta amb diferents eines a utilitzar. S'imposa doncs el pluralisme metodològic. Fins ara s'havien emprat algunes tècniques que han estat útils per a tenir una diagnosi inicial sobre la problemàtica inclosa en el marc teòric de la recerca.

Cal tenir en compte que l'elecció de les tècniques ha estat determinada en funció dels recursos disponibles (econòmics, humans, de temps...). En un moment inicial es va plantejar l'opció de dur a terme un procés d'enquestació, que tot i que possiblement fos la tècnica més oportuna per a la recollida de la informació, implicava una recerca costosa inassumible.

Per aquest motiu, es va optar per un altra perspectiva d'anàlisi des de la que es pogués dur a terme un plantejament metodològic realista.

Fins al moment s'han emprat tècniques de recollida d'informació que constitueix la base des d'on se sustentarà l'anàlisi. Aquestes han estat les fonts documentals i bibliogràfiques i les fonts estadístiques. No obstant, la investigació es dota tant d'altres tècniques que pretenen continuar amb la recaptació d'informació com de tècniques per a l'anàlisi.

Així doncs, la metodologia de la recerca parteix, tal com ho fa un estudi recent sobre joventut i espai públic a la ciutat de Barcelona (Ajuntament de Barcelona, 2016), de la identificació de tres categories d'espais: a) els espais públics (el carrer), b) els equipaments administratius (espais que s'ofereixen des de l'administració pública); i c) les plataformes i espais autogestionats.

Establir aquestes tipologies d'espais, a priori, limita la possibilitat d'estudiar les activitats i fórmules d'oci que no tenen lloc a cap dels tres espais, com ara les pràctiques d'oci que es duen a terme dins de casa, o dins d'equipaments com teatres, cinemes, poliesportius... Però, precisament de delimitar l'estudi en aquestes categories serveix per a centrar l'atenció de la recerca en llocs que es troben a l'abast per a la investigadora. Alhora, es permet "operativitzar" els objectius establerts en l'anàlisi de la realitat.

Com s'ha esmentat, la heterogeneïtat de les qüestions a analitzar han fet que s'aposti per diferents tècniques de recollida d'informació. D'una banda, per l'anàlisi dels espais públics es durà a terme mitjançant l'observació participant. Per l'altra, tant en els espais administratius com els espais autogestionats es durà a terme la tècnica del grup de discussió. A més, es recollirà informació sobre les activitats i pràctiques d'aquests espais mitjançant fonts d'informació secundària com ara les xarxes socials.

Un cop recollida la informació i feta l'examinació dels diversos espais d'oci juvenils definits, es plantejaran les preguntes pertinents sorgides de la diagnosi de la recerca als agents públics encarregats de dissenyar les estratègies d'intervenció política. D'aquesta manera, es podrà retornar el *feedback* de la visió sobre realitat de l'oci juvenil de la investigació a la institució pública municipal.

6.1. Espais públics: observació participant

Es pren per espai públic a tots els racons de la via pública on els joves poden invertir el seu temps d'oci i lleure, que queda delimitat als carrers que pertanyen administrativament al barri d'El Centre de L'Hospitalet (a excepció del cas de l'àrea de la discoteca "Malalts de festa", que s'explicarà en detall més endavant).

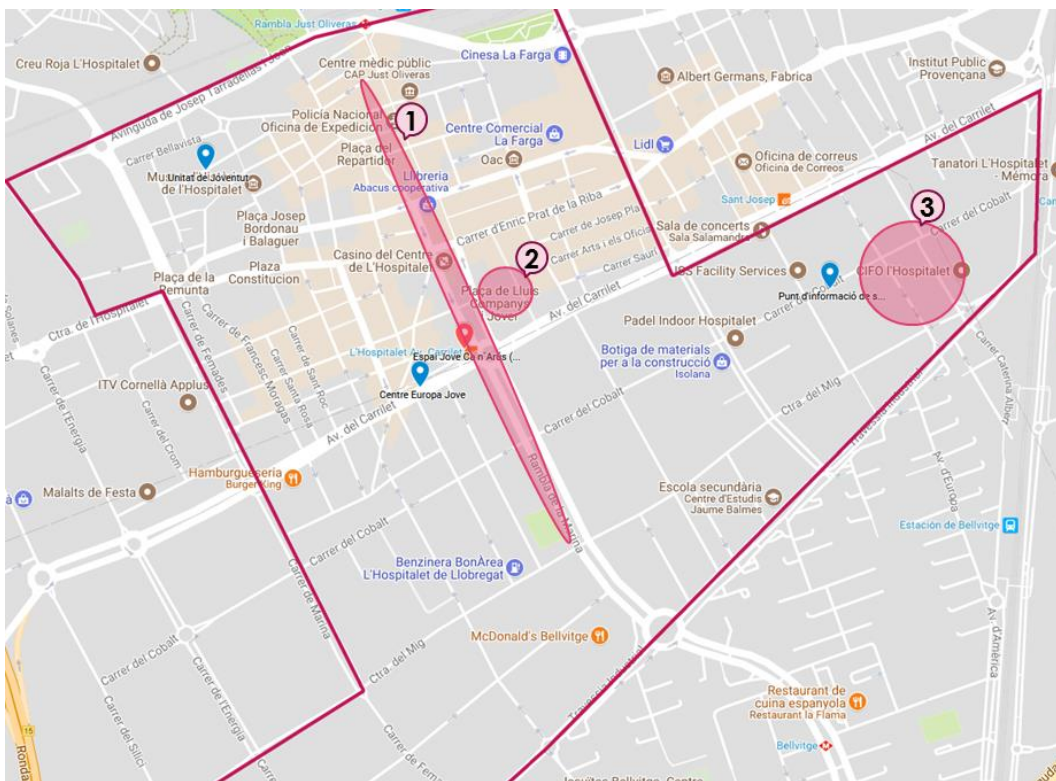
La tècnica emprada per a l'anàlisi dels espais públics és l'observació participant. Aquesta tècnica tracta d'observar, com un participant més, l'espai, les persones que hi acudeixen, les relacions socials que hi tenen lloc, les accions que hi passen... No es tracta en cap cas de fer una mera observació de l'entorn, sinó de "descriure sistemàticament els esdeveniments, comportaments i artefactes que es troben a l'escenari social que és estudiat" (Rossman & Marshall, 1999). Per a dur a terme aquest exercici conscient, s'ha elaborat una "guia d'observació" que estableix una llista d'ítems a tenir en compte a l'hora de realitzar la tasca observadora (*es pot trobar a l'Annex*).

Escollir aquesta tècnica té certes implicacions tenint en compte que la investigadora forma part de l'univers a estudiar (noia jove del barri d'El Centre). Aquest fet, d'entrada, pot presentar-se com un inconvenient per a dur a terme la recerca donat que pot donar lloc a que la mirada s'impregni de subjectivitat i per tant, de presentar la realitat de manera alterada.

No obstant, en aquest estudi succeeix ben al contrari. Tal com suggereixen les corrents d'investigació participativa, per a la investigadora, ser al mateix temps objecte-subjecte resulta una avantatge. En primer lloc, perquè hi ha informació prèviament coneguda abans d'iniciar l'observació (indrets on s'arregleguen els joves, usos que es fan del carrer...); en segon lloc, perquè al formar part del col·lectiu jove això permet entendre les subjectivitats dels i les joves, que són en molts casos compartides; i per últim, i potser el més enriquidor per al procés d'observació, és que permet a la investigadora passar desapercibuda i tenir un més fàcil accés a la informació.

Així doncs, prèviament al propi exercici d'observació, d'una banda, es va establir les consideracions a tenir en compte a l'hora d'observar en l'esmentada "Guia d'observació" (a l'Annex), i per altra banda, es van identificar sobre un mapa del barri els escenaris a estudiar. Hi ha un total de 3 escenaris (*Veure Imatge 2*), que són els següents:

1. La Rambla Just Oliveras
2. El "Parc de l'Espiga" (Plaça Lluís Companys)
3. Zona industrial Carrer Cobalt

Il·lustració 3. Mapa de les zones seleccionades per l'observació participant al barri d'El Centre de L'Hospitalet de Llobregat: 1) Rambla Just Oliveras, 2) Plaça Lluís Companys-Parc de l'Espiga, 3) Zona industrial- Carrer Cobalt.

L'Observació participant s'ha dut a terme en les setmanes del 7 al 27 de Maig del 2018, durant diferents moments del dia (més intensament a la tarda i la nit), i principalment de divendres a diumenge. És important tenir en compte doncs, que s'ha recollit la informació en un moment

concret, es tracta d'una fotografia fixa que ve condicionada per diversos factors del moment en que s'observa (clima, mes de l'any, calendari acadèmic...).

A mesura que la recerca ha avançat, en un diari de camp s'ha anat anotant dades, impressions, reflexions sobre les converses mantingudes amb alguns joves que es trobaven a l'espai... A més, s'ha anat complementant l'observació amb altres eines com fotografies i enregistraments d'audio.

6.2. Espais juvenils organitzats: grups de discussió

6.2.1 Espais administratius

Pel que fa els espais administratius, la tècnica emprada ha estat el grup de discussió. La idea principal d'organitzar grups de discussió és la de poder conèixer els posicionaments, les opinions i les emocions dels participants en el grup. És a dir, es permet veure l'impacte personal i col·lectiu que té la dinamització i organització d'aquests espais en els i les joves que hi participen. També resulta interessant perquè es pot extreure informacions de les interaccions que es produeixen entre els membres del grup (Agència Catalana de la Joventut, 2011).

El grup de discussió per apropar-se a aquests tipus d'espai són els joves que participen a l'Espai Jove Ca n'Arús dinamitzat principalment per l'Associació d'Estudiants de L'Hospitalet (AELH). La composició ha estat heterogènia, de manera que es trobaven joves de diversos perfils (edat, barri, antiguitat...) que participaven de diferent maneres en el mateix espai.

Per a dur a terme el grup de discussió, s'ha preparat un guió previ amb les diverses dimensions que es pretenen abordar durant la conversa amb els participants (es pot trobar a l'Annex). D'aquesta manera, es determinen per avançat algunes preguntes, mentre que d'altres van sorgint espontàniament a mesura que avança la conversa.

Cal dir també, que per analitzar aquest tipus d'espai, a banda del grup de discussió, hi ha altres informacions que s'han obtingut mitjançant fonts secundàries. Per exemple, a través del PLJ, a partir de les xarxes socials pròpies o la pàgina web estudiantslh.org.

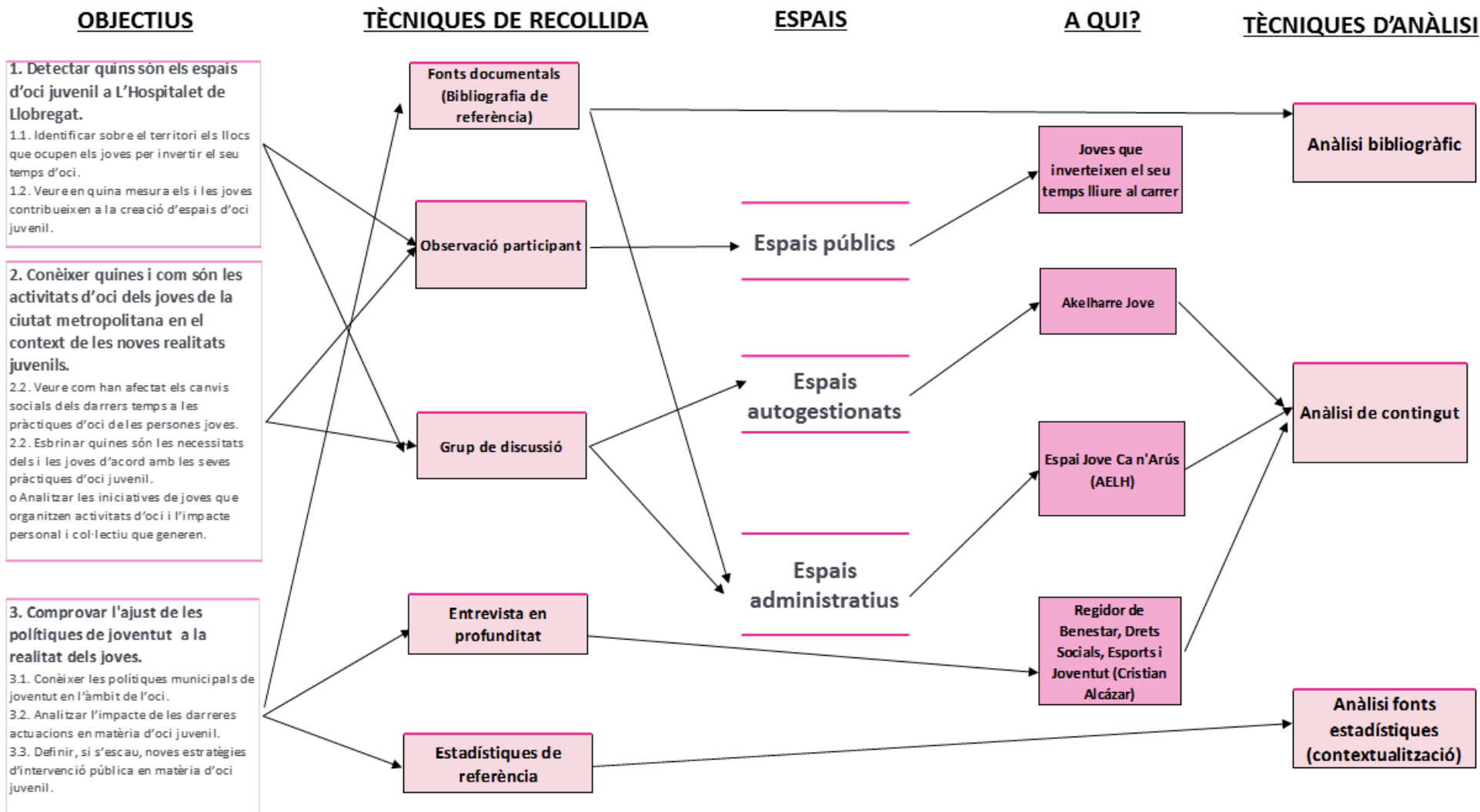
6.2.2. Espais autogestionats

Pel que fa a aquest tipus d'espais, també s'ha emprat principalment la tècnica del grup de discussió. La idea de fons és la mateixa que per als espais autogestionats: a més de conèixer les activitats i els espais que s'ocupen, es tracta de veure què aporta a les persones joves que participen en aquests espais tant a nivell personal com grupal.

Alhora, també es combina la recerca amb un exercici d'observació participant durant una de les activitats (la Jam Jove) i d'altres fonts secundàries, en aquest cas especialment les xarxes socials i les fotografies.

6.3. La veu de l'administració pública: l'entrevista

Per últim, de les reflexions que sorgeixin de l'anàlisi resultant del 3 tipus d'espais, es plantejaran a l'agent encarregat de dissenyar les polítiques d'oci juvenil. En concret, s'entrevistarà al Regidor de Benestar, Drets Socials, Esports i Joventut.

Il·lustració 4. Quadre-resum de la metodologia de la recerca en base als objectius establerts.

7. ANÀLISI DE RESULTATS

7.1. Espais públics

7.1.1. La Rambla Just Oliveras

La Rambla Just Oliveras és un dels espais públics que més destaquen al barri i de tota la ciutat. Amb una llargada de 800 metres i travessant el barri de nord a sud, constitueix el passeig per excel·lència d'El Centre i un dels punts de trobada dels veïns i les veïnes per gaudir del seu oci.

L'espai urbà té una disposició en pendent i està dividit en tres parts, de manera que una "rambleta" a nivell superior se situa al centre deixant als costats dues voreres, un d'elles en la qual s'instal·la un carril bicicleta. Limitada per edificis alts d'habitatges a ambdues bandes i algunes cases de baixa alçada, i amb negocis dedicats principalment a la restauració o al petit comerç a les plantes baixes dels edificis.

No hi ha tràfic en la direcció de la Rambla (llevat dels cotxes autoritzats per residència) tot i que sí de manera perpendicular. No hi ha zones verdes en tot el passeig, sols hi ha arbres; i entre el mobiliari urbà destaquen els bancs disposats en bateria a banda i banda de la Rambla i la font central.

Si s'examina la disposició de l'espai a partir dels usos que se li donen, s'observa una clara divisió en dues parts de la rambla central: d'una banda les taules i cadires de les terrasses dels bars; i per l'altra, l'espai per a simplement transitar o bé seure als bancs per descansar (generalment són gent gran). Per tant, es tracta d'un espai on predomina l'oci de consum, on els veïns i les veïnes es reuneixen per "prendre o menjar alguna cosa".

A l'hora de localitzar els joves en aquest espai es constata que hi ha diversos segments de la rambla que semblen estar dedicats a col·lectius específics, especialment durant les hores de la tarda. Per exemple, davant la sortida de les dues escoles que hi ha a la Rambla només es reuneixen pares, mares i familiars en els bars més propers mentre els fills i filles juguen a la part del carrer que queda lliure (corren, pinten el terra amb guix, juguen amb el patinet...).

Il·lustració 5. Vista aèria de la Rambla Just Oliveras. En rosa, les dues zones on hi ha major presència de joves. En groc, la zona més "familiar".

És a dir, allà on hi ha famílies i “rebombori” infantil, els joves no apareixen. En canvi si ho fan en zones de la Rambla més tranquil·les i on hi ha una menor mescla entre generacions. Concretament hi ha una major concentració de joves al bar Trifàssic (bar de referència per a estudiants, doncs davant es troba l'aula d'estudi Barradas) i als establiments que tenen preus més baixos, com el Domino's Pizza i el Montaditos. Les begudes preferides dels joves són el cafè i la cervesa.

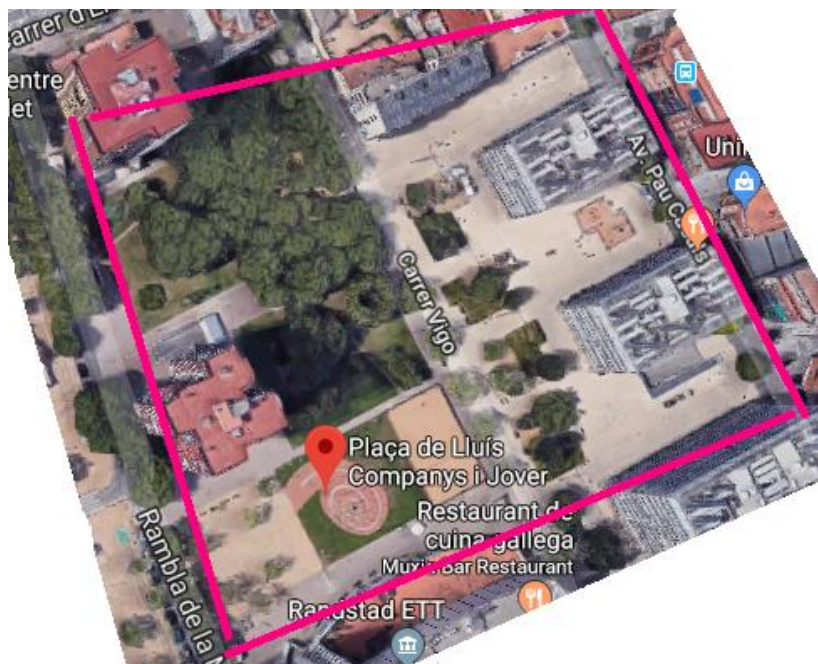
Els usos de la Rambla per les persones joves són, igual que el de les persones adultes, principalment de consum (beure i menjar). No obstant això, durant la nit també és freqüent trobar a joves més adolescents asseguts i situats al voltant dels bancs que ocupava la gent gran durant el matí i la tarda. Xerren, posen música al mòbil i xategen.

Il·lustració 6 Bar "Los 100 montaditos", 19:00h, a la Rambla Just Oliveras, L'Hospitalet de Llobregat.

7.1.2. Plaça Lluís Companys – Parc de l'Espiga

La Plaça Lluís Companys, també coneguda com el Parc de l'Espiga se situa a un dels laterals del final de la Rambla. Es tracta d'una plaça d'una àrea d'aproximadament 600 m2 que està envoltada d'alts blocs de pisos i alguns negocis i bars. S'hi troba també el Casal de gent gran i l'Associació de Familiars malalts contra l'Alzheimer. Dins la mateixa plaça es diferencien diversos espais: una zona de terra, un parc infantil de sorra rodejat d'una

Il·lustració 7. Vista aèria de la Plaça Lluís Companys, L'Hospitalet de Llobregat.

tanca, un altre parc infantil amb terra de goma, un pipi-can, zones verdes, i una part asfaltada on es troben els negocis (destaquen bars i cafeteries). Al llarg de tot el parc es disposen arbres i bancs en paral·lel, exceptuant dos espais en que els bancs es disposen formant una rotllana.

Aquesta diferenciació d'espais i d'equipaments es trasllada en els usos que en fan les persones. Els parcs infantils i el pipi-can són l'exemple més clar del determinisme en els usos de certs espais públics. Els joves no resulten protagonistes de cap d'aquests espais d' "usos preconcebuts" sinó que durant la tarda s'acoblen als diferents racons del parc, especialment les cantonades que queden apartades dels parcs, on s'asseuen en els bancs. La seva activitat

principal és la de parlar o fer ús del mòbil de manera conjunta (comparteixen continguts) i individual. Algunes noies es dedicaven a gravar vídeos entre elles, fer-se fotos amb la paret de fons i fins i tot practicar coreografies. També s'observa com per a molts joves és un punt de trobada per després marxar un altre lloc, però no per quedar-s'hi durant la tarda.

Il·lustració 8. Joves asseguts a un banc, xerren, miren el mòbil i alguns fumen. 2:15h, Plaça Lluís Companys, L'Hospitalet de Llobregat.

Això no succeeix durant la nit, en que els joves, juntament amb les persones que passegen els gossos, són els únics que utilitzen la plaça. És molt freqüent trobar grups de joves asseguts als bancs xerrant, en concret als bancs disposats en rotllana, sense fer gaire soroll i fumant tabac i "porros". També hi ha "parelles" que s'aparten als bancs o als racons més amagats.

7.1.3. Carrer Cobalt – Zona industrial

L'escenari es troba als carrers que envolten el club nocturn Sala Salamandra per darrere (el C/Cobalt i la Riera dels Frares), oposat a la banda on se situa l'Av/ del Carrilet, una de les grans avingudes de la ciutat.

Aquesta és una de les zones industrials del barri i de la ciutat, de manera que hi ha grans magatzems i oficines que tenen activitat durant el dia, però no hi ha negocis de

Il·lustració 9. Entorns del Carrer Cobalt. Carrer que dirigeix a la porta de la Sala Salamandra, 17:00h, L'Hospitalet de Llobregat.

proximitat ni habitatges amb veïns i veïnes. És durant la nit quan pren rellevància per l'estudi del jovent.

No destaca cap tipus de mobiliari urbà (no hi ha bancs, ni papereres, per exemple), és una zona més aviat fosca, descuidada i que ha acabat convertint-se en una mena de pàrquing de cotxes.

Es considera una zona per a practicar el *botellón*. Els i les joves (d'entre 17 i 26 anys generalment) s'apleguen en grup (alguns més petits i d'altres més grans) i consumeixen alcohol i altres drogues plegats (principalment tabac i cànnabis), alhora que xerren, criden, ballen, escolten música, fan el "tonto", etc. Aprofiten també per fer-se fotos entre amics i amigues que després penjen a les xarxes socials.

Per norma general, els grups més petits acostumen a situar-se a entre els cotxes, tot aprofitant la protecció dels vehicles per protegir-se del fred; en canvi en els grups més grans acostumen a arreplegar-se al voltant del cotxe d'algun dels membres, sovint amb les portes i el maleter oberts i la música sonant a tot volum. També hi ha qui s'aprofita de la música dels cotxes i se situen al seu costat, o també qui toca la guitarra mentre altres toquen les palmes. Alguns s'asseuen en rotllana, d'altres prefereixen estar dempeus.

No hi ha gaire vigilància policial. Alguns cotxes de policia passen per davant de la sala de tant en tant però no es paren a multar ningú. Alguns joves als que se'ls ha interpel·lat expliquen que l'estiu del darrer any la vigilància va ser molt més severa, però que enguany hi ha tranquil·litat.

L'absència de papereres fa que en moltes ocasions els joves deixin la brutícia a terra, tot i que també aprofiten els cotxes per guardar ampolles, gots... El mateix succeeix amb la manca de lavabos, per la qual cosa es fa pipí al carrer entre els cotxes de zones més amagades.

Il·lustració 10. Entorns del Carrer Cobalt. Carrer que dirigeix a la porta de la Sala Salamandra, 17:00h, L'Hospitalet de Llobregat.

7.1.4. Algunes constatacions

L'espai públic resulta un indret de reunió per a molts joves del barri. S'identifiquen 2 patrons d'oci: d'una banda el que es basen en el simple fet de la trobada, de manera que l'activitat principal és la d'interrelacionar-se en un espai conjunt; i per l'altra, l'oci de consum. Aquest últim es duu a terme durant la tarda i la nit a bars i locals privats (espais d'ús públic però no

espai públic), i a la via pública durant la nit (espai íntegrament públic), especialment als botellons.

L'existència d'equipaments amb usos específics condicionen els usos que es donen als espais. Els joves no compten amb cap espai predeterminat d'aquest tipus, i per tant, s'adopten al territori en funció de factors com la intimitat, la presència d'altres generacions, els usos que volen desenvolupar...

En el cas del Parc de l'Espiga, els joves busquen la intimitat i per aquest motiu no es mostren als espais centrals de la, sinó que es queden a les cantonades. Sols a la nit són protagonistes de l'espai i aprofiten per xerrar, consumir tabac i porros, i estar amb la "parella" en intimitat.

Pel que fa al *botellón*, resulta una pràctica habitual per a molts joves. Resulta interessant perquè és una pràctica que apel·la a la comunitat. Es reforcen els lligams intra-grupals, doncs els diferents grups d'amics i amigues seuen en cercle per veure's com a iguals, juguen a jocs que requereixen la integració de tots els membres, comparteixen beguda, així com tabac i altres drogues, ocupen un lloc que marquen com a "territori propi", xerren i s'expliquen les seves històries...

Al mateix temps, els *botellons* sovint s'aprecien com a formes més "lliures" de consum perquè permet el consum sense haver de seguir les imposicions dels locals privats com el preu i les normes de comportament (poden cridar, saltar, fumar...). Tot i així, al tractar-se d'una pràctica illegal compta amb l'element coercitiu de la policia, que en ocasions interromp l'activitat (tot i que els joves asseguren que així com anteriorment era habitual, ara hi ha "menys control").

Per últim, les noves tecnologies impregnen totes les pràctiques dels ocis a l'espai públic. Els joves comparteixen contingut a través del seu *smartphone*, fan fotografies i vídeos que penjen a les seves xarxes i que deixen constància de les seves activitats i companyies a les xarxes socials. Formen part, doncs, de la interacció entre els joves.

7.2. Més enllà de l'espai públic: els espais administratius i els espais autogestionats

La idea d'aquest apartat és conèixer com són els espais que transcendeixen l'espai públic i que resulten de l'organització del jovent de la ciutat. A través de la informació captada a partir de les diverses tècniques de recollida emprades en la recerca, es durà a terme una anàlisi tant dels espais juvenils administratius com autogestionats. Les tècniques d'anàlisi que es fan servir són l'anàlisi de documents i l'anàlisi de discurs, de manera que es combinaran informacions descriptives amb cites dels participants tant en entrevistes com en grups de discussió.

Seguint amb les dimensions que plantejaven els guions per a les entrevistes i també per una qüestió de major claredat expositiva, s'han detectat en l'anàlisi diverses qüestions que

resulten rellevants en la introspecció d'ambdós espais. A continuació s'exposen en diferents subapartats:

7.2.1. Presentació dels espais:

7.2.1.1. Sorgiment de les organitzacions juvenils i objectius

Al barri d'El Centre s'identifiquen dues iniciatives d'organització juvenil que generen espais d'oci i lleure per a joves. D'una banda, l'*Associació d'Estudiants de L'Hospitalet*, que gestiona el local públic Espai Jove Ca n'Arús i per tant representa allò que anomenem "espais administratius"; i d'altra banda, *Akelharre Jove*, el col·lectiu de joves que s'organitza entorn a la creació d' "espais autogestionats".

Tot i que no s'ha de confondre en cap cas l' "espai" en sí mateix (és a dir, l'escena, allà on passen les coses) amb els agents que el gestionen, és imprescindible tenir en compte la relació existent entre ambdós elements. És a dir, el "qui" gestiona un espai condiciona els usos que se'n poden fer, les activitats, el tipus de gent que hi va, de quines maneres es poden participar... A més, l'existència d'aquest espais no seria possible sense l'existència prèvia de gent organitzada que els fan possibles. Per aquest motiu, el primer pas és conèixer les dues organitzacions que representen les dues categories diferents d'espai.

L'Associació d'Estudiants de L'Hospitalet (AELH) sorgeix cap a l'any 1989 de la iniciativa de diversos estudiants de L'Hospitalet que juntament amb l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat van decidir impulsar una Federació que aglutinés als i les estudiants de la ciutat. Tractava de ser una Associació que oferia serveis als estudiants a l'hora que potenciava un discurs mobilitzador en defensa de l'educació pública. L'Ajuntament va cedir un local on es varen poder instal·lar, al carrer Josep Maria de Segarra.

Si bé durant molts anys AELH pretenia ser un referent pel moviment estudiantil en una vessant més sindicalista, la davallada de les protestes estudiantils després dels governs d'Aznar i la llei d'educació del conseller Maragall varen situar a l'Associació en una situació de decadència. El Secretari d'Organització d'aleshores, en Ricard Raquer, afirma que va ser en aquell moment quan es va reformular el projecte AELH i es va decidir incorporar la dimensió social-participativa de ciutat, en la qual es van integrar diverses activitats lúdiques.

Tot i així, l'Associació defineix un paraigües ideològic que impregna l'esperit de la seva activitat: progressisme, laïcista, republicanisme i feminisme.

Avui en dia, l'Associació passa del local al c/Josep Prats (barri d'El Centre) a l'Espai Jove Ca n'Arús, cedit per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. L'entitat assumeix el repte de ser la gestora de l'Espai Jove Ca n'Arús, i per tant, d'assolir la tasca de dinamitzar un espai

amb una programació d'activitats, bona part d'elles enfocades cap a l'oci dels joves. Es tracta doncs, d'un "espai administratiu" que el jovent pot

Els objectius que es persegueixen com a entitat en l'actualitat i que queden recollits en la memòria de l'entitat són diversos. Es poden classificar en les següents dimensions:

- Dimensió participativa⁶: Fomentar la participació juvenil a partir d'incientivar l'autoorganització i la responsabilitat organitzativa col·lectiva, amb l'objectiu de comptar joves crítics i constructius que aportin en espais de debat i reflexió.
- Dimensió reivindicativa⁷: Defensa dels drets dels estudiants, dels joves i dels serveis públics.
- Dimensió vincle institucions-joves⁸: Fer de pont entre el jovent i les institucions públiques
- Dimensió formativa⁹: Oferir activitats i formatives com a eines per a l'emancipació del jovent.
- Dimensió oci-cultural¹⁰: Promoure activitats que impulsin la cultura, un oci saludable i responsable i un lleure en valors.

Per la seva part, **Akelharre Jove** (AKJ) és un col·lectiu de joves que neix el 2015 de l'afinitat entre persones que participaven de diversos processos de transformació de la ciutat, i que

---

⁶ Dimensió participativa:

- Fomentar i promoure la participació juvenil i la participació democràtica.
- Incentivar l'autoorganització i la responsabilitat organitzativa col·lectiva
- Volem uns joves crítics i constructius, per això creem espais pel debat i la reflexió.
- Apostem per una societat més col·lectiva i menys individualista, hem de crear els espais de confluència que siguin necessaris.
- Fomentar la participació dels estudiants i els joves en tots els espais disponibles i apostar per la creació de nous espais participatius.

⁷ Dimensió reivindicativa:

- Defensar els drets dels estudiants i de les persones joves, en general.
- Som defensors d'uns serveis públics i de qualitat.

⁸ Dimensió vincle institucions-joves:

- Fer de pont entre la gent jove i els poders públics per defensar els interessos de les persones joves a les institucions.
- Apropar les institucions públiques als joves de la ciutat

⁹ Dimensió formativa:

- Generar activitats formatives que dotin d'eines per a l'emancipació
- Posar a l'abast dels estudiants i els joves les eines necessàries per a millorar i ampliar la seva formació.

¹⁰ Dimensió cultural:

- Promoure activitats que ajudin a l'impuls cultural
- Promoure activitats que incentivin l'oci saludable i el lleure en valors
- Apostar per altres formes en l'adquisició de coneixements com són l'oci.
- Inculcar un oci responsable dins el jovent.

pretenen crear un espai de politització on els i les joves de manera organitzada siguin un agent protagonista a L'Hospitalet. La idea és no és crear un "aparell d'ideologització", sinó la d'agrupar a les persones joves entorn unes pràctiques compartides a partir del seu oci i la seva vida social d'acord amb els valors de l'autogestió, la col·lectivitat i la solidaritat.

Es tracta per tant d'una iniciativa que sorgeix en un context marcat per la crisi econòmica, a posteriori del moviment 15M i en un moment on les formes organitzatives tradicionals de referència (partits polítics, sindicats, entitats) es posaven en qüestió. D'aquesta manera, la naturalesa del col·lectiu es materialitza en una xarxa de joves que comparteixen interessos i que a partir de l'oci, la cultura i l'autogestió fan un exercici de politització.

Tot i que no existeixen uns estatuts clars com a organització que defineixen quins són els objectius formals del col·lectiu, en un moment iniciàtic i fins aleshores hi hagut consens vers els següents propòsits:

- Ser vehicle de les propostes d'autogestió del temps dels joves i desenvolupar activitats per crear llaços i acció col·lectiva.
- Hegemonitzar una idea de jove polititzat i amb capacitat d'organitzar-se per aconseguir oci, coneixement, vida social, cultura, activitats esportives i altres.
- Ser un espai d'aprenentatge col·lectiu en organització, eina de politització.

7.2.1.2. Estructura organitzativa: des de quines postures es pot participar?

AELH segueix un patró on s'identifiquen ràpidament unes estructures organitzatives marcades. En primer lloc, es constata l'existència d'una Junta directiva formada per 9 membres que contempla la figura de la Presidència, el Secretariat, Secretariat d'Organització, Secretariat de Comunicació i 5 vocalies. També hi ha la figura dels "Voluntaris" de l'AELH, que són persones que participen de l'Associació sense assumir cap tipus de càrrec organitzatiu. I per últim, hi ha les persones que provenen del projecte *Entrejoves* que l'AELH dinamitza als instituts de la ciutat, i que per tant (generalment) aporta els perfils més joves dins l'Espai.

(AELH) M.I: Yo soy Secretaria de Organización, que sería algo así como ser la segunda de la Junta. Luego vienen los Secretarios, que son Gloria y otros 5 chicos más. Luego estaría Germán que es un voluntario, que lleva 2 o 3 años....

G: Con este casi 4.

M.I: Eso, sí. Pues el también es como del grupo fuerte. Y luego, bueno, Suli no es del proyecto Entrejoves, pero de este proyecto salen unos cuantos voluntarios que son chicos que han venido aquí y les ha gustado y se han quedado (esto en los dos últimos meses). Pero digamos que son voluntarios.

La Junta directiva de l'AELH és l'òrgan de presa de decisions pel que fa a l'associació. Aquesta decideix cada any posar sobre el calendari una sèrie d'activitats que es van repetint anualment (LHTÉTalent, Sopar solidari de Nadal, Festa de Carnestoltes...) i les modificacions pertinents sobre elles.

Alhora, però, hi ha un equip tècnic format per dues persones contractades encarregades de confeccionar la programació d'activitats de l'Espai Jove. Tal com expliquen els membres de l'espai, poden donar la seva opinió respecte les activitats programades i fer propostes de millora o de noves activitats. No obstant això, la iniciativa del disseny de la programació d'activitats a priori recau en l'equip tècnic, que en tot cas es reformula quan és la Junta qui ho manifesta.

(AELH) M: Bueno, ellas (referint-se a les tècniques) proponen cosas y nos dejan opinar un poco a todos. Por ejemplo si programan una actividad y alguien dice "pues en vez de hacerlo así lo podríamos hacerlo así".

E: ¿Y cómo se lo decís? Os reunís con ella o si estáis por aquí se lo comentáis... Si ellas habían pensado programar algo y alguien quiere hacerlo de otra manera, ¿tenéis reuniones cada cierto tiempo para proponerles cosas? ¿O van haciendo y a medida que van pasando pues les vais diciendo?

Gloria: A ver, nosotras como junta sí que podemos decirle algo...

M.I: Y bueno, sí que nosotras (referint-se a ella, Secretària, i la Presidenta) vamos preguntando a la gente que qué les gustaría hacer, en plan "venga chicos qué queréis". Y también por ejemplo con los Entrejoves tuvimos una trobada de la que salieron un montón de ideas y nosotros sin problema mientras lo podemos hacer, pues adelante.

Es tracta per tant d'una organització que segueix formalment un patró jerarquitzat i que en certa manera es deu a la pròpia naturalesa d'una entitat, que requereix de persones que assumeixen responsabilitats civils a títol individual en nom de l'entitat.

(AELH) E: ¿Y quién respondería por ti? Imagina que alguien se trae su cerveza aquí... ¿Quién vigilaría?

M.I: Quedaría manchado el nombre de la entidad y la primera responsable es la Presidenta, por Estatutos.

En contraposició a aquest tipus d'estructura, *Akelharre Jove* aposta per un model organitzatiu horitzontal¹¹. El *modus operandi* del col·lectiu es basa en una organització a partir de "comissions de treball" i "línies d'acció". Les comissions de treball desenvolupen activitats necessàries pel manteniment actiu del col·lectiu, com ara la comissió de coordinació o de comunicació. Sempre estan obertes a que entrin noves persones i en cap

---

¹¹ Els models d'organització horitzontals no estan exempt de les relacions de poder existents entre les persones. En tot cas, el que es fa constar és que no existeix una estructura formalitzada basada en jerarquies amb figures de poder representatives fixes.

cas poden prendre decisions que afectin al conjunt del col·lectiu. D'altra banda, les línies d'acció són aquelles que generen contingut dins l'activitat d'AKJ, i consisteixen en petits grups de persones que s'organitzen al voltant d'un tipus d'activitat concreta, com ara la línia d'acció de Jam Jove o la línia d'acció literària.

(AKJ) M: Una línia d'acció doncs és com un petit grup que s'estructura dins el col·lectiu a partir del qual es creen els continguts que ells volen.

Tant els grups de treball com les línies d'acció prenen decisions a nivell intern, però mai sobre quelcom que afecta a tot el col·lectiu. L'òrgan de presa de decisions generals és l'Assemblea General, convocades esporàdicament (es decideix i es publica la data en un grup de Facebook intern) i oberta a totes les persones que vulguin assistir-hi. Allà es fa un repàs de l'estat dels diferents grups de treball i de les línies d'acció, i es on posen sobre la taula noves propostes en el torn obert de paraula.

En cas que sorgeixin qüestions que no poden esperar a l'Assemblea General per ser resoltes es plantegen mitjançant el grup intern de Facebook i les decisions es prenen mitjançant la lògica del "veto": les propostes es tiren endavant a menys que algú manifesti el contrari.

(AKJ) P: Doncs primerament les persones que estan dins les comissions parlen sobre el tema, i un cop s'ha decidit com a comissió es porta al grup general, aviam si a la gent li sembla bé al col·lectiu.

E: I què feu, us reuniu?

P: Doncs ens reunim en assemblea per dir-ho però hi ha vegades que no es pot per temps i ho diem pel grup de Facebook.

El fet que el col·lectiu no estigui constituït formalment com una entitat ni com una associació permet, entre d'altres coses, una estructura en que la descentralització de la presa de decisions no requereix la identificació de persones amb responsabilitats definides. No obstant això, que no hi hagi càrrecs formals no vol dir que no s'assumeixin posicions de responsabilitat individuals. Tal com expliquen algunes participants del grup de discussió, el fet de no tenir local propi i haver de recórrer a espais cedits per altres entitats o col·lectius fa que determinades persones han d'ocupar rols de responsabilitat en quant a la cessió d'aquests, tant per a fer activitats com per a reunions internes.

(AKJ) E: I com és que feu les Jams al Club Rojo?

X: Perquè una persona del col·lectiu està vinculada al Club Rojo i a ell li cedeixen l'espai a canvi d'una responsabilitat de que el local es quedi bé un cop s'acaba la festa i que no hi hagi aldarulls.

7.2.2. Els espais

La relació entre l'activitat de qualsevol col·lectiu o entitat amb l'espai on es manifesta és inqüestionable. En primer lloc, perquè els espais possibiliten la materialització de les activitats proposades.

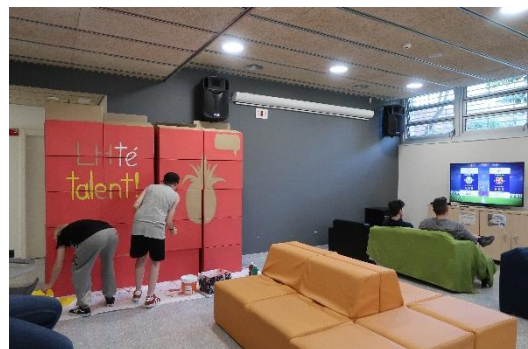
Totes les persones joves que han participat dels grups de discussió han detectat una mancança clara a la ciutat: la falta d'espais per a joves. D'aquesta manera, d'una diagnosi compartida es veu la necessitat de possibilitar l'existència d'espais on els joves es puguin relacionar, trobar-se, reunir-se i dur a terme el seu oci.

De la mateixa manera, es constata com en moltes ocasions la dificultat de tenir espais on trobar-se fa que els i les joves acabin per recórrer a espais privats de consum com bars i cadenes de restauració on sovint existeixen barreres econòmiques d'entrada i les condicions per propiciar relacions de cooperació i treball són insuficients.

(AELH) M.I: [...] Los pequeños tienen los parques, tienen las guarderías, los chiquiparks... los abuelos tienen casals, espais d'avis repartidos por todos los barrios... Pero, en la adolescencia y juventud que es una etapa muy difícil, aunque probablemente la más guay, pero no tenemos un espacio para hacer lo que queremos hacer. Entonces si quieres ir a jugar al fútbol o al billar tienes que irte a un bar. Si quieres ver una película tienes que ir al cine... Y decimos, ¿qué hacemos? Pues vamos al McDonalds, aunque sea por vernos. O damos una vuelta. Pero no tenemos ningún sitio.

(AKJ) C: Com no disposem d'espai doncs quasi sempre hem d'acabar recorrent a bars per poder sentarnos al voltant d'una taula i posar-nos a parlar tranquil·lament. Sinó també recorrem a cases de la gent, el que passa que a vegades pot ser també una mica... abusiu. I l'altra opció ha estat doncs... als parcs. [...] Doncs al magatzem d'una persona que participa a Akelharre Jove que s'ha ofert per cedir el seu trastero per guardar les coses d'Akelharre. Per això es planteja la necessitat d'un local, tant per organització com per poder fer activitats, com per poder guardar les coses, com per poder tenir un espai de trobada de joves.

A priori, la disposició d'un local fixe per part de l'AELH (l'espai Ca n'Arús, cessió de l'Ajuntament de L'Hospitalet) suposa una avantatge respecte la manca d'un espai propi d'Akelharre Jove, ja que tal com comenta la Clara, existeixen necessitats derivades de qualsevol moviment organitzatiu com ara un lloc per treballar de manera tranquil·la o bé per guardar material. En el seu cas, a banda de recórrer als bars, també és freqüent haver de fer servir cases pròpies i si la meteorologia ho permet, els espais públics com els parcs.

Il·lustració 11. Interior de l'Espai Jove Ca n'Arús. Dues voluntàries fan la decoració de l'esdeveniment "LHTéTalent". Al costat, dos nois juguen a la videoconsola. Situat a l'Av./Carrilet, 312, L'Hospitalet de Llobregat. 18:00h.

A banda de tenir un espai de trobada, també es requereix una determinada infraestructura que possibiliti la realització de certes activitats. En el cas de Ca n'Arús, ja es disposa de mobiliari com taules, cadires, sofàs, televisors, projector, taula de ping-pong, futbolí, ordinadors, lavabos, aigua corrent, punt de llum... entre d'altres. És un espai on es pot fer soroll ja que es troba en un soterrani i al pis de dalt hi ha un casal d'avis que quan es fan concerts ja es troba tancat, i per tant no causen molèsties.

Il·lustració 12. Interior de l'Espai Jove Ca n'Arús. Un grup de joves juga a ping-pong, 19:00h.

Una altra de les qüestions clau és que els espais es converteixin en espais de referència per al jovent de la ciutat. Aquesta és una de les que han d'identificar-lo com a espai per al seu oci. Aquest és un dels objectius d'AELH i així espera que ho sigui l'Espai Jove Ca n'Arús.

(AELH) G: Como espacio pues somos un equipamiento que acoge a los jóvenes de la ciudad para que no estén fuera en la calle, que te puede pasar cualquier cosa. Que lo que hacen en la calle pues lo pueden hacer aquí.

Afirmen que la localització actual de l'espai jove, lluny de suposar una limitació per a la difusió en la resta de barris, suposa una avantatge i sobretot una millora respecte a l'anterior local de l'entitat. L'espai es troba en una zona cèntrica que té diverses connexions en transport públic (metro, tren, ferrocarrils i autobusos).

(AELH) Germán: Ahora mismo donde está situado el local no hay muchos problemas porque está bastante bien conectado porque tenemos el metro, el ferro, la mayoría de autobuses pasan por aquí, el tren está también muy cerca... Está todo aquí, va muy bien para conectarse con la ciudad.

Per als i les participants en AKJ, la possessió d'un local no és una fita tan clara, sinó que es contemplen les diverses implicacions que això comporta (cost econòmic, recursos humans, encasellament en un barri determinat...). D'aquesta manera, els únics espais consolidats són allò on tenen lloc les activitats (festes) fixes que fins aleshores ha organitzat el col·lectiu: el Club Rojo de Bellvitge per les *Jam Jove*, la Rambla Marina per l'*Akelharre Percutiu*, la Plaça de l'Ajuntament per l'*Akelharre Hortera* i el Parc de Bellvitge per la *Festelparc*.

(AKJ) C: No tenim local però és un tema que s'està debatent i encara no hi ha res clar...

Tant aquests espais, com aquells que s'han anat utilitzant de manera puntual per altres activitats, s'han aconseguit per mitjà de la mediació i la col·laboració amb altres col·lectius i projectes de la ciutat. Aquest fet té diverses implicacions. D'una banda, es requereix de la cooperació amb persones alienes al col·lectiu, i per tant, es confecciona una xarxa de col·laboració amb d'altres entitats i col·lectius. Per l'altra, s'aprofiten espais existents (i possiblement, ja coneguts) que *Akelharre Jove* dota de contingut amb la seva activitat. I per últim, perquè d'aquesta manera la demanda d'espais públics es possibilita a partir de la personalitat jurídica d'altres entitats.

Il·lustració 13. Celebració d'una Jam Jove, al Club d'Esplai Bellvitge, 01:00h de la nit.

Tal com s'apuntava, analitzar els espais dels qual es doten aquestes dues organitzacions juvenils resulta essencial per comprendre la seva activitat (usos, gent que hi assisteix, normes...). I una de les qüestions a les que cal atendre és sense dubte als codis existents en aquests, tant les normes formals, explícites i tàcites.

En el cas de Ca n'Arús, per exemple una de les constatacions, tractant-se d'un espai on es desenvolupen activitats d'oci juvenil, és la prohibició de la venda i el consum tant de begudes alcohòliques. Més endavant es comentarà les conseqüències que aquest fet té sobre les activitats que es duen a terme com pel tipus de gent que ve a l'espai. D'entrada, però, es pot concloure que és un espai que no acull al tipus d'oci practicat en alguns dels espais públics analitzats durant el treball de camp com és la concentració de joves en "botellons" per consumir en grup begudes alcohòliques i altres drogues. Per tant, perd la capacitat de dotar d'un espai als joves "que estan al carrer" i tenen pràctiques d'oci diferents a les permeses dins Ca n'Arús.

E: ¿Consideráis que tenéis intimidación en este local para hacer lo que queráis?

M.I.: Yo como joven creo que sí pero sé que hay muchos jóvenes que nos observa para "criticar" o para "juzgar" algo que no conocen. Como joven creo que sí que hay intimidación, pero como entidad pues... ya cuando subes te das cuenta de que "el ojo está encima tuyo".

E: ¿En qué sentido?

M.I: Osea que tu aquí puedes hacer lo que quieras pero dentro de unos límites porque tú no sabes si ahora el Cristian Alcázar (regidor) va a venir a hacernos una visita, y se te cae el pelo por hacer lo que no toca.

El fet de ser un espai administratiu també fa que la relació amb les institucions públiques pugui representar una pèrdua de llibertat per a fer segons quins tipus d'activitats i accions. Es tracta doncs d'una de les limitacions que presenta l'espai.

Per assegurar-se del compliment d'aquestes normes, les persones que hi participen de l'organització s'encarreguen elles mateixes de "vigilar", juntament amb les tècniques i a l'hora del tancament, amb personal de seguretat de l'edifici.

E: ¿Y quién vigila que se cumplan? ¿Entre todos? ¿O no hace falta vigilar?

G: Entre todos vamos supervisando el espacio. Por ejemplo yo que estoy en el bar voy mirando hasta donde puedo... Y las técnicas desde el punto de información va echando un ojo. También tenemos un segurata que viene a la hora del cierre.

Els espais autogestionats d'*Akelharre Jove* tampoc estan exempts de certes normes. Sense entrar en la qüestió de la tolerància a l'alcohol en aquests espais, sobre la qual es parlarà més endavant; en el cas dels espais públics que s'empren per a la celebració de festes, a més de seguir les normatives que regulen tots els espais públics, el col·lectiu ha decidit afegir altres consignes. En especial, es remarca la consigna explícita segons la qual no es toleren certes agressions sexistes en cap dels espais. També, es tornarà sobre les implicacions de generar espais amb "regles" més endavant.

7.2. 3. Activitats i propostes d'oci

Lligades amb el tipus d'estructures que presenten ambdues organització i els tipus d'espais dels que se serveixen per a l'activitat pròpia es configuren les diverses activitats. En el cas de l'AELH, com es comentava en anteriorment, les propostes poden fer-les arribar totes les persones participants de l'Espai. No obstant això, són la Junta de l'AELH i l'Equip Tècnic qui pren tant la iniciativa com les decisions entorn a la programació.

La programació és permanent, és a dir, hi ha activitats previstes durant tota la setmana dins el local de Ca n'Arús. De dilluns a dijous l'Espai està obert a tothom qui vulgui anar, que poden fer servir l'aula d'estudi, els videojocs, el ping-pong, el futbolí o bé simplement ser-hi o prendre alguna cosa al bar. També es proposen cursos de formació com ara en guitarra, en oratòria o en formació sindical.

El cap de setmana en canvi, hi ha unes activitats predeterminades que acostumen a ser els vespres i la nit de divendres i dissabtes i les tardes dels diumenges. Des de l'obertura de l'Espai Jove, les activitats d'oci més recurrents han estat la organització de concerts, festes temàtiques i el cinefòrum.

(AKJ) E: ¿Y son actividades que ya están pactadas, o surgen de manera espontánea? Es decir, me pongo en la situación que yo un día vengo por aquí, podría hacer lo que quisiera o ya hay una programación previa?

Gloria: De lunes a jueves sí, podrías hacer lo que quisieras. Luego de viernes a domingo que en una franja horaria tenemos unas actividades programadas. zació de concerts, festes temàtiques i cinefòrums.

Alhora, la pròpia Associació té establertes sobre el calendari certes activitats - tant des d'una vessant més formativa i reivindicativa com de caràcter lúdic- que també formen part de la programació de l'Espai Jove Ca n'Arús, tot i que algunes s'organitzen d'altres que tenen lloc fora de l'Espai Jove Ca n'Arús, com ara l' *LH té talent* a les festes majors dels barris de la ciutat o la *Nit del estudiants* a la Sala Salamandra.

Així doncs, pel que fa a les activitats d'oci, d'una banda hi ha les activitats consolidades en el calendari de l'entitat i que per tant responen a un treball previ més elaborat, i per l'altra hi ha les activitats que es deriven del fet de tenir un espai per a joves que cal omplir de contingut a partir d'una programació setmanal a càrrec de dues tècniques.

La continuïtat de la graella de programació de l'Espai Jove Ca n'Arús (tant de les activitats de l'Espai com la resta d'activitats que sorgeixen de l'AELH) contrasta amb la esporadicitat de les activitats d'*Akelharre Jove*.

Si bé hi ha un calendari d'activitats que de manera estable es mantenen (tant la periodicitat com en l'espai físic) com són la *Jam Jove* (l'últim cap de setmana cada dos mesos) i les 3 grans festes durant l'any: l'*Akelharre Percutiu* (Març-Abril), l'*Akelharre Hortera* (Juny) i la *Festelparc* (Setembre). No obstant això, els tempos i les activitats varien en funció de les propostes, el moviment i les motivacions de les persones participants de cada línia d'acció. Per tant, el sorgiment de les activitats

(AKJ) C: Depèn de l'activitat i la línia d'acció. Hi ha línies d'acció com la Jam Jove que sí que té una calendarització (últim cap de setmana cada dos mesos). Però en canvi hi ha d'altres que són més esporàdiques. Per exemple això que comentàvem de feminisme doncs si es fan unes jornades seran un cap de setmana o un dia i prou. O per exemple, l'acció política per exemple la intenció no és crear aquests debats cada "X" temps, van sorgint.

En la línia dels objectius que plantejaven tant AELH com AKJ, hi ha activitats (en el cas d'*Akelharre* es parla més aviat de "línies d'acció") que allò que busquen és dotar als i les joves d'eines. Per la seva banda, el col·lectiu AKJ fins aleshores ha proposat activitats i línies d'acció com ara la línia d'acció literària que feia de plataforma d'escriptura de joves de la ciutat o bé la línia d'acció de Treball de Recerca, que oferia ajuda a estudiants que volguessin trobar suport en la realització del seu projecte final del batxillerat.

Malgrat aquesta voluntat latent dins el col·lectiu, sense dubte, el que predomina per sobre de la resta d'activitats d'*Akelharre Jove* són les d'oci (les "festes"). De fet, tal com confessen al grup de discussió, per a moltes de les persones participants una de les raons per les quals participen és per organitzar festes.

(AKJ) C: D'alguna manera Akelharre Jove neix d'aquesta enveja d'altres barris que s'autogestionen unes festes que ens encanten i pensem.. per què no tenim aquestes festes a la nostra ciutat, que és molt grans i tenim molts recursos?

X: Sí, veiem que en altres festes majors d'altres ciutats o pobles ja sigui per l'Ajuntament o per altres col·lectius molt millor organitzades, molt més dirigides a la joventut, molt més alternatives... En canvi aquí fixa't que la festa major, oju!, de la ciutat, dura fins la 1. I és la segona ciutat més gran de tota Catalunya. És molt lamentable. Nosaltres volem que hi hagi algo més, i per això les muntem nosaltres.

Es tracta per tant, d'un dels principals cavalls de batalla del col·lectiu: muntar espais de festa autogestionats per i per al jovent (tot i que no exclusivament). No obstant això, aquests espais festius van en consonància amb la voluntat polititzadora d'AKJ, es tracta de festes amb contingut polític. D'aquesta manera, la organització d'una festa implica una feina prèvia de politització vers a certes pràctiques i valors a transmetre, la qual cosa té conseqüències sobre les activitats i al tipus de gent que apel·la l'espai, que es comentarà més endavant.

(AKJ) C: Aviam, Akelharre Jove té una part polititzadora que intenta que totes aquestes festes tinguin un component polític i no només sigui una festa i prou... i encara que costa, també es fan altres activitats que no són tan lúdiques però que si són més de conscienciació o de reflexió i acció política.

En relació amb les limitacions que presenta el fet d'utilitzar un espai administratiu en quant als usos que se'n poden fer i en concret, per seguir amb l'exemple anteriorment esmentat, l'Associació aposta per un model d'oci responsable que passa per la prohibició de l'alcohol dins l'espai. Tot i ser una decisió que parteix de l'administració, els i les participants del grup de discussió afirmen que després d'haver tingut males experiències en l'anterior local, han arribat a un consens de censurar-lo dins l'espai per tal d'evitar problemes.

(AKJ) G: Sí, ha sido una nueva decisión. Hace 4 años o así. La gente que llevaba más de 5 años nos contó que en las Escolas (colònies) tuvieron problemas y eso, con menores de edad, se lió y por eso decidieron quitarla (la permisividad con el alcohol).

Gloria: A raíz de las experiencias hemos visto que es mucho mejor quitar eso.

M.I.: Nosotros lo que pensábamos es esto del consumo responsable, que si tienes un adulto o una persona que te supervise pues entonces estoy de acuerdo que mejor hacerlo aquí que es un sitio controlado que en un parque. Pero luego pues si hay consecuencias que derivan de los actos de otros... Al tener malas experiencias hemos decido no permitirlo. Eso no quita que salgamos de aquí y vayamos al Montaditos a bebernos una cerveza. (Risas)

E. ¿Compensa? Es decir, ¿por qué creéis que es mejor?

G: Pues que nos ahorramos la preocupación de tener que vigilar si alguien se pasa de la raya.

No obstant això, la negació d'aquests usos com a joves només és dins l'espai, doncs després admeten que més enllà de Ca n'Arús practiquen un oci que integra el consum de begudes alcohòliques.

En el cas d'*Akelharre Jove* la presència de l'alcohol en les activitats és evident. Tot i que a priori formalment no s'incompleix la normativa sobre la venda d'alcohol sí bé és cert que el consum d'alcohol forma part de les festes organitzades pel col·lectiu. Aquest lligam no només ve donat per les pràctiques respecte a la tolerància al consum d'alcohol sinó que és inherent fins al punt de que en bona mesura és el que possibilita la realització de les festes i altres activitats. És a dir, la venda de begudes (alcohòliques o no) és el que permet tenir ingressos que més tard s'inverteixen en l'organització de les properes festes i activitats.

(AKJ) E: Vindríeu igualment a aquest espai si no es pogués beure alcohol aquí dintre?

R: Sí.

P: Jo crec que sí.

L: Jo crec que és un fet que la nostra societat i el nostre oci està al voltant de l'alcohol, ens agradi o no. Llavors costaria molt fer una festa sense alcohol, però no per nosaltres sinó perquè tot es desenvolupa d'aquesta manera. És una mica utòpic des del meu punt de vista fer una festa sense alcohol i que tingui el mateix èxit que una festa amb alcohol. Potser m'agradaria que fos d'una altra manera, però ... les coses són així ara.

E: Podria mantenir-se aquest espai si no fos per la venda d'alcohol?

G: No ho sé...

P: Econòmicament jo crec que no.

R: Home econòmicament no seria el mateix. Hi hauria molta menys caixa.

P: És que bàsicament és la única font d'ingressos de la Jam.

D'aquest darrer fragment de la conversa es deriven algunes reflexions. D'una banda, es tracta d'espais d'oci que són possibles econòmicament per l'existència d'una barra (amb presència de begudes alcohòliques) donat que és la principal font d'ingressos, el col·lectiu té poc marge de maniobra per a organitzar determinades activitats que depenen d'una forta inversió econòmica. Això implica que els espais autogestionats també siguin espais de consum, i segons el que comenta la Laura, aquest fet té a veure amb la tolerància generalitzada de l'alcohol en la nostra societat.

Si bé es cert que als diversos espais de festa autogestionats s'apel·la a un consum responsable pel que fa a les actituds i comportaments masculistes que es deriven del consum d'alcohol, mitjançant eslògans en cartells com "No és l'alcohol, ets tu" o "Beu-te les excuses", no hi ha una oposició tan ferma al consum d'alcohol com la prohibició com

en el cas de l'Espai Jove Ca n'Arús. Per tant, és un espai que resulta més flexible, com a mínim, en quant als usos relacionats amb el consum de begudes alcohòliques.

7.2.4. La participació

Qui participa d'aquests espais? Al capdavall, en espais que pretenen ser espais de referència i acollida dels i les joves de la ciutat, la pregunta es dirigeix és la de saber quina capacitat tenen d'atraure-los.

A priori tant els espais administratius com els autogestionats estan oberts a tothom qui vulgui participar. No obstant això, des de la recerca sociològica és ben habitual constatar que sovint difereix el que es predica del que succeeix en la realitat, per la qual cosa resulta interessant veure a quins joves i de quina manera arriben les propostes d'ambdós espais.

(AELH) M.I. : Nosotros encantados de que venga todo el mundo.

G: Claro, claro, que vengan.

L'Espai Jove Ca n'Arús és un espai únicament pensat per a joves. Segons informen les persones de l'espai que participaven al grup de discussió, es tracta d'un espai on es pot trobar persones des dels 14 fins als 22 anys aproximadament, de manera que es "cobreix" una franja de 8 anys de joventut. Així doncs, es tracta d'un perfil de joves adolescents fins poc més de la majoria d'edat.

Tot i reconèixer que és probable que els joves que més freqüenten l'espai són aquells que hi viuen més a prop, afirmen haver-hi participació de joves dels diversos barris. Els i les joves arriben a l'espai de diverses maneres. Per exemple, a través d'amics, coneguts o bé a través de les xarxes socials (un grup de whatsapp i la difusió a facebook i instagram). No obstant, una de les fonts de "captació" de joves és a partir de la difusió als instituts de tots els districtes de la ciutat que fan tant l'entitat com les tècniques de joventut, i especialment al projecte *Entrejoves*.

(AELH) M.I.: O sea, nuestras formas de difusión serían: las redes sociales (contando whatsapp), y Entrejoves. La relación de Entrejoves es una relación con la administración pública, y nosotros queremos ser el canal de los jóvenes para mostrar sus quejas a la administración pública. Hay 4 técnicas de Joventut que vienen de la Oficina Jove que se han repartido 4 zonas de la ciudad y vienen acompañada de nuestra técnica Lúgia y entonces van por todos los institutos para darles la información.

És a dir, el fet que AELH com a entitat de joves que es relaciona amb l'administració pública i com a entitat gestora d'aquest espai permet arribar als i les joves de diferents barris, i per tant, una major heterogeneïtat en la composició de la gent que hi participa pel que fa a la zona de procedència de la ciutat.

Afirmen també una heterogeneïtat en la composició del jovent en quant a els estils o les "tribus urbanes" que hi ha representades. Tot i que diuen que abunden més les persones

que vesteixen “bàsic, amb texans”, també hi ha qui ve a la nit i es “posa guapa” o bé algun dia fins i tot ve en xandall. Aquesta mescla d'estils diuen és fruit de la tolerància que destil·la l'espai, que no jutja a ningú, però també de la diversitat de les temàtiques de les activitats proposades.

G: Yo creo que porque no ponemos ni barreras ni límites. En plan... que claro como no tenemos ni ideas estipuladas, ni código de vestimenta por decirlo de alguna manera y ese tipo de cosas pues hace que la gente se sienta libre de hacer lo que quiera y viene al espacio tan tranquilo porque no te vamos a juzgar de ningún modo.

M: Como respetamos lo que cada uno quiere... Que vistan como quieran, aceptamos a todo el mundo.

M.I: De barrios diferentes yo creo que sí hay heterogeneidad. No tengo tan claro que sea como Espai Jove porque seguro que viene más la gente del barrio del centro pero como asociación pues sí, hay variedad. De hecho con la mesa que estamos hoy aquí ya sería una muestra de la realidad. Es que no me gusta generalizar pero sí que aquí hay “chonis”, “raperos”, deportistas, “frikis”... hay de todo. Y luego hay actividades que podemos participar todos como el carnaval y luego cosas más específicas como “finde Harry Potter”

No obstant, tot i creure en l'heterogeneïtat real de l'espai, a la que voldrien que “fos més”, reconeixen que la normativa de no permetre el consum d'alcohol dins l'espai suposa una barrera per a que entrin certs joves. Per tant, retornant a la reflexió inicial, els espais no són oberts, sinó que són oberts per a dur a terme certs tipus d'usos.

(AELH) M.I: Yo, bajo mi opinión personal, cada uno elige si beber o no beber pero no te tienes que sentir obligado a hacerlo. Pero sí que hemos visto que es un problema porque muchos jóvenes cuando les dices que no vendemos bebidas alcohólicas no vienen. Porque lo de fumar da igual porque se suben aquí arriba, como en cualquier bar o sitio público, que te sales fuera. Pero con el tema de beber sobre todo que viene gente ajena a AELH a tocar o gente nueva pues te dicen “joder, porque no vendéis alcohol y tal”.

Gloria: Sí, lo típico de “aunque sea una cerveza”.

M.I: Ya, pero reivindicamos que no se necesita el alcohol para divertirse. Aunque bueno, la Nit dels Estudiants este año lo queremos sacar a la calle... Otros años anteriores lo hemos hecho en el Salamandra y entonces quien tuviese más de 18 podía sacar bebidas alcohòlica.

Pel que fa a *Akelharre Jove*, tot i organitzar activitats fetes principalment per oferir espais per a joves, hi ha una major varietat d'edats en aquests espais. En primer lloc, perquè bona part d'ells són festes o esdeveniments culturals al carrer, i per tant, és més fàcil que gent diversa s'apropi. I en segon lloc, i lligat als usos que es poden dur a terme, tal com diu la Paula “no es fa res que no pugui anar un noi de 16 anys ni res que un tio de 30 anys digui que <<això és d'adolescents i me'n vaig d'aquí>>”.

No obstant això, admeten que tot i que l'objectiu és arribar al màxim nombre de joves possible i poder ésser heterogenis, sovint els espais resulten homogenis per diversos motius. Des de la roba que porten la majoria que “no és de mudar”, sinó que és “la que

portes durant tota la setmana” (Laura, AKJ) fins a la procedència de les persones que hi participen (principalment del Districte I). L'Eva fins i tot diu que per a l'imaginari col·lectiu de molts joves són “los típicos perroflautas de siempre”.

(AKJ) E: Acostumem a ser més o menys els mateixos perquè al final per exemple a la Jam de Bellvitge va la gent de per allà i les xarxes socials arriben però no convencen a tothom diguem. [...] Però bueno, como que cada vegada intentamos arrastrar a gente nueva para que venga a tocar a la Jam... doncs sí que es va obrint la cosa. Pero sí que potser des d'afora es veu como “el Akelharre este”, como que son los “típicos perroflautas de siempre”.

La difusió es duu a terme a través del boca a boca, de la col·laboració amb entitats i a partir de les xarxes socials. Però aquesta no és suficient per a poder arribar a altres zones de la ciutat més enllà d'allà on s'ubiquen les seves activitats (al barri d' El Centre i Bellvitge). Segons la Laura, aquesta dificultat, però, és quelcom inherent a les dinàmiques de la ciutat i és complicat superar-la, especialment en un període de temps relativament curt. És per tant, un dels obstacles que es troben com a col·lectiu.

(AKJ) R: En absolut som heterogenis. Vivim a la ciutat amb més migració de Catalunya i aquí tothom venim del mateix cole i no hi ha ningú de fora quasi. Ens creiem oberts però al final són mateixos cercles. I aquest ha de ser el nostre objectiu potser, no? Per què la penya de la Florida no està aquí?

R.L.: Bueno era la nostra idea però no és tan fàcil.

L: Aviam tampoc podem canviar d'un dia per l'altra el que porta passant tota la vida a Hospitalet. Està clar que és un dels objectius però no podem trencar amb això en tants pocs anys que portem. És un objectiu a llarg termini. El tema de les vies ha fet molt de mal.

El que sí resulta un filtre per al tipus de gent que participa i visita els espais autogestionats és el contingut polític afegit. Aquest contingut es manifesta de diverses maneres, tant a través de les xarxes socials com per exemple amb els grups de música que es contracten o bé per exemple per l'existència d'un Protocol d'actuació contra les agressions sexistes que opera en els espais. Es tracta doncs, d'una barrera per al tipus de persones que hi acudeixen, que actua com un filtre “desitjat” i que es presenta alhora com una oportunitat per als joves de reflexionar sobre aquell contingut.

(AKJ) X: diria que a la nostra festa no vindrà una persona de “Nuevas Generaciones” perquè no se senten a gust a un espai amb perspectiva de gènere, on estem muntant un punt lila, potser no li agrada que els grups que portem a les festes com Sons of Aguirre o Tribade o la Ira feminista doncs no li agrada el missatge que donen... Llavors jo diria que tenim un sector important de l'esquerra a les nostres festes.

P: Jo crec que també esperem que vingui gent afí, no? Perquè si estem intentant fer un espai feminista doncs no volem a “machirulos de merda”.

7.2.5. L'ús de les xarxes socials

L'ús de les xarxes socials com a canals de difusió és un element comú per als dos tipus d'espais. A través dels comptes de Facebook, Instagram i Twitter es publiquen les activitats i esdeveniments que s'organitzen de manera que puguin arribar a la resta de joves. També resulta comú l'existència de grups de Whatsapp per treballar de manera interna, i també grups més grans amb gent "externa" a l'organització per anar transmetent informacions d'interès.

(AELH) M.I: Sí, a la gente que viene les decimos si quieren que las metamos en el grupo grande para enterarse de todo o si quieren participar.

M: Sí, en ese grupo hay mucha gente que muchos somos voluntarios y por ahí pasan las actividades.

E: ¿Cuántas personas puede haber en ese grupo?

Germán: En el más general deben de haber unas 100 personas. A parte de tener Instagram, Facebook... donde vamos subiendo todo.

No obstant, per a *Akelharre Jove* les xarxes socials representen també un aparador "intern" de les propostes i un canal de presa de decisions. Concretament, el grup secret de Facebook al qual es pots accedir mitjançant la invitació d'una persona integrant del grup. Allà es publiquen propostes, i es prenen decisions entre tothom qui vulgui prendre partit quan no hi ha temps per esperar a plantejar-se en assemblea.

7.2.6. Impacte personal i col·lectiu

Per últim, cal parar atenció en l'impacte que suposa el fet de participar en organitzacions juvenils, tant a nivell personal com a nivell col·lectiu.

Les emocions, allò que fa participar als joves en aquestes iniciatives són clau per entendre qualsevol organització. En ambdues formes organitzatives tothom reconeix que participar de projectes amb altres joves amb els que tenir espais compartits acaba per teixir xarxes de persones que d'una altra manera no podrien haver aconseguit. Fins i tot es parla fent referència a que es tracta d'una "família" de joves que es donen suport. Al mateix temps, els espais es representen com llocs on sentir-se lliure, on desenvolupar-se en llibertat.

(AELH) Gloria: Para mí es que AELH es como una familia, en plan, somos gente que no tenemos ningún problema en aceptar a los demás.

M: Pues para mí es un sitio donde te sientes libre total. En plan, que vienes aquí, estás muy agusto con la gente, puedes ayudar, te dejan participar en todo momento...

(AKJ) R: *Ens agrada venir a la Jam perquè hi ha més llibertat potser, no? Podem anar més a la nostra i jo em sento millor.*

E: *En quin sentit?*

O: *Home doncs en el sentit que l'organitzes tu.*

R: *Per l'ambient...*

Pol: *Perquè pots tocar...*

R: *Jo em sento millor en aquest ambient que no en un bar.*

G: *És més participatiu també.*

R: *Clar, és més nostre, hi ha més "caliu".*

Alhora, la Clara d'Akellarre Jove posa de manifest com també representa una manera d'adquirir coneixements i competències en diversos àmbits (tant a nivell organitzatiu, com en la comunicació o de gestió de recursos). Això suposa que la participació en organitzacions juvenils, tot i que enfocades a l'oci, implica un aprenentatge en competències que els seran útils per a la seva vida, i per tant, hi ha beneficis i eines empoderadores més enllà de les fórmules proposades a les polítiques públiques.

En les converses amb els i les joves als grups de discussió, una de les idees que apareix és el fet que tenen la sensació que estan fent quelcom de profit per a la ciutat, que se senten "útil", que aporten valor afegit i fins i tot que els espais es gaudeixen més perquè són creats per un/a mateix/a.

Un altre dels impactes i potser un dels més valuosos és que la participació en organitzacions juvenils a L'Hospitalet en efecte els apropa més a conèixer la ciutat. La Maria en una anècdota explica que no sabia quin era l'Institut Europa fins que va entrar a l'Associació i va conèixer a la que és ara una de les seves millors amigues. També, la col·laboració amb altres entitats i col·lectius de la ciutat fa que s'enforteixin vincles entre diversos agents i es tracin ponts entre els barris de la ciutat.

7.3. Anàlisi de l'entrevista al Cristian Alcázar

El punt de partida per l'entrevista al Cristian Alcázar és l'anàlisi tant de les polítiques de joventut en matèria d'oci de l'Ajuntament de L'Hospitalet com dels espais d'oci juvenil estudiats. Per tant, es tracta de posar sobre la taula les diverses qüestions i reflexions que han sorgit durant la investigació i que s'exposen per punts a continuació:

- *La infrarepresentació de les polítiques d'oci dins el conjunt de polítiques juvenils*

El Regidor explica com inicialment als anys 80 polítiques municipals en matèria de joventut eren majoritàriament del tipus afirmatives, és a dir, eren unes polítiques encaminades a “destacar el fet de ser jove i que els joves s'identifiquessin com a tals en elles” (Cristian Alcázar). Més tard, cap als anys 90 i amb l'arribada dels 2000 explica com es va començar a treballar a nivell municipal en polítiques de transició que posen l'èmfasi en l'emancipació, i per tant, són aquestes les que agafen més pes en el conjunt de les polítiques de joventut.

Es tracta doncs, d'un desequilibri dissenyat intencionadament ja que es considera que les polítiques d'emancipació són clau “si realment volen ser útils als joves”. No obstant això, en Cristian insisteix que això no vol dir que es deixin de banda les polítiques afirmatives d'oci juvenil. De fet, reconeix que tot i que hi ha una política “molt clara” en l'àmbit de l'emancipació (a partir de formacions, assessoraments, en l'àmbit laboral, en accés a l'habitatge, en la mobilitat internacional...) la que té un major impacte en la ciutadania són les polítiques d'oci, ja que són del gaudi de tothom i no es fan “a demanda” dels joves.

Bona part de les actuacions en matèria d'oci moltes vegades venen de polítiques que no són específicament de joves però que tot i així els contempla com a públic objectiu. La programació cultural i d'oci és producte de la sinergia amb la programació pròpia impulsada per l'Ajuntament i les iniciatives privades (tot entenent que les entitats “no deixen de ser privades”). S'afirma doncs, l'existència d'una agenda cultural a la ciutat amb accions i activitats que es repeteixen cada any i algunes innovacions que responen a noves demandes.

- *La promoció de l'autogestió*

Una de les mesures que planteja el Pla Local de Joventut era la “potenciació de les iniciatives juvenils autogestionades”. En preguntar al Cristian sobre a què es fa referència quan es parla d'autogestió des de la regidoria, de seguida s'intenta desmarcar de la idea que “no s'ha de confondre autogestió amb una comuna” (Cristian Alcázar).

Amb aquesta afirmació tracta de fugir d'una idea d'autogestió en que l'administració pública no té cap paper. En el seu lloc, “l'autogestió s'entén com a projectes que tenen impacte social en el que l'administració té el paper d'acompanyar” (Cristian Alcázar). L'exemple que es dona d'iniciativa en aquesta línia és el programa *EntreJoves* en que assegura que els joves que hi participen decideixen els projectes que es volen impulsar de manera autònoma i que l'Administració es limita a donar suport tècnic i econòmic (quan es necessita).

No obstant això, el fet de donar suport com a administració suposa que hi hagi d'haver un *feedback*, ja que es tracta de diners que s'han de justificar públicament. En efecte, es tracta d'una idea d'autogestió que es contraposa a l'autogestió que proposava el col·lectiu *Akelharre Jove*, que per la seva part la definia per la llibertat que suposava no haver de donar explicacions de les activitats promogudes. Potser es podria arribar a la conclusió de que es

tracta de dos models de gestió diferent, l'autogestió (radical, sense intervenció de l'administració) i la gestió pública dels recursos.

- *Oci alternatiu*

Un altre dels punts a destacar és allò que es pretén impulsar com a "oci alternatiu". En Cristian diu que l'oci que es proposa des de l'Administració pública és alternatiu en tant que és "alternatiu a l'oci privat al que ofereix el mercat privat, centrat en la discoteca, el consum d'alcohol i les festes".

A més, planteja que és un oci gratuït i que per tant afirma que es tracta d'un oci sense barreres. Si bé reconeix que l'única dificultat en l'accés que existeix és una qüestió de desinformació, que assumeix com un problema per a l'administració a l'hora de fer arribar les propostes als joves, que es topa amb la gran implantació de l'oci que ofereix el mercat privat. No obstant, no es contemplen a nivell discursiu altres tipus de dificultats o "barreres" que puguin venir més enllà del factor econòmic o de la dificultat de comunicar-se, com podria ser la connexió amb les inquietuds dels joves, els horaris, els espais on es desenvolupen, el tipus de dinamització o el tipus d'organització que el gestiona.

"Les dificultats per accedir a l'oci, des del punt de vista de la programació pública, és simplement tenir coneixement de que existeix, perquè des del punt de vista econòmic no hi ha cap limitació, les activitats són totes gratuïtes, per tant els joves no tenen dificultats d'accés" (Cristian Alcázar)

També, planteja que és un oci alternatiu en quant a que es fomenten altres valors i que es posa en valor altres tipus d'activitats, com ara les activitats culturals. Entre els aspectes que es volen destacar es remarca el fet que és un oci que fuig de les lògiques de consum i que per tant directament això promou un oci saludable pels joves.

"Fem aquestes alternatives d'oci també en el quals l'alternativa d'oci dels joves no passi per beure a un espai públic en comptes d'una discoteca. Jo crec que l'Administració no ha d'incentivar consum d'alcohol, per molt que sigui una costum, no crec que ho hagi de potenciar, per què està demostrat que no és positiu pels joves menors d'edat."

Es posa com a exemple l'oci impulsat per l'Espai Jove Ca n'Arús, on es demostra que "el fet de no beure alcohol no limita la capacitat d'oci d'un jove", i on no es pot vendre alcohol perquè "és il·legal si hi ha menors a l'espai".

Aquesta és una reflexió interessant per dos motius. En primer lloc, perquè es fa una ràpida associació entre el consum i el consum de risc (i per extensió, l'oci de discoteca). És a dir, no es contempla la possibilitat de promoure un tipus de consum responsable, sinó que s'aposta directament per l'exclusió total de begudes alcohòliques dins d'aquests espais fins i tot per aquelles persones que estan en condició legal de fer-ho. En segon lloc, i com a conseqüència d'aquest fet, perquè l'imperatiu legal de la prohibició de consum i venda d'alcohol a menors limita els usos legals i socialment ben permesos pels majors d'edat.

- *Els interlocutors juvenils*

Sense dubte aquesta és una de les qüestions de major rellevància de l'entrevista, i és que a l'hora de dissenyar les polítiques d'intervenció pública en matèria de joventut s'han d'identificar interlocutors que puguin servir de guia i fer de pont entre les realitats i les institucions.

En Cristian afirma que un dels grans problemes de la ciutat a nivell de teixit associatiu és la manca d'un relleu generacional, i és que fins i tot posa en dubte que els joves estiguin motivats per a voler protagonitzar aquest relleu. És per això que un dels reptes des de l'Administració és el de "donar resposta a demandes de participació lligades a temes més concrets i no d'interès general" (Cristian Alcázar).

Aquesta és una reflexió interessant ja que s'assumeix que hi ha canvis en les maneres d'organitzar-se dels joves, que abandonen lluites per qüestions generals (com per exemple, no estan presents en associacions de barris que afecten a tots els veïns i veïnes) i en canvi s'agrupen en torn a demandes més puntuals. És per aquest motiu que també s'atenen a propostes que no venen d'iniciativa de l'Ajuntament sinó d'un grup de persones (com ara *l'Slham Poetry*).

No obstant això, reconeix que a nivell administratiu és molt més senzill treballar amb entitats ja que és més fàcil formalitzar els projectes amb "algú que tingui un NIF donat d'alta". Així doncs, a priori l'administració pública parteix del biaix de la seva pròpia manera de treballar, que facilita la interacció entre organitzacions amb personalitat jurídica. Si bé és cert que en Cristian diu que hi ha iniciatives que no necessàriament han de venir d'agrupacions constituïdes com entitats, que en tot cas han de ser elles que s'han de posar en contacte amb el Servei de joventut, però tot i així, no protagonitzen la programació d'oci i cultura a la ciutat.

"Des de el punt de vista d'una Administració que tots els seus actes estan basats en expedients per tenir una formalització de les coses és més còmode, tenir una entitat formalitzada i que s'estableixin línies de d'ajut i poder fer-ho a través d'aquest sistema. Però també es pot respondre a demandes de grups de joves que no necessàriament han d'estar organitzats a través d'entitats, per tant el que han de fer és posar-se en comunicació amb el Servei de Joventut, ja sigui a través de la Casa dels Cargols d'Oficina Jove, ja sigui a través del Twitter, o d'on sigui, i el que sí que em de ser capaços és de poder plantejar alguna cosa que sigui tangible. Venir amb un projecte, una idea, una proposta que poguem treballar i matitzar, tirar-la endavant. Si que es veritat que les associacions són el canal amb el que estem més acostumats a treballar i és el mes còmode per l'administració, però evidentment hi ha iniciatives que poden sorgir per altres vies."

Els interlocutors juvenils són per tant principalment organitzacions formals i en concret, la que es dedica exclusivament a joves és l'Associació d'Estudiants de L'Hospitalet, a qui s'encarrega

dinamitzar un dels projectes de dinamització juvenil per excel·lència, l'*EntreJoves*, així com l'Espai Jove Ca n'Arús.

Es posa sobre la taula l'existència d'iniciatives juvenils que queden fora dels marcs de la política de joventut i en quina mesura resulten interlocutores i es tenen en compte a l'hora de pensar precisament en el disseny de les actuacions públiques. El Regidor afirma que des de l'Ajuntament es té constància de la seva existència ja que "els detectem també per què els veiem a les xarxes socials, veiem moviments que es fan...", però que les polítiques de joventut sorgeixen de la diagnosi feta amb els interlocutors juvenils que participen d'un "procés de participació molt ampli per part de la ciutadania que ha volgut" (Cristian Alcázar).

Així doncs, es contempla l'existència de "grups es presenten com a externs o alternatius, i no volen que l'ajuntament entri a formar part de les activitats que fan" però no es tenen en compte a l'hora de elaborar les actuacions en matèria de joventut perquè cal que prèviament hi hagi una voluntat de voler fer arribar les seves demandes. Per tant, per "identificar les coses que passen a la ciutat i intentar incorporar aquestes tendències i inquietuds a les nostres polítiques" cal que hi hagi una comunicació amb l'Ajuntament, cal "un reconeixement mutu" (Cristian Alcázar).

8. CONCLUSIONS

Aquest apartat és allà on culmina aquesta recerca, doncs tracta de sintetitzar les diverses troballes i reflexions que han sorgit al llarg del procés d'investigació. Per a una major claredat expositiva, es presentaran unes conclusions diferenciades en tres blocs.

En primer lloc s'exposaran aquelles que tinguin a veure pròpiament amb el contingut de la recerca. En segon lloc, les conclusions metodològiques, és a dir, aquelles relacionades amb les tècniques de recollida i d'anàlisi emprades i per tant amb les dificultats trobades i les innovacions a incorporar. I per últim, es deixaran plantejades algunes preguntes que queden obertes en la investigació i que són d'interès per a recerques futures.

Conclusions de contingut

- **Oci de consum, l'hegemònic.** En els espais estudiats, el consum forma part de les activitats d'oci dels joves de manera predominant. Pel que fa als espais públics, dos dels espais per excel·lència per l'oci juvenil del barri (la Rambla Just Oliveras i el Carrer Cobalt) es duen a terme usos que passen pel consum (de begudes, begudes alcohòliques o menjar). Si bé és cert que les condicions en que es desenvolupen són ben diferents, al capdavant reproduïxen un patró d'oci similar, tot i que en el cas del botellón s'observa un trencament (des de la il·legalitat) de les normes imposades per l'àmbit privat del consum (preus, disposició de l'espai que s'ocupa, comportaments tolerats, major "llibertat"...). Hi ha altres espais públics en que els joves inverteixen el seu temps com ara el Parc de l'Espiga, que acostuma a tractar-se de joves amb edats més temperanes.

També es detecta com als espais autogestionats no fugen de l'activitat de consumir, doncs d'aquesta depèn en bona mesura la realització de les seves activitats. Tot i així, es tracta d'un model de consum diferent que malgrat no apostar explícitament, en el cas del consum d'alcohol, per un consum responsable (sí pel que fa a les agressions masculines), parteix del fet que ha estat directament creat pels propis joves, de manera que té el valor afegit de la participació i alhora s'ajusta a les butxaques dels joves.

En l'espai administratiu també hi ha consum (de fet, existeix un bar dins), però sí que hi ha una clara prohibició de consum d'alcohol, amb la idea final que des de l'administració pública no s'ha de fomentar el consum d'alcohol que pot acabar en conductes de risc. Això no vol dir que els joves no ho tinguin aquestes pràctiques, de fet reconeixen fer-ho fora de l'Espai Ca n'Arús, sinó que no tenen lloc dins l'espai.

Aquesta conclusió serveix també per veure com es compleix una de les hipòtesis secundàries de la recerca, i és que els usos i les activitats d'oci venen condicionades

pels tipus d'espais, al mateix temps que els espais acaben condicionats pels usos que se'n fan d'aquest.

- **L'oci com a vertebrador de la realitats juvenils dóna lloc a noves formes de mobilització juvenil.** La transició cap a societats i cultures "líquides", que es transformen constantment i que fan perdre força a les estructures fixes tradicionals (com el mercat de treball o la família) contribueixen a que la formació de les identitats es basi en les experiències vitals i els estils de vida, com així ho fa l'oci.

Prova d'aquest fet és que l'Associació d'Estudiants de L'Hospitalet, que va néixer per a la mobilització del jovent a la ciutat des del sindicalisme i la lluita social, ha hagut d'adaptar-se i potenciar una vessant més lúdica dins la seva organització. Així doncs, sense el cultiu de l'oci no es pot connectar amb les noves generacions juvenils. El sorgiment del col·lectiu Akelharre Jove posa sobre la taula aquest fet, i es que precisament es tracta d'una organització juvenil que articula una xarxa de joves a partir de l'oci. Això suposa un nou paradigma per a la mobilització dels joves, que a partint d'aquesta lectura treballa amb fórmules de politització fora de les clàssiques i aposta per una politització entorn a l'oci en els seus continguts, usos, maneres d'organitzar-se, etc.

Tal com apunta l'agenda d'activitats i l'estructura organitzativa d'Akelharre, i també com ho suggereix el Regidor, succeeix que els joves ja no tenen lligams amb interessos de caràcter general (per exemple, la lluita estudiantil) i de manera permanent, sinó que actuen en funció d'interessos concrets. I per tant, aquest nou esperit configura les noves maneres de mobilitzar el jovent d'avui en dia.

- **Els espais necessiten ser reconeguts i identificats com espais propis.** Tant els espais administratius com els espais autogestionats estudiats pretenen ser espais referents per al jovent de la ciutat. Sobre aquest fet es planteja, d'una banda, que el espais necessiten ser reconeguts per esdevenir referents, no és suficient amb tenir voluntat. En el cas de l'Espai Jove Ca n'Arús es produeix un reconeixement que arriba als joves de la ciutat de manera més ràpida, ja que la difusió mitjançant els canals institucionals i els instituts de la ciutat (per mitjà de les tècniques de joventut) facilita que més joves el coneguin. Això no succeeix en els espais autogestionats, que costen de donar-se a conèixer fora dels barri d'actuació (El Centre), més encara quan no es disposa d'un local identificable. D'altra banda, a més de ser reconeguts en tant a que s'ha de ser conscient de la seva existència han de ser identificats com a espais "propis", i aquest és un dels principals cavalls de batalla dels espais juvenils organitzats.

- **La interferència de les institucions públiques.** Les iniciatives que compten amb la participació de l'Ajuntament de L'Hospitalet, i en concret la que s'ha estudiant en profunditat (Espai Jove Ca n'Arús), obtenen suport en forma de difusió, de recursos humans i econòmics, entre d'altres, que contribueixen a facilitar la realització de les activitats i projectes. No obstant, una de les constatacions de la recerca són les interferències que suposa el fet de generar espais en que l'administració pública juga un paper. Això no vol dir que sigui "bo" ni "dolent", sinó que és un fet que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar les propostes d'oci. Aquestes interferències es manifesten en forma de normatives, rendició de comptes, responsabilitats en la presa de decisions i dinàmiques d'interlocució establertes, entre d'altres.

Això suposa, per tant, que no es connecta amb la visió de les iniciatives autogestionades (entenent autogestió com a la gestió amb recursos propis i no la gestió popular dels recursos públics) que posen en qüestió la capacitat de les institucions i el seu paper de proveïdores de les alternatives d'oci que respon a les seves inquietuds. És possible també que aquesta desconfiança de les institucions tingui a veure amb el clima de crisi de desafecció política i amb la identificació de l'administració com a antònim de participació ciutadana, i que no s'havia contemplat en compte al marc teòric. En tot cas, la manera en com es relacionen les institucions amb els joves i les seves iniciatives afecten als conjunt d'espais d'oci juvenil.

- **Les noves tecnologies com a "possibilitadores" de noves formes d'oci.** El paper de les noves tecnologies en l'oci dels joves és indiscutible (especialment l'*smartphone*), són presents en tots els tipus d'espais i tenen cabuda en gairebé tots els tipus d'activitat. Es veu com enlloc de plantejar-se les noves tecnologies com a aïlladores socials, serveixen per la interacció entre els joves (comparteixen continguts, es fan fotografies, graven vídeos, escolten música). A més, també són una eina per a les organitzacions juvenils, tant per fer difusió com per treballar internament. Aquesta segona constatació és especialment rellevant ja que possibiliten noves formes de comunicar-se internament, i per tant d'organitzar-se i de crear vincles més enllà del món presencial.
- **Afirmem la hipòtesis principal, les realitats es cobreixen parcialment.** Per tot l'anterior, es pot afirmar que les polítiques públiques deixen de costat algunes de les realitats juvenils en la seva diagnosi. Són diverses les evidències, com ara el canvi de paradigma organitzatiu que proposen iniciatives de caràcter autogestionat o el fet que els joves tenen pràctiques que no es contemplen en l'oci alternatiu proposat (consum, horaris més flexibles, la llibertat de no haver de rendir comptes...). A més, en el moment que els nous agents juvenils no es contemplen com a interlocutors, queden

fora de la diagnosi de la realitat juvenil. Una possible proposta podria ser la de plantejar noves formes d'intervenció pública que passin, per exemple, per no assignar projectes a entitats formals que ja existeixen i en el seu lloc apel·lar a la participació del jovent a partir dels seus interessos i inquietuds compartides vers l'oci, que pot derivar en una politització entorn a valors i a la confecció de xarxes juvenils de suport a la ciutat. També, una altra idea podria ser la de polítiques amb una estratègia molt activa i menys receptora, que "va a buscar" les inquietuds dels joves i que no "espera" a que sigui el jovent qui interpel·la a la institució.

Conclusions metodològiques

- **La doble cara de ser subjecte-objecte.** Pel que fa l'observació participant, el fet de formar part de l'objecte d'estudi ha estat una avantatge clara a l'hora de dur-la a terme ja que no era detectada com una presència fora de lloc. No obstant, sí és cert que aquesta implicació en allò examinat no ha estat una clara avantatge pel que fa als grups de discussió. El fet d'haver participat en ambdues experiències (tant de l'AELH com d'Akelharre Jove) ha estat positiu en tant que m'ha permès formular preguntes adients i apropar-me a realitats que probablement no hagués pogut si no fos perquè havia format part de les organitzacions en algun moment de la vida. Tot i així, cal reconèixer que als grups de discussió es detecten respostes condicionades a una concepció prèvia del que la dinamitzadora esperava.
- **L'observació participant requereix un major seguiment.** Què hagués passat si l'observació participant s'hagués dut a terme al mes de gener enlloc de al maig? Doncs segurament, es constataria un canvi en la presència dels joves i en les seves activitats. L'observació per a que sigui exhaustiva requereix una major implicació, i per tant, sortir als escenaris en diferents circumstàncies. Al mateix temps, durant l'estada al camp algunes joves explicaven altres dels llocs on inverteixen el seu temps d'oci (com per exemple el parc de La Remonta), que hagués estat interessant analitzar.

Preguntes per al futur...

- **Què passa als altres barris?** Sense dubte L'Hospitalet és una de les ciutats més interessants a nivell sociològic, doncs la seva composició social és tan complexa que la fan una ciutat única. El barri d'El Centre era interessant perquè l'oci hi té un paper clau en la vida tant del barri i de la ciutat. Ara bé, què passaria si s'hagués fet l'estudi en un altre barri? Per exemple, al barri de la Torrassa, que té la densitat més alta d'Europa. Com influirien les variables de la distribució del terreny? I la de la renda econòmica? I el de l'origen social? Incorporar aquestes variables a l'anàlisi és un dels reptes de les investigacions del futur.

9. BIBLIOGRAFIA

- Agència Catalana de la Joventut. (2011). Guia breu de tècniques i eines d'anàlisi per a les polítiques de joventut. Retrieved from http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/guia_breu_tecniques_eines_analisi.pdf
- Ajuntament de Barcelona. (2016). Pla d'Actuació Municipal -Joventut i espai públic Estudi sobre joventut i espai públic a Barcelona. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Retrieved from http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documentos/pam_joventut_i_espai_public.pdf
- Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. (2016). *Pla Local de Joventut 2016-2019*.
- Bauman, Z. (2013). *La cultura en el mundo de la modernidad líquida*. Madrid : Fondo de Cultura Económica.
- Borja, J., & Dinda, M. (2003). *La ciudad conquistada*. Madrid : Alianza.
- Bourdieu, P. (2000). *La distinción: Criterios y bases sociales del gusto*. Taurus. Madrid : Taurus. <https://doi.org/10.1080/10510970802467387>
- Campbell, C. (2004). *I shop therefore I know that I am", a Elusive Consumption*. Berg.
- Castells, M. (1997). *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol2. El poder de la identidad*. Madrid: Alianza.
- Diputació de Barcelona. (2011). Guia PLJ. Elements decisoris per apostar pel Pla Local de Joventut. Retrieved from http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/guia_plj_diba.pdf
- Dumazédier, J. (1968). *Hacia una civilización del ocio* (2a ed.). Barcelona : Estela.
- Feixa, C. (1998). La ciudad invisible. Territorio de las culturas juveniles. In H. Cubides (Ed.), *"Vivendo a toda", jóvenes, territorios culturales y nuevas sensibilidades*. (pp. 83–109). Bogotá: Siglo del Hombre-UC.
- Fernández-Planells, A; Masanet, M; Fifueras-Maz, M. (2016). *TIC I JOVES. Reflexions per al treball educatiu*. (Generalita). Barcelona.
- García-Doménech, S. (2015). Espacio público y comercio en la ciudad contemporánea. *Dearq Revista de Arquitectura / Journal of Architecture*. <https://doi.org/10.18389/dearq17.2015.02>
- Harvey, D., & González Arenas, M. (1979). *Urbanismo y desigualdad social*. Madrid [etc.] : Siglo Veintiuno de España.
- Huizinga, J., & Imaz, E. (1972). *Homo ludens*. Madrid : Alianza.
- Lafargue, P., Espinet i Burunat, J.-M., & Martín Ramos, J. L. (1990). *El Dret a la peresa*. Badalona : Llibres de l'índex.
- Lanfant, M. F. (1978). Sociología del ocio. Retrieved from <http://mendeley.csuc.cat/fitxers/f7b28ad39884614b6a18f2db66ae23ae>

- Martínez-Celorrio, X. (2017). *Innovació i equitat educativa*. Barcelona: Octaedro Editorial.
- Observatori Català De La Joventut. (n.d.). *Sljove Sistema d'indicadors sobre la joventut de Catalunya*. Retrieved from http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/estadistiques/sistema_indicadors/doc_metodologic_sijove.pdf
- Ricart, N., & Remesar, A. (2013). *Reflecciones sobre el espacio público. Thoughts on public space*.
- Rossmann, & Marshall. (1999). *Designing qualitative research. Organization Management Journal* (Vol. 8). Newbury Park (Calif.) : Sage Publications. <https://doi.org/10.1057/omj.2011.23>
- Rubio, À. (n.d.). *Ciudadania Jove 2.0. XXVIII Jornades de Polítiques Locals de Joventut JÓVENES EN RED, GENERACIÓN DIGITAL Y CAMBIO SOCIAL*. Retrieved from <https://www.diba.cat/documents/95670/96986/joventut-fitxers-2010rubio-pdf.pdf>
- Serracant, P., & Fabra, S. (2012). *Enquesta a la Joventut de Catalunya 2012. Una mirada global a les persones joves en temps de crisi*. Barcelona: Secretaria General de la Joventut. Generalitat de Catalunya. Retrieved from http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/publicacions/col_aportacions/aportacions_52.pdf
- Trilla, J. (2011). *Jóvenes y espacio público: del estigma a la indignación*. Barcelona : Bellaterra.
- Valor, J.; Sieber, S. (2004). *Uso y actitud de los jóvenes hacia internet y la telefonía móvil*. Barcelona: E. Business Center, Pwc & IESE.
- Veblen, T. (1944). *Teoría de la clase ociosa*. México, D.F. : Fondo de Cultura Económica.
- Zebadúa, J. P. (2011). *Culturas juveniles, identidades y globalización. Estudio sobre los procesos identitarios de las juventudes contemporáneas en tiempos de globalización*. Berlín: Editorial Académica Española.

10. ANNEX

10.1. Guió observació participant

Dimensions	Subdimensions	Ítems a observar	
Distribució - disseny	Dimensions, amplitud	Com és de gran? Quanta gent pot ser-hi? Hi ha limitacions d'espai?	
	Accessibilitat	Pot accedir-hi tothom? Hi ha barreres físiques? (Per exemple, s'ha de saltar un mur per accedir-hi?) És fàcil accedir o s'ha de passar per carrers "poc segurs"?	
	Zones verdes	Hi ha zones verdes?	
	Equipaments	Quins equipaments hi ha? Bancs, llocs on seure	
		Lavabos Altra mobiliari urbà Cmerços al voltant Font Equipaments al voltant Papereres	
		Llum	Lluminositat/oscuritat
		Intimitat	És un lloc tranquil? Hi ha control (adult, policial...)? Hi ha edificis al voltant?
		Netedat	Està net?
	Diferenciació espais físics	Hi ha espais diferenciats en el mateix espai?	
	Ubicació	On es troba al mapa? Quina àrea del barri ocupen	
Usos	Gratuïtat	Són gratuïtes les activitats que fan o impliquen el consum?	
	Individuals o en grup	Són activitats que apelen a la grupalitat?	

	Rol actiu o passiu	Requereix l'atenció dels que hi participen o és una activitat passiva (per exemple, estar asseguts a un banc escoltant música)?
El temps	Hora	-
	Dia de la setmana	-
	Esporadicitat	Esporadis en el temps o es repeteix la presència dels joves?
Qui?	Edats	Quines edats predominen? Es comparteix espai amb altres generacions? És un espai exclusiu per a joves?
	Estètica	Estètica marcada o diversitat? L'estètica els defineix com a una tribu urbana?
	Llengua	En quina llengua parlen? Català o castellà?
Paper noves tecnologies	Convocatòria	Queden a través de les xarxes socials?
	Interacció amb la tecnologia	Utilitzen el mòbil o altres dispositius electrònics? Els utilitzen de manera individual o col·lectiva?

10.2. Guió grups de discussió

Hola a tothom. Bé, em presento, sóc la Irene i estic fent el meu Treball de Final de Grau sobre Oci Juvenil a L'Hospitalet. Us he convocat a tots i totes vosaltres perquè participeu del col·lectiu Akelharre Jove/Associació d'Estudiants de L'Hospitalt. A continuació us plantejaré una sèrie de preguntes sobre el vostre col·lectiu, les activitats que feu, us demanaré les vostres opinions...

És ben fàcil, només heu de respondre amb sinceritat, no heu d'impressionar ningú. Podeu anar responnent entre tots, però tampoc cal que parleu tothom de tot. La conversa anirà fluïnt, no us preocupeu. Heu de respondre'm com si jo no sapigués res. D'acord? Som-hi!

Bé, doncs per trencar el gel, el primer que m'agradaria que féssiu és presentar-vos a vosaltres mateixos/es. M'agradaria que diguéssiu:

- Nom
- Edat
- A quin barri viviu, i quins barris acostumeu a freqüentar

- Si esteu estudiant o no (i on)

- **Akelharre Jove/AELH:**
  - Què és per vosaltres
  - Que creieu que la gent pensa que és
  - Quan es crea?

- **Usos. Activitat**
  - Quines activitats feu?
  - Sempre feu les mateixes? Tenen una continuïtat? Com decidiu quines activitats es fan?
  - Són gratuïtes?
  - Són activitats en grup?

- **El temps**
  - Quina hora són les activitats? Fins a quina hora?
  - Són entre setmana, o al cap de setmana?
  - Esporàdiques o continuïtat?

- **Espais**
  - Quins són els espais d'Akelharre Jove/AELH. On feu les vostres activitats? (Ubicació) Perquè en aquests espais? (Espais oberts o tancats? Privats o públics)
  - Com heu aconseguit aquests espais?
  - Què tenen? Què feu servir? (Equipaments: cadires, sofàs, equip de so, insonorització...)
  - Considereu que teniu intimitat? En quins espais teniu més llibertat per fer el que voleu?
  - Estan nets? Com els natejeu? (Corresponsabilitat de la cura de l'espai?).

- **Qui?**
  - Qui va a les vostres activitats?
  - Com convoqueu a la gent?
  - Quina edat tenen? (homogeni, heterogeni). Són espais només per joves?
  - Creieu que segueixen una estètica determinada? Us identifiqueu amb alguna cosa?
  - Quina llengua parleu entre vosaltres? Quina llengua impera en les vostres trobades?

- **Paper noves tecnologies**
  - Teniu xarxes socials?

- Com les feu servir?
- Publiqueu el que feu?
- Us comuniqueu a través d'elles?

Detectar possibles dificultats i plantejar-les:

- Dificultats derivades del propi disseny de l'espai?
- Segregació? Espais homogenis, d'un tipus de gent determinada?
- S'han de compartir certs codis per fer ús de l'espai?
- Horaris, flexibilitat...?

Altres possibles preguntes:

- Tot el vostre oci es canalitza a partir d'Àkelharre Jove/Associació d'Estudiants? On més desenvolueu activitats d'oci?
- Què passa amb el carrer, quines dificultats trobeu per estar-hi?
- Quines dificultats creieu que teniu els joves a l'hora de gaudir del vostre oci?

10.3. Guió entrevista

Bon dia Cristian,

- Quins són els objectius de les polítiques de Joventut de L'Hospitalet en general?
Quines fites es persegueixen?
  - I en el cas de les polítiques d'oci juvenil?
  - Quines dificultats es detecten a nivell municipal en quant a l'oci juvenil?
- He vist que al PLJ hi ha un desequilibri entre les polítiques de joventut "de transició", ciutadania amb les "polítiques afirmatives". Per què el pes de la política pública se centra en aquests àmbits?
- Hem vist la creixent importància del lleure en l'educació i en la formació de les identitats. Es traslladarà això en un futur PLJ?
- Plantejar frases del PLJ:
  - Pag. 38.
  - Què vol dir "lleure alternatiu"? Alternatiu a què?
  - "Treballar en el foment i la creació de noves entitats i suport polític i tècnic a les entitats existents". Suport de quina manera? Hi ha un centre de recursos per entitats juvenils?
  - Què s'entén per "autogestió"? (p.45)
- Espai Jove Ca n'Arús,
  - Objectius.

- Què s'hi fa allà? Què no es pot fer allà? Qui posa les normes? Les normes no les posen ells → Empoderament?
  - Creieu que el fet que sigui un espai administratiu limita la llibertat dels joves? Dóna solucions? Pot abarcar a tots els joves? És un espai que interpel·la a tots els joves?
  - Exemple: Consum begudes alcohòliques. Empoderament?
  - Horaris.
  - Com es decideix qui gestiona aquest espai? Concurs públic? Què ha passat amb l'antic Local de AELH?
- Joves a la ciutat fent coses més enllà de la política institucional. Els coneixeu? Els ignoreu? Com els detecteu? Quin és el paper que tenen els joves en aquestes polítiques?
    - Hi ha interlocutors? Plantejar-ho.
    - Quins són els referents? Al PLJ es diu "Es vol comptar amb la joventut de la ciutat perquè com a institució necessitem tenir referents i interlocutors vàlids amb els quals pactar cap a on volem anar"
  - Creus que totes les iniciatives juvenils han de passar sota el marc de la política institucional?
  - Feu avaluació de les polítiques de joventut? Hi ha una retroalimentació? Com es fa?

10.4. Transcripcions

10.4.1. Transcripció entrevista AELH

Lo primero que me gustaría que hicieseis es que os presentaseis, que me dijerais quienes soys, cómo os llamáis, qué hacéis con vuestra vida... (si estudiáis o trabajáis), de qué barrio soys, si vais al instituto pues a cuál... ¿Quién quiere empezar?

Gloria: Pues yo soy Gloria Arjona, tengo 18 años, estudio Filología inglesa en la UB, vivo en el barrio de La Florida y trabajo aquí en AELH.

Germán: Yo soy Germán, tengo 20 años y estudio Desarrollo de Aplicaciones en Barcelona y actualmente no trabajo. Soy del barrio de Sanfeliu.

Suli: Hola, yo me llamo Suli, tengo 16 años y estudio 4º de la ESO. Vivo en Sant Josep-Centro.

María: Yo me llamo María, tengo 15 años y estudio 3º de la ESO en el Vilumara también y vivo aquí en El Centro.

María Ibáñez: Yo soy María Ibáñez, estudio primer curso de Ciencias Políticas en la Pompeu Fabra. Y soy vecina de Gloria, en el barrio de Collblanch-Torrassa, vivo al lado de los Pajaritos vaya. Ah bueno, y soy Secretaria de Organización de AELH.

Entrevistadora: ¿Y tú Gloria me has dicho que trabajabas aquí? ¿Cómo es eso?

Gloria: Sí, soy de la Junta de aquí también, y estoy en aquí en el bar, de camarera durante los fines de semana. Bueno, hago de todo (*risas*).

E: Ah, vale. Bueno, ahora soys 5 aquí conmigo, pero... ¿podrías decirme cuántas personas hay en AELH? ¿O no os podéis contar?

Gloria: No se puede contar del todo porque la gente va y viene.

E: Pero, ¿tenéis algún grupo de trabajo consolidado?

M. I: Bueno, yo te lo puedo contar si quieres. A ver, es que en realidad hoy he traído aquí un poco de variedad para que puedas tener diferentes visiones de gente diferente. Yo soy Secretaria de Organización, que sería algo así como ser la segunda de la Junta. Luego vienen los Secretarios, que son Gloria y otros 5 chicos más. Luego estaría Germán que es un voluntario, que lleva 2 o 3 años....

G: Con este casi 4.

M.I: Eso, sí. Pues el también es como del grupo fuerte. Y luego, bueno, Suli no es del proyecto *Entrejoves*, pero de este proyecto salen unos cuantos voluntarios que son chicos que han venido aquí y les ha gustado y se han quedado (esto en los dos últimos meses). Pero digamos que son voluntarios.

E: ¿Y cómo han llegado hasta aquí? ¿Qué es esto de *Entrejoves* exactamente?

M: Bueno, yo porque la Lúgia venía a mi colegio a hacer las actividades de *Entrejoves* y nos explicaba qué era esto. Entonces un día me pasé para ver cómo era, conocí a la gente y me gustó, me sentí bien. Entonces ya he ido volviendo siempre que puedo a ayudar en algo.

E: ¿Y el resto, cómo habéis acabado en este espacio?

G: Bueno, yo he acabado básicamente por mis amigos. Me dijeron "únete" y al final me acabé uniéndolo.

Gloria: Bueno, María y yo... vinimos "en pack".

M.I. : Sí, porque las dos íbamos al Fonserè de los bloques de la Florida y en 4º de la ESO nos hicieron una charla de Joventut de qué vas a hacer con tu futuro y estas cosas... Y al final nos dijeron que si había alguien interesado en participar en algún proyecto de voluntariado de jóvenes que se quedara al final de la charla. Y nos quedamos las dos, y nos lo explicó una Técnica, Montse.

Gloria: Sí, primero participamos en una actividad *Entrejove* y luego fuimos a l' *Escola*. Y luego ya fue AELH.

M.I: Sí, poco a poco nos fuimos metiendo en actividades de voluntariado, luego fuimos el día de Sant Jordi y eso...

E: ¿Y qué es para vosotros AELH? ¿Cómo lo definiríais? ¿Cómo se lo explicaríais a alguien?

M: Pues para mí es un sitio donde te sientes libre total. En plan, que vienes aquí, estás muy agusto con la gente, puedes ayudar, te dejan participar en todo momento, en las actividades que proponen... en todo.

(Silencio)

E: ¿A alguien le gustaría añadir algo más? Yo imagino que si estáis aquí es porque algo os aporta, ¿verdad? Nadie os obliga a estar aquí, entonces ¿qué es eso que os hace volver y participar aquí?

Gloria: Para mí es que AELH es como una familia, en plan, somos gente que no tenemos ningún problema en aceptar a los demás. Entonces si tú vienes y nos conoces pues verás que somos super abiertos y sin ningún problema puedes venir a nosotros. No sé, yo lo veo como una asociación de jóvenes que... No sé como explicarlo *(Risas)*. Es que claro, tengo en mente el AELH como asociación y AELH como espacio.

La Asociación pues somos un grupo de jóvenes que luchamos por nuestros derechos y que miramos por el futuro de las generaciones venideras. Y como espacio pues somos un equipamiento que acoge a los jóvenes de la ciudad para que no estén fuera en la calle. Lo que pienso es que mejor estar aquí que fuera en la calle, que te puede pasar cualquier cosa, por ejemplo.

E: ¿Qué cosas pueden pasar en la calle? ¿Por qué necesitamos un espacio y no podemos estar directamente en la calle? ¿Tenemos alguna dificultad con la que nos encontremos los jóvenes y por eso necesitamos espacios como esto para nosotros?

M.I: Bueno, yo me acuerdo que antes de que se abriera el Espai Jove Ca n'Arús me acuerdo que en la Jornada de Consellers i Delegats de la ciutat hubo una chica que dijo (y lo traslado a mí porque pienso igual): los pequeños tienen los parques, tienen las guarderías, los chiquiparks... los abuelos tienen casals, espais d'avis repartidos por todos los barrios... Pero, en la adolescencia y juventud que es una etapa muy difícil, aunque probablemente la más guay, pero no tenemos un espacio para hacer lo que queremos hacer. Entonces si quieres ir a jugar al fútbolín o al billar tienes que irte a un bar. Si quieres ver una peli tienes que ir al cine... Y decimos, ¿qué hacemos? Pues vamos al McDonalds, aunque sea por vernos. O damos una vuelta. Pero no tenemos ningún sitio.

Por ejemplo, en el caso que estamos en agosto a 40 grados y por lo que sea no puedo ir a la playa y te mueres de calor en casa, no tienes internet ni aire acondicionado... Pues aquí hay un espacio.

E: Ajá, muy bien. ¿Y qué hacéis en este espacio? ¿Tenéis actividades organizadas? No solo en estas 4 paredes sino AELH como organización. Tenéis que pensar que yo no tengo ni idea, así que soy todo oídos. Si yo vengo a AELH, ¿Qué me puedo encontrar?

Suli: Pues actividades en el fin de semana y de lunes a viernes puedes tener la Sala de estudio o si no puedes venir aquí a jugar a la Play, a billar o a ping pong gratuitamente. Si yo voy a cualquier otro sitio me hacen pagar para jugar a cualquier cosa, y en cambio si vengo a aquí no, puedo estar tranquilamente con mis amigos.

E: ¿Y son actividades que ya están pactadas, o surgen de manera espontánea? Es decir, me pongo en la situación que yo un día vengo por aquí, podría hacer lo que quisiera o ya hay una programación previa?

Gloria: De lunes a jueves sí, podrías hacer lo que quisieras. Luego de viernes a domingo que en una franja horaria tenemos unas actividades programadas.

E: ¿Y quién programa esas actividades?

Gloria: Las técnicas. Tenemos dos técnicas que se llaman Laura y Lígia que son las que más o menos piensan las actividades que vamos haciendo los fines de semana, o también las que vamos haciendo durante el mes.

M.I: Osea, Laura es coordinadora de fines de semana y Lígia de entre semana. Entonces lo que ha pasado es que tenemos programación los fines de semana porque se ha consolidado más fácilmente porque durante el invierno sí que venían más jóvenes... Vamos por temporadas. En realidad lo estamos viendo porque para nosotros es nuevo tener este espacio. Estos 5 meses estamos tanteando el terreno.

Por ejemplo, empezamos el segundo trimestre con unos cursos que no llegaron a funcionar porque claro, al no haber empezado en setiembre con el curso escolar pues es difícil y la única que ha seguido es guitarra. Intentamos programar algún campeonato de fútbolín, de pingpong... para dinamizar el espacio, pero a poco.

E: ¿Y las actividades que programan estas técnicas son porque los y las que estáis aquí le vais diciendo que es lo que queréis hacer, o lo deciden ellas? ¿Quién ha decidido que ellas dos van a ser técnicas?

M: Bueno, ellas proponen cosas y nos dejan opinar un poco a todos. Por ejemplo si programan una actividad y alguien dice "pues en vez de hacerlo así lo podríamos hacerlo asá".

E: ¿Y cómo se lo decís? Os reunís con ella o si estáis por aquí se lo comentáis... Si ellas habían pensado programar algo y alguien quiere hacerlo de otra manera, ¿tenéis reuniones cada cierto tiempo para proponerles cosas? ¿O van haciendo y a medida que van pasando pues les vais diciendo?

Gloria: A ver, nosotras como junta sí que podemos decirle algo...

M.I: A ver, es que yo distinguiría como ha dicho ella por un lado, el Espai Jove y por otro AELH. Como AELH sí que programamos algunas actividades que son constantes cada año a no ser que hagamos alguna innovación.

E: ¿Qué diferencia hay entre Espai Jove y AELH?

M.I: Pues a ver, AELH tiene por decirlo así tenemos la junta de AELH que es la que decide cómo serán las actividades que cada año se repiten... ¿Me ayudáis un poco?

G: Las actividades son por ejemplo, los conciertos LHTéTalent en las fiestas de los barrios, o los dos fines de semana que nos vamos todos (a principios de trimestre y en otoño). Y luego, también hacemos fiestas solidarias. Bueno, la última que innovamos fue Carnaval, el sopar

solidari de Nadal, la fiesta de Halloween en relació a la fundació Movember (que los beneficios van destinados a una organización), también trabajamos en la semana de la Solidaritat... Como AELH yo estoy yendo a todas la reuniones de la Taula Sectorial en la que participamos...

E: ¿Entonces estas técnicas no son de AELH?

M.I.: Estan contratadas desde AELH. Tienen un contrato, y entonces la decisiones del Espai Jove sí que se toman con los trabajadores del bar, que también ayudan a programar las actividades.

E: Ah, ¿los del bar también son contratados?

M.I.: Sí, bueno ha dado la casualidad que los del bar son también de la Junta. Desde la Junta preguntamos si alguien necesitaba trabajo y los que lo pidieron lo tienen.

E: ¿El bar siempre está abierto?

M.I.: Sí. Además en el bar también hay un proyecto de voluntariado para los chicos que quieran ir aprendiendo y tal, pues van haciendo ahora. Y eso, que las decisiones sobre el Espai Jove se toman entre los trabajadores que están aquí, osea las dos técnicas y los dos del bar (que le llamamos Piñas Club), y luego la Presidenta y yo. Entonces en común vamos tomando las decisiones. Y bueno, sí que nosotras vamos preguntando a la gente que qué les gustaría hacer, en plan "venga chicos qué queréis". Y también por ejemplo con los *Entrejoves* tuvimos una trobada de la que salieron un montón de ideas y nosotros sin problema mientras lo podemos hacer, pues adelante.

E: ¿Y qué creéis que aportan estas actividades? Tanto para la ciudad como para vosotros mismos, o como jóvenes.

G: Bueno, más que nada son para conocer gente y eso. Igual la más excepcional de todas es el LHTÉTalent que es para dar a conocer los talentos de los jóvenes de la ciudad en el tema musical o de danza...

(Silencio)

E: ¿Y el resto de actividades?

G: Bueno, pues eso, para conocer gente y salir un poco de tu círculo social.

M: Bueno, también por ejemplo los *Entrejoves* tanto los de mi cole como de otros coles vamos a ayudar a AELH a hacer una Jornada Esportiva. Y eso también sirve para si alguien quiere o bien hacer deporte o bien simplemente quiere conocer AELH pues puede venir, conocer otras cosas.

E: Y a nivel emocional, lo que una se lleva a casa después de participar en un espacio como este o en las actividades que uno pueda organizar.

Gloria: Yo creo que el sentimiento de sentirte realizado, de haber hecho algo que a los demás ha hecho sentir bien, ya sea para conocer gente o para los jóvenes que son inquietos y que necesitan hacer cosas, pues nosotros les damos las actividades para que se sientan agusto y sean activos con la ciudad, por ejempo.

(Silencio)

E: ¿Alguien más quiere decir algo?

M.I: Bueno, yo por ejemplo hablando como la María voluntaria (que aún sigue estando claro), pero me refiero a que no como Secretaria sino hablando de lo que me aporta pues... es un poco lo que ha dicho ella, porque tú te estás currando un trabajo que lo estás haciendo voluntariamente sin remuneración. Entonces igual piensas ¿qué me llevo a casa si no estoy tocando nada "real"? Pero son los sentimientos, lo que vives, la relación que va surgiendo entre los amigos, que esto acaba siendo como una familia. Yo por ejemplo cuando llegaron los *EntreJoves* que hicimos una charla pues yo les dije que yo cuando vine del Fonserè no sabía ni lo que era el Instituto Europa. Y ahora una de mis mejores amigas es del Instituto Europa. Entonces es que es una forma por la que todos los jóvenes de la ciudad tenemos la oportunidad de conocernos, porque si no, por decirlo de alguna manera, acaba todo siendo muy sectario, sobre todo en esta ciudad que es tan grande y que cada barrio podría ser un pueblo.

M: Bueno... es que yo diría lo mismo, solo que expresado con mis palabras.

E: Pues claro, como todo el mundo, ¡con sus palabras! (Risas)

M: Es como que te sientes útil. Yo llegué aquí por unos problemas que tuve y tal, y el llegar aquí es como que haces cosas que ves que alegra a la gente, ves que estás haciendo un trabajo que está sirviendo para algo y es como que te sientes útil. A parte que aquí todo el mundo te ayuda. Y tu puedes ayudar a gente, y proponer actividades que van a servir para otros.

E: ¿Los chicos queréis decir algo? ¿O lo han dicho todo ellas? (Risas)

M.I: Suli te pasas aquí todas las tardes... ¡y tú Germán también!! (Risas)

G: Bueno, es que me explico un poco mal y realmente es todo lo que habéis dicho vosotras.

M.I: Ah, sí, quería decir una cosa. Pues que los que son *EntreJoves* en realidad son voluntarios y ya está. En cambio si estás en AELH sí que quiere decir, por decirlo de alguna manera, pues que tienes alguna inquietud más, como una actitud más revolucionaria. Como en las manifestaciones que convocamos, que están abiertas a todo el mundo y a todos los jóvenes de la ciudad. También es una actitud que tiene que surgir un poco de ti, de querer cambiar el mundo.

E: ¿Tenéis algunas líneas políticas definidas?

M.I: Sí, Gloria tu te las sabes... por no hablar yo todo el rato.

Gloria: ¿Yo me las sé? Dilas tú mejor.

M.I.: Pues feministas, laicos, republicanos y progresistas.

E: ¿Eso es algo compartido con todo el mundo que llega al espacio?

M.I: No, una vez estás dentro pues hay muchas ideologías. Entonces por ejemplo dicen “me voy a la pride”, porque con la asociación LGTBI, Alise, pues ellos ya deciden si quieren participar de ahí, como si quieren ir a las huelgas de mujeres o a las manis de educación.

Gloria: Hay una diversidad.

M.I: Dentro de progresistas, que yo creo que somos todos, pues p'adelante.

E: Pero quiero decir, si se diese el caso de una persona que no comulga con alguno de los valores que habéis definido en la lista, ¿Qué pasaría? ¿O creéis que directamete no entraría? Por ejemplo, una persona independentista.

Gloria: A ver, no cerramos las puertas a nadie si no que puede que yo esté en desacuerdo con alguna idea de alguna de las dos Marías o que Suli estuviese en contra de algo que dicen los del colectivo LGTBI. Entonces, sí que puede haber diversidad de opiniones pero somos dos jóvenes de la ciudad entonces no tengo por qué cerrarle las puertas a nadie.

M.I.: A ver, para hablar claramente, aquí si que hay gente que a lo mejor es independentista o gente neutra. Pero es un tema que no queremos tocar precisamente por eso, porque queremos llegar al máximo número de jóvenes de la ciudad.

E: Bueno, he dicho lo de independentista como un ejemplo. Pero, por ejemplo, feminista.

M.I: Bueno, pues hay gente que lo apoya y gente que no. Y nunca ha creado la verdad que ninguna discusión más allá que las charlas formativas y de discusión que planteamos aquí. Pero más allá de eso no hay ningún problema.

E: Vale, se me ha olvidado antes preguntaros algo acerca de vuestras actividades. Quería relacionar las actividades con los espacios. ¿Todas las actividades que programáis se hacen aquí?

G: Todas todas no, las del Espai Jove sí que todas se hacen aquí pero las de AELH no. Por ejemplo, el LHTéTalent se hace en las fiestas de diferentes barrios de la ciudad (en Collblanch, en el Centro...).

E: ¿Y qué os ponéis en contacto con la Comisión de fiestas de ese barrio?

G: Sí.

E: ¿Y a parte de LHTéTalent?

G: Pues la *Escola de Formació* se hace en una masía.

Gloria: En Sant Jordi ponemos una paradita en La Rambla...

M.I: Bueno es que también una discusión interna que tenemos es si centranos en la ciudad o abrimos. Por ejemplo cuando pasó lo de la sentencia de La Manada pues decidimos quedarnos en Hospitalet porque entendemos que hay que hacer fuerza en nuestro municipio pero en las manis de educación vamos a Barcelona, que es lo que tenemos más cerca.

E: Vale, eso en el caso de las manifestaciones. Pero yo me refiero a las actividades periódicas que vosotros montáis...

G: Bueno, sí, si hacemos un concierto pues lo hacemos aquí, que hay como un pequeño escenario para los conciertos.

E: ¿Y podéis hacer ruido aquí? ¿Está insonorizado?

M.I: No, no está insonorizado pero hemos hecho pruebas de sonido y no molesta.

E: ¿Y la gente no se ha quejado?

G: No.

E: ¿Y de la gente que alomejor puede quedarse por fuera, por ejemplo, fumando?

M.I.: Al principio tuvimos problema pero después ya no.

E: ¿Aquí dentro se puede fumar? Por ejemplo, ¿un porro?

A la vez: No.

E: ¿Ni tabaco normal?

M.I: No, no se puede fumar ni beber. Ni aunque seas mayor de edad. Al ser un espacio público no nos dejan vender bebidas alcohólicas porque aquí pueden entrar menores.

E: ¿Quién no os deja?

M.I.: El Ayuntamiento.

E: ¿Y hay alguien del Ayuntamiento por aquí cuando hacéis estas fiestas?

M.I: No, pero igualmente hay unas normas que hay que respetar si queremos seguir teniendo el espacio.

E: ¿Creéis que eso os condiciona como espacio?

M.I.: Sí.

G: Sí.

M: Sí.

E: ¿Y habéis hecho alguna reflexión alrededor de esto? ¿Lo habéis hablado?

S: Claro porque si tu dejas que fumen aquí y que beban o se emborrachan aquí, entonces ya no es para estar con los amigos y hacer cosas que podrías estar haciendo en la calle. Aquí puedes venir a pasártelo bien y a participar de las fiestas pero no a emborracharte...

M.I: Yo, bajo mi opinión personal, cada uno elige si beber o no beber pero no te tienes que sentir obligado a hacerlo. Pero sí que hemos visto que es un problema porque muchos jóvenes cuando les dices que no vendemos bebidas alcohólicas no vienen. Porque lo de fumar da igual porque se suben aquí arriba, como en cualquier bar o sitio público, que te sales fuera. Pero con el tema de beber sobre todo que viene gente ajena a AELH a tocar o gente nueva pues te dicen "joder, porque no vendéis alcohol y tal".

Gloria: Sí, lo típico de "aunque sea una cerveza".

M.I: Ya, pero reivindicamos que no se necesita el alcohol para divertirse. Aunque bueno, la Nit dels Estudiants este año lo queremos sacar a la calle... Otros años anteriores lo hemos hecho en el Salamandra y entonces quien tuviese más de 18 podía sacar bebidas alcohólicas.

E: Vuelvo un poco a lo que decía Suli... Si con este espacio se pretende de alguna manera dotar a los jóvenes de un lugar para que no tengan que estar en la calle haciendo lo que quieran... Realmente aquí no se puede replicar lo que estás haciendo en la calle, por ejemplo, sería una barrera para aquellos jóvenes que por ejemplo están haciendo botellón en un parque, ¿o qué creéis? ¿No os viene menos gente precisamente por esto? ¿Habéis pensado en pedir que se os deje vender alcohol? ¿O preferís no pedirlo?

M.I: Sí, pero a nivel de la Junta fue una discusión y hemos decidido que ni en la *Escola* ni en ningún sitio se va a consumir alcohol. Sí que sabemos que años anteriores habían pasado cosas y acabas teniendo problemas y responsabilidades que caen sobre ti... Ahora incluso menos porque los de la junta pues tenemos una relación muy estrecha. Germán por ejemplo es mayor que yo, entonces él sabe que si se fuma un porro las consecuencias caen sobre mí. Entonces no me va a meter en ese compromiso. Somos mayores para entender eso.

E: Yo he ido un par de veces a las fiestas de fin de año bebí alcohol. Me extraña esto que me decís.

G: Sí, ha sido una nueva decisión. Hace 4 años o así. La gente que llevaba más de 5 años nos contó que en las *Escolas* tuvieron problemas y eso, con menores de edad, se lió y por eso decidieron quitarla.

Gloria: A raíz de las experiencias hemos visto que es mucho mejor quitar eso.

M.I.: Nosotros lo que pensábamos es esto del consumo responsable, que si tienes un adulto o una persona que te supervise pues entonces estoy de acuerdo que mejor hacerlo aquí que es un sitio controlado que en un parque. Pero luego pues si hay consecuencias que derivan de los actos de otros... Al tener malas experiencias hemos decido no permitirlo. Eso no quita que salgamos de aquí y vayamos al *Montaditos* a bebernos una cerveza. *(Risas)*

E. ¿Compensa? Es decir, ¿por qué creéis que es mejor?

G: Pues que nos ahorramos la preocupación de tener que vigilar si alguien se pasa de la raya.

E: ¿Y quién respondería por ti? Imagina que alguien se trae su cerveza aquí... ¿Quién vigilaría?

M.I: Quedaría manchado el nombre de la entidad y la primera responsable es la Presidenta, por Estatutos.

E: ¿Y para vosotros es un problema o habéis naturalizado que en vuestro espacio hay estas normas y quien no sea capaz de acatarlas o de imaginar un ocio más allá del consumo de estas drogas no estaría dentro de este espacio?

M.I: Bueno, es que no quiero hablar yo todo el rato... A ver, como asociación hemos asumido que no podemos beber alcohol dentro. Cada uno fuera hace lo que quiere, o sea no nos vamos a mentir, hay menores de edad que fuman y beben y nosotros los conocemos. Lo hacemos después, y estamos como amigos y ya no hay jerarquías, no hay responsabilidades.

M: Sí, aquí dentro hay unas normas.

E: ¿Y quién vigila que se cumplan? ¿Entre todos? ¿O no hace falta vigilar?

Gloria: Entre todos vamos supervisando el espacio. Por ejemplo yo que estoy en el bar voy mirando hasta donde puedo... Y las técnicas desde el punto de información va echando un ojo. También tenemos un segurata que viene a la hora del cierre.

E: ¿A qué hora cerráis?

M.I: Ahora como hacemos el horario de selectividad es hasta las 10 de la noche.

G: Los viernes y sábado hasta las 12 y media.

E: Y qué pasa después de las 12 y media. ¿Dónde va la gente?

S: Pues cerramos y nos vamos. (Risas).

G: Pues nos vamos a un bar, o una discoteca...

E: ¿Y estáis de acuerdo con esa hora o queréis alargarla?

M.I: Si alguna vez hemos querido alargarla pues, por ejemplo, en la final de Operación Triunfo pues cerramos cuando acabó y cerramos nosotros. O el día de las rosas pues nos quedamos a dormir por ejemplo.

E: ¿Consideráis que tenéis intimidad en este local para hacer lo que queráis?

M.I.: Yo como joven creo que sí pero sé que hay muchos jóvenes que nos observa para "criticar" o para "juzgar" algo que no conocen. Como joven creo que sí que hay intimidad, pero como entidad pues... ya cuando subes te das cuenta de que "el ojo está encima tuyo" .

E: ¿En qué sentido?

M.I: Osea que tu aquí puedes hacer lo que quieras pero dentro de unos límites porque tú no sabes si ahora el Cristian Alcázar va a venir a hacernos una visita, y se te cae el pelo por hacer lo que no toca.

E: Ok. Y en cuanto a vuestras instalaciones... ¿de qué disponéis? Me habéis dicho que no está insonorizado porque arriba no hay nadie y no molestáis. ¿Pero qué material utilizáis?

G: Pues tenemos mesas, sillas, sofás, aulas de estudio, 3 pantallas para proyectar, un "escenario", dos consolas (una Wii y una playstation), dos mesas de ping-pong y un futbolín.

M.I: Armarios, mesas, ordenadores que prestamos a los jóvenes que los necesitan...

E: ¿Tenéis wifi?

Todos: Sí, pero va mal (risas).

E: O sea, ¿la gente no viene aquí a "chupar" wifi?

G: No, que se diga...

Germán: ¡Bueno y tenemos un bar!

E: Y el bar, ¿cómo lo gestionáis? ¿Siempre hay alguien sirviendo?

M.I: Sí, hay dos camareros y luego los voluntarios. Bueno eso te lo explica ella mejor...

Germán: Sí, yo soy voluntario y cuando ninguno de los dos camareros pueden venir pues venimos los voluntarios.

G: Bueno, en verdad tenemos unas horas estipuladas en caso de que no podamos ir. Y por otro lado tenemos otras horas que son específicas para voluntarios, que no es solo en el caso que no podamos.

E: Vale, ya queda poco... ¿Quién viene a vuestras actividades?

Entre todos: Amigos, gente... jóvenes de la ciudad...

E: Jóvenes... ¿Qué contactáis cómo? Son vuestros colegas, les enviáis la info por whatsapp... por Facebook....

Germán: Pues tenemos una página de insta, Facebook, también tenemos un grupo de whatsapp...

M.I.: (*irónicamente*) ¿Un grupo? ¡Tenemos un montón!

Germán: Bueno, tenemos uno que hay muchísima gente y vamos pasando por ahí... Y luego tenemos los que son más nuestros.

E: O sea, tenéis un grupo grande y algunos grupos a nivel interno, ¿no?

M.I: Sí, a la gente que viene les decimos si quieren que las metamos en el grupo grande para enterarse de todo o si quieren participar.

M: Sí, en ese grupo hay mucha gente que muchos somos voluntarios y por ahí pasan las actividades.

E: ¿Cuántas personas puede haber en ese grupo?

Germán: En el más general deben de haber unas 100 personas. A parte de tener Instagram, Facebook... donde vamos subiendo todo.

M.I.: O sea, nuestras formas de difusión serían: las redes sociales (contando whatsapp), y *Entrejoves*. La relación de *Entrejoves* es una relación con la administración pública, y nosotros queremos ser el canal de los jóvenes para mostrar sus quejas a la administración pública. Hay 4 técnicas de joventut que vienen de la Oficina Jove que se han repartido 4 zonas de la ciudad y vienen acompañada de nuestra técnica Lígia y entonces van por todos los institutos para darles la información.

E: El hecho de que el local esté situado aquí, ¿qué problemas os da? O ¿qué ventajas os da?

Germán: Ahora mismo donde está situado el local no hay muchos problemas porque está bastante bien conectado porque tenemos el metro, el ferro, la mayoría de autobuses pasan por aquí, el tren está también muy cerca... Está todo aquí, va muy bien para conectarse con la ciudad.

M.I.: Sí, con el local de C/Josep Prats teníamos más problemas.

Germán: Sí, el antiguo estaba muy perdido. Sólo pasaba un bus y gracias... Además un bus que pasaba solo por Sanfeliu

E: ¿Entonces aquí viene gente de todos los barrios de la ciudad? ¿No nos pasa que la gente que más viene es la que vive cerca?

M.I.: Bueno sí, supongo que los que más vienen son los que viven al lado... pero en realidad venimos de todos los barrios.

G: Sí, hay de todo.

M.I.: También como es nuevo y aún no ha dado tiempo a que se descubra por toda la ciudad... pues los que vienen lo disfrutan para ellos. Porque el aula de estudi... mira que le hemos hecho promoción y sabemos que el Barradas y el Tecla Sala están petados en estos momentos y ahora mismo hay 4 personas. Sí que hay veces que hay más gente pero no se acaba de llenar.

E: ¿Y qué edad tiene la gente más o menos?

M.I.: Bueno, la edad rondaría entre 1º de la ESO hasta... Bueno, por limitar la realidad, yo te diría que desde 3º de la ESO hasta 25... bueno, 22. Pero viene mucha gente del "Mercè" a jugar aquí a la play que son "bebecitos" que traen el DNI fotocopiado porque no le dejan sacar el original sus papis (*Risas*).

E: ¿Y cómo son estos jóvenes? ¿Todos visten igual? ¿Más o menos siguen una estética? ¿O sois jóvenes que os identificáis con algo...? Por ejemplo, ¿viene la gente en chándal?

(*Risas*)

M: Pues normal, viene la gente como quiere. O sea a ver yo cuando digo "voy a ir al AELH" pues tampoco me pongo guapa que digamos. No, osea vengo como quiero...

E: ¿Pero hay de todo?

M y M.I.: Sí.

E: Bueno, era una pregunta que me interesaba porque a veces en ciertos sitios pues te das cuenta que más o menos la gente viste de un estilo. Por ejemplo, hay sitios en que ves a gente que lleva pircings o rastas... ¿Gente así viene aquí?

Las chicas: Sí, sí.

M.I. : Nosotros encantados de que venga todo el mundo.

G: Claro, claro, que vengan.

E: Bueno, una cosa es que tú les abras las puertas a que vengan y otras cosa que en realidad vengan...

M.I.: A ver, claro... realmente yo se que hay lugares que quizás visiten más que el nuestro. Nosotros somos del plan.... Cada uno es libre de vestir como quiera.

E: Sí, sí, entiendo. Pero la pregunta iba más enfocada no a quién puede venir o a quién se acepta en el espacio, si no a lo que realmente te encuentras. Si vengo aquí y hago una especie de “escáner” de la gente que hay, ¿veré a gente que más o menos viste igual y tiene el mismo rollo? O es tan heterogéneo que me podría encontrar por igual a un heavy metal, a alguien con chándal, otro con rastas y otra con pendientes de oro... A eso me refiero.

G: Yo creo que sí... ¿no?

M.I.: Supongo que sí... bueno es que claro, no voy a “normalizar” a las personas. Pero sí que te diría que abunda la gente que viene en tejanos y las camisetas básicas. Osea sí que viene gente con chándal y yo misma vengo un día “guapa” porque luego me voy de fiesta y ya está.

E: ¿Creéis de verdad que es un espacio heterogéneo?

M.I.: Sí. Aunque ojalá pudiera serlo más.

G: Sí, ahí está.

E: Heterogéneo en qué sentido... ¿por edad, por los barrios de procedencia, por tipo de gente, por gustos...? ¿Qué es lo que hace que esto sea un espacio heterogéneo?

G: Yo creo que porque no ponemos ni barreras ni límites. En plan... que claro como no tenemos ni ideas estipuladas, ni código de vestimenta por decirlo de alguna manera y ese tipo de cosas pues hace que la gente se sienta libre de hacer lo que quiera y viene al espacio tan tranquilo. Porque no te vamos a juzgar de ningún modo.

M: Exacto, como que respetamos lo que cada uno quiere... Que vistan como quieran, aceptamos a todo el mundo.

E: Sí, a ver.... Voy a intentar formulároslo de otra manera. Una cosa es la imagen que vosotros queréis proyectar (que aceptáis a todo el mundo), y otra cosa es que realmente vengan. A mí me ha pasado que en espacios en los que he participado pues en principio “sí, sí, aquí aceptamos a todo el mundo” pero a la práctica si te paras a analizar quién viene y quién no con una mirada crítica... No está tan claro, más allá de lo que como espacio puedas promover. A veces coincide, ¿eh? Pero a veces no, y ahí está la pregunta que os hago.

M: Yo creo que lo conseguimos, que es aceptar a la gente y no juzgarla y eso yo creo que lo cumplimos. Todos tenemos claro que no hay que juzgar a la gente. Si lo proponemos lo cumplimos.

M.I.: Osea, en la realidad... Te podría decir que hay grupos más minoritarios. Por ejemplo, grupos de gente que viste en chándal (rollo deportistas)...

E: Bueno, yo me refiero a que si hay heterogeneidad en el sentido de que si al final siempre os acabáis viendo las caras las mismas personas o no, y sois tan diversos que cada cierto tiempo ves que van pasando hornadas de gente diferente (de barrios diferentes, por ejemplo).

M.I.: De barrios diferentes yo creo que sí. No tengo tan claro que sea como Espai Jove porque seguro que viene más la gente del barrio del centro pero como asociación pues sí, hay variedad. De hecho con la mesa que estamos hoy aquí ya sería una muestra de la realidad. Es

que no me gusta generalizar pero sí que aquí hay “chonis”, “raperos”, deportistas, “frikis”... hay de todo. Y luego hay actividades que podemos participar todos como el carnaval y luego cosas más específicas como “finde Harry Potter”.

G: Claro, que integre a todo el mundo y que abarque a un montón de gente.

M.I. : Y luego hacemos la fiesta hortera... Bueno... que eso también lo hacéis, ¿no? (*a la entrevistadora*). Intentamos que haya actividades para todos los colectivos de gente.

E: Vale, pues muchas gracias. Creo que os lo he preguntado casi todo, incluso más cosas de las previstas. ¿Os gustaría decir algo que no hayais dicho? No sé, algún problema que detectéis como jóvenes, alguna reflexión que tengáis acerca de vuestro espacio y que no haya salido aún...

M.I.: Yo creo que hoy en día, no sólo por AELH (que también), hay un problema en la ciudad y me doy cuenta por las Taules sectorials a las que estoy yendo... hay un problema de relevo generacional. Eso sí que es muy importante. Al fin y al cabo acabamos viéndonos siempre entre nosotros las mismas caras (aunque sí que es verdad que entre nosotros hay una heterogeneidad). Pero vemos que nos estamos haciendo mayores y que cuesta mucho que los pequeños vengan y tengan interés... Seguro que hay, yo lo creo firmemente vaya...

E: ¿Conocéis a otros jóvenes haciendo cosas en la ciudad?

Todos: Sí.

Germán: En mi barrio hay como un esplai que ahora ha comenzado a expandirse más allá de los que son del propio esplai. Tienen billar, fútbolín... Se llamen “Esplai Sanfeliu”.

E: Y... ¿tienen un local también?

Germán:

M.I.: Yo también... conozco a... a Akelharre.

G: Sí, yo también.

M.I: Bueno es que jóvenes organizados en la ciudad... Yo conozco a jóvenes que participan en actividades deportivas, que dentro de cada club deportivo eso ya es como una asociación entonces por eso cuesta... porque ya tienen ahí su grupo y no salen de eso, ¿se entiende? También pasa lo mismo con la EMCA que hay muchísima gente que tiene interés y talento pero... se quedan ahí. O sea que los jóvenes hacen cosas pero muy particulares, o deportes, o escuelas de música o hasta esplais (como el de la Florida o Ítaca)... A mí como AELH me gustaría hacer actividades conjuntas en las que todos los jóvenes pudiéramos hacer algo “guay”.

G: También es para darles visibilidad, porque tu como asociación puedes estar muy visibilizada pero las demás no. Entonces tú las conoces porque trabajas con ellas y las ves cómo actúan pero el resto de jóvenes no. Yo antes de entrar en AELH no tenía ni idea de lo que era una asociación, no sabía ni que AELH era una asociación.

M.I: Yo de hecho vine a una actividad de AELH y no era consciente ni de lo que era.

G: Es verdad, yo más que nada pues lo haría para que a las pequeñas, a las que están empezando pues... poder darles visibilidad.

E: ¿Y cómo se da visibilidad?

G: Bueno, pues haciendo actividades conjuntas o simplemente juntándonos todas y haciendo cosas... Que sea algo recíproco.

M.I.: A mí por ejemplo no me gustaría que viniera la gente de los esplais aquí. Yo entiendo que tienen su espacio. Osea, claro que me gustaría... me refiero a que entiendo que tienen su espacio y quieren estar allí. Pero lo guay sería hacer cosas.

E: ¿Qué cosas?

M.I.: Por ejemplo, una fiesta "Holi", todo el mundo vendría y nadie sabría de qué sitio es cada uno. ¡Ah! Y también se me ocurre ahora, como jóvenes haciendo cosas... pues juventudes de partidos.

E: ¿Habéis colaborado con otras entidades? ¿Qué conexiones tiene AELH con otras iniciativas de la ciudad?

M.I.: Bueno, participamos con el GIS...

E: ¿Qué es eso del GIS?

M.I.: No te sé decir las siglas... Es lo de salud. Son los que nos dan los cursos de Sexología. También hemos intentado colaborar con la EMCA para lo de LHTéTalent, con el CAID para las cosas de la dona... Ah, bueno, luego hay las asociaciones ALISE (del colectivo LGTBI) i Bruixes (feminsita), que son asociaciones hermanas i Llibertat Animal que es nueva en la ciudad.

E: ¿Y tienen espacio esas asociaciones?

M.I.: Bueno, la Coordinadora d'Entitats Progresistas es como la que coordina las 4 asociaciones y la seu fiscal es la misma.

E: Y, no se me ha ocurrido preguntarlo antes pero... para sufragar el coste de las actividades, ¿cómo lo hacéis? Lo sacáis de la barra, pedís dinero...

M.I.: Pedimos subvenciones a Joventut que es la mayoritaria, y una pequeña a Cultura para el LHTéTalent.

E: ¿La tenéis que pedir la subvención o ya la tenéis?

M.I.: La tenemos que pedir, y justificar.

E: Y cuánto puede ser una subvención

M.I.: Claro, este año es más alta porque dinamizamos el Espai Jove Ca n'Arús y nos dan el dinero para mantener el espacio también, pero así como asociación yo creo que ronda un poco menos de los 20 mil.

E: Y a parte de eso, por ejemplo la limpieza del espacio.... ¿Quién la hace?

M.I.: El Ayuntamiento. Bueno, el mantenimiento está cubierto por todo el edificio. Bueno, tengo un poco de prisa porque tengo que ir al dentista...

E: Sí, es verdad, os dije 40 minutos y ya llevamos una hora. Muchas gracias por vuestra ayuda.

10.4.2. Transcripció entrevista Akelharre Jove

E: El primer que voldria que féssiu és presentar-vos, dir qui sou, de quin barri veniu, quins barris acostumeu a freqüentar, si estúdieu... Qui vol començar?

Paula: Doncs jo mateixa. Em dic Paula, tinc 16 anys, estic estudiant a 4t d'ESO a l'Ins Mercè Rodoreda i visc al barri de Sant Josep.

Xavi: Jo em dic Xavi, tinc 18 anys, estudio al Joan XIII i visc al Prat de Llobregat (visc a les afores però passo molt de temps al casc antic) i a Hospitalet els barris que més freqüento són Bellvitge i la zona del casc antic i Just Oliveras.

Clara: Bueno, jo sóc la Clara Pacheco, tinc 20 anys, estudio Comunicació i Audiovisual, sóc d'aquí de L'Hospitalet i acostumo a moure'm pel barri del Centre i Sant Josep-Santa Eulàlia.

Eva: Jo em dic Eva Gómez, estudio al Joan XXIII, tinc 18 anys i els barris que més freqüento són El Centre i Bellvitge.

Marc: Jo em dic Marc Adell, tinc 21 anys, sóc d'aquí de El Centre i em moc per aquí i Sant Josep.

E: D'acord, entrem al tema! Va, per vosaltres... què diríeu que és Akelharre Jove? Si algú us pregunta com ho definiríeu? I què és per vosaltres?

Eva: Per mi Akelharre Jove és un col·lectiu de joves que està disposat a fer festes populars i activitats lúdiques pel jovent de LH que no té oportunitats de passar-s'ho bé al barri, i que l'Ajuntament tampoc ofereix moltes coses i Akelharre doncs fa diverses activitats com la Jam Jove, la Festa Hortera... És com promoure la festa popular cultural a partir d'iniciatives de la joventut de L'Hospitalet.

C: Jo aniria més enllà d'això, jo diria que Akelharre Jove se centra només en la part lúdica sinó que també té una part polititzadora que intenta que totes aquestes festes tinguin un component polític no només en quant a festa sinó que .... encara que costa, també es fan altres activitats que no són tan lúdiques però que si són més de conscienciació o de reflexió i acció política.

X: Jo també d'Akelharre remarcaria molt l'autogestió. És un col·lectiu autogestionat per joves que no creiem com a col·lectiu en les institucions, en la confiança en elles, en haver-nos de basar en les subvencions d'Ajuntaments sabent tot el que comporta això: obediències.

E: Algú més vol afegir alguna cosa?

C: Per mi a mode personal ha estat i segueix sent una forma de desenvolupament de mi mateixa, de desenvolupament tant en àmbit personal com en l'àmbit social en quant a

conèixer gent i a tenir noves vincles socials, en quant a desenvolupament polític, desenvolupament en quant a que m'han ensenyat moltes coses en diversos àmbits diferents tant lúdics, com d'organització, com d'autogestió, com de politització, de comunicació...

E: Fa quan que existeix AKJ?

C: 4 o 5...

M: Sí, por ahi va.

E: I des de quan porteu participant en aquest col·lectiu o en aquesta iniciativa?

X: Jo porto 1 any ara. Vaig començar l'any passat amb el programa de ràdio amb vosaltres i després em vaig sumar a Festelparc... i ara ja farà un any.

P: Jo igual, vaig començar l'any passat.

M: Jo des de que Akj va fer un any.

E: I com vas entrar?

M: Pel Pere, no coneixia el projecte fins que el Pere me'l va explicar.

E: Qui és el Pere? Un amic teu?

M: El Pere és un dels que van idear, per així dir-ho, va impulsar aquest projecte.

E: I que et va dir?

M: Doncs de festa un dia vam acabar xerrant sobre polítiques, perquè ell estava acabant Ciències Polítiques i jo volia entra a aquella carrera abans de fer Sociologia, i justament em va estar explicant aquest projecte. Em va parlar de com la creació d'aquest col·lectiu com a resposta a que l'Ajuntament deixava als joves apartats... o també que les institucions que hi havia a Hospi dedicades als joves no acollien a tothom, per dir-ho d'alguna manera.... i que es volia crear com una eina pels joves perquè poguessin fer el que volguessin. I fer de la nostra ciutat una mica més "poble".

C: Fem el que volem.

M: Fem el que volem, sí!

E: I tu Eva, des de quan portes participant?

Eva: Des de fa un any, no? Amb la ràdio. Bueno a medida que mi hermana me iba diciendo cosillas (*risas*).... m'anava explicant activitats d'Akellarre Jove doncs m'anava interessant. Vaig començar primer amb la ràdio, després Festelparc i fins ara, que estic al grup de Jam Jove.

E: I a banda d'aquestes festes que em dieu, quines són les activitats d'Akellarre jove? Com es materialitzen? En quines coses?

C: Akellarre Jove, pel que és més conegut és per aquesta part lúdica, llavors té 3 festes principals que són: l'Akellarre Percutiu (que és una col·laboració amb Fills de la Flama, en que es fa un espectacle itinerant amb percussió i després concerts, tot això autogestionat), la

famosa Festa Hortera que serà el 4t any que la fem (per les festes majors del barri d' El Centre de LH, és un concurs de DJs i tothom s'hi pot presentar), i l'altra festa important és Festelparc, que es fa en col·laboració amb Diables, tabalers i grallers de Bellvitge (es fan diverses activitats i concerts durant un cap de setmana sencer). Antigament Festelparc es deia "Gran Akelharre" perquè només la fèiem Akelharre i des de fa dos anys ho fem en col·laboració amb aquestes entitats, i gràcies a aquest vincle ens podem aprofitar de les subvencions que reben per part de la Comissió de festes de Bellvitge. Aquesta no és del tot autogestionada.

E: I més enllà de les festes?

M: Hi ha diverses línies d'acció dins el col·lectiu i cadascuna fa una funció. Per exemple, hi ha una línia d'acció literària...

E: Què és una línia d'acció?

M: És com un petit grup que s'estructura dins el col·lectiu a partir del qual es creen els continguts que ells volen. Per exemple, la línia d'acció literària... Bueno Clara, tu estàs dins i segur que ho expliques millor que jo.

C: Ara mateix està morta, però la línia d'acció literària és que a tothom que li agradi escriure tingui un espai per poder fer-ho, per poder publicar-ho i compartir-ho. I Bueno, és una eina de creació literària en la que també s'aprofiten les Jams joves, que ara comentarem, per exposar aquests escrits.

Llavors, més coses, lo altre són les Jams joves que també són de caràcter lúdic, que són Jams. Llavors, hi ha instruments sobre l'escenari i tothom que vulgui pugui pujar a l'escenari a tocar allò que li vingui de gust.

E: Algunes línies d'acció més?

M: Hi havia la de Pensament... que ara és Política, en la qual s'han impulsat alguns manifestos com ara quan va passar que l'Ajuntament van treure una campanya de Tardor amb cursos i tallers per treballar a Ikea, Decathlon...

E: Això a on?

M: En el programa de joves en que l'Ajuntament et preparava per apuntar-te a aquestes campanyes de Nadal de les grans empreses. Llavors la línia d'acció política d'Akj va escriure un manifest en contra d'això que al final va causar una mica d'impacte perquè vam acabar reunit-nos amb l'Ajuntament i tot. El que vam fer va ser criticar que l'Ajuntament impulsés tipus de feines amb sous precaris. Vam tenir una entrevista amb Televisió d'Hospitalet i arran d'això ens vam reunir perquè ens expliquessin el perquè d'aquest taller, ens van vendre la moto de que "es lo que hay", "es el mercado amigo". Però com a mínim es van molestar en donar-nos explicacions, que nosaltres com a col·lectiu petit és rellevant.

E: Quines altres línies d'acció hi ha?

X: Hi ha la línia d'acció de feminisme també. Paula, segur que tu l'expliques millor que jo...

P: Pues el que fem és intentar, sobre tot a les festes doncs tenir un punt de cures per si algú pateix una agressió sexista que pugui tenir ajuda. I també doncs, vam fer un manifest per allò que van fer des de l'Ajuntament, allò de "LH fa el pas". Claro eso es lo de "claro, sí, el feminismo es muy bonito però no hago nado".

E: Què és això de LH fa el pas?

P: Doncs que van dir això de LH fa el pas cap a unes festes feministes però realment el que feien era donar-te la direcció dels mossos per si pateixes una agressió, això no és una resposta directa. Llavors ho vam parlar entre nosaltres i vam decidir fer una crítica. O sigui som un grup de persones que treballem sobre feminisme i intentem fer accions en aquesta línia.

X: També molt important a la línia d'acció de feminisme no només tenir en compte el feminisme a les festes de cara en fora sinó dintre el col·lectiu hi ha coses que es poden millorar. Per exemple, l'altre dia parlava amb el Víctor, que es també del col·lectiu, que es volia fer un taller de masculinitats pels homes del col·lectiu i que poguéssim veure quins rols juguem, quines posicions de poder tenim per ser homes i no dones....

C: Sí, això són unes jornades que estan pendents. La cosa és que feminisme fins ara ha actuat molt en base a les festes, al que diu la Paula de procurar que hi hagi un punt lila, un punt de seguretat, procurant que les festes estiguessin gestionades amb perspectiva feminista, etcètera. Però ara es volen impulsar altres tipus d'activitats com les jornades aquestes de masculinitats, o com les xerrades de construcció amb la gent de LH fa el pas (que creiem que el protocol es asquerós...) i per intentar canviar-ho o almenys que se n'adonin que està malament. I bé, més activitats que altres persones tenen pendents. I d'altres activitats pendents.

Bueno, també hi ha una línia d'acció que és la del Cinefòrum, que encara no s'ha estrenat, però que la intenció és visualitzar pel·lícules que tenen cert contingut i després crear debats i reflexions sobre el contingut de la pel·lícula.

X: Jo sobre el que ha parlat la Paula de la campanya de LH fa el pas, em fa gràcia que l'Ajuntament vengui una campanya nefasta que l'únic que feia era redirigir-te a la policia, però no preveu l'agressió; em fa gràcia lo de "LH fa el pas" quan el primer col·lectiu que ha fet festes no només amb un punt lila sinó amb perspectiva de gènere ha estat Akelharre Jove. Això demostra que molts cops les iniciatives són millors i més encertades quan venen de col·lectius populars que no pas des de les institucions.

E: I aquestes activitats són esporàdiques? Hi ha un calendari? O van "sobre la marcha"?

C: Depèn de l'activitat i la línia d'acció. Hi ha línies d'acció com la Jam Jove que sí que té una calendarització (últim cap de setmana cada dos mesos). Però en canvi hi ha d'altres que són més esporàdiques. Per exemple això que comentavem de feminisme doncs si es fan unes jornades seran un cap de setmana o un dia i prou. O per exemple, l'acció política per exemple la intenció no és crear aquests debats cada "X" temps, van sorgint.

E: Com decidiu quines activitats feu?

C: Fem el que volem, aquest és el nostre lema.

E: Però com decidiu fer el que voleu? Aneu quedant per fer reunions, ho decidiu a través de whatsapp....?

P: A feminisme per exemple tenim un grup de whats.

C: Hi ha un grup de facebook gegant que és genèric. Llavors, totes les assemblees generals o coses més importants o que poden afectar a tot el col·lectiu es comuniquen per allà. Llavors cada línia d'acció té el seu propi grup, que pot ser un grup de facebook o de whatsapp.

E: I aquests grupets són independents o sempre tot ha de passar pel grup general?

P: Doncs primerament les persones que estan dins les comissions parlen sobre el tema, i un cop s'ha decidit com a comissió es porta al grup general, aviam si a la gent li sembla bé al col·lectiu.

E: I què feu, us reuniu?

P: Doncs ens reunim en assemblea per dir-ho però hi ha vegades que no es pot per temps i ho diem pel grup de facebook.

M: Les assemblees es convoquen periòdicament, allà hi ha un ordre del dia i es van repassant l'estat de totes les línies d'acció, i es deixa obert per si algú vol proposar altres temes a parlar. No hi ha estipulat cada quant es fa una assemblea però sí que abans de cada gran festa doncs ens acostumem a reunir, parlem de com estan anant les coses a les línies d'acció i es formen comissions per les festes. L'assemblea també és on es proposen nous projectes i es diu davant de tothom. Tot això es recull en un acta que després es penja al facebook i la gent que no hagi pogut venir a l'assemblea doncs pot llegir-la i saber què s'ha dit.

X: També les línies d'acció moltes vegades van definides pel calendari d'Akelharre. Ara mateix ara està tot enfocat a l'Akelharre Hortera. Però fa dos mesos tot estava enfocat cap a l'Akelharre Percutiu. Per exemple, la comissió de feminisme estava més enfocada en el feminisme dins el Percutiu que no cap a les activitats de cara a tot el col·lectiu.

E: Són gratuïtes aquestes activitats?

Tothom: Sí.

C: Òbviament per fer una festa autogestionada necessites diners base per poder-la fer. Llavors nosaltres hem anat acumulant diners a partir de fer altres festes. Normalment els nostres ingressos venen per barra majoritàriament i després també venen per petits ingressos de Merchandising que fem (però que les venem pràcticament a preu de cost i el benefici és molt petit). Bàsicament ens autogestionem i volem que sigui un oci popular.

E: Són activitats que sempre es fan en grup?

C: Bueno hi havia una línia d'acció que ara ningú l'està fent servir que és la d'ajuda amb el Treball de Recerca que és més individual. Llavors els joves de L'Hospitalet poden acudir a Akelharre Jove que sàpiga del seu tema o si més no que el sàpiga ajudar amb el contingut del treball de recerca o en la organització, o en l'estructura o en altres tipus de qüestions del TR.

Llavors això sí que seria més individual perquè només implica a la/les persones que fan el treball de recerca i la que ajuda.

E: D'acord, i on es fan aquestes activitats? On les localitzeu?

P: La Jam Jove és a Bellvitge.

E: En un local propi?

C: No tenim local però és un tema que s'està debatent i encara no hi ha res clar.

P: Hi ha activitats que sempre es fan al mateix lloc perquè es fa a l'Esplai Club Rojo de Bellvitge.

E: I com és que ho feu allà?

X: Perquè una persona del col·lectiu està vinculada al Club Rojo i a ell li cedeixen l'espai a canvi d'una responsabilitat de que el local es quedi bé un cop s'acaba la festa i que no hi hagi aldarulls.

E: És un lloc tancat?

P: És un soterrani, i si fem soroll dintre no s'escolta fora.

E: I la resta d'activitats?

P: Doncs, per exemple la festa Hortera es fa sempre al mateix lloc també, a la Plaça de l'Ajuntament.

C: Bueno, de fet el primer cop no es va fer a l'Ajuntament, es va fer al Carrer Blanchart i l'any següent es va aconseguir l'Ajuntament.

E: Com aconseguíu aquests espais?

M: A través de l'Ajuntament.

E: I com ho feu? Feu una instància? Hi ha alguna persona que s'encarregui d'això, per exemple?

M: Principalment els companys Pere Ríos i Xavi Bo. Acostumen a encarregar-se de parlar amb algú de l'Ajuntament. És el mateix Ajuntament el que et posa tot el que necessites (valles, polycleans, papereres...).

C: Bueno, tot i no tot.

X: Potser venen 10 hores tard els Polycleans (*riures*).

C: Bueno, o no et porten el que has demanat, o els punts de llum fallen... Pero bueno, en general sí.

M: També per exemple, la Festa Hortera la primera vegada que vam aconseguir fer-la a la Plaça de l'Ajuntament va ser perquè teníem contacte amb la Talaia, la Comissió de Festes del Centre. Ara ja la Festa Hortera s'ha consolidat a les festes, els va agradar molt i ells doncs ara s'encarreguen ells de gestionar-ho tot, de demanar a l'Ajuntament el material que es

necessita. Pensa que ells tenen bastants més recursos i estan lligats bastant més a l'Ajuntament que no pas nosaltres.

E: I la resta d'activitats que no són festes? Perquè totes les festes es fan al carrer?

P: Sí, excepte la Jam.

C: Doncs hi ha vegades que fins i tot les assemblees les hem fet al carrer. Com no disposem d'espai doncs quasi sempre hem d'acabar recorrent a bars per poder sentar-nos al voltant d'una taula i posar-nos a parlar tranquilament. Si nó també recorrem a cases de la gent, el que passa que a vegades pot ser també una mica... abusiú. I l'altra opció ha estat doncs... als parcs.

E: Llavors l'únic espai "fixe" que teniu és el Club Rojo, oi? Què té aquest espai que fa que el volgueu utilitzar?

P: Doncs que sigui un soterrani ja fa que no s'escolti excessivament la música i no molestem a la gent, que hi ha lavabos, fregona i aquestes coses per si se't cau la beguda o vomita...

Eva: jajaja sí, como aquella vez que vimos un potao en el lavabo... y lo tuvimos que fregar, qué asco.

C: Material d'instruments i tal...

E: Teniu cadires, taules, sofàs...?

P: Sí.

E: I quan ho feu al carrer què necessiteu ?

X: Doncs és que és molt diferent de fer una Jam a fer una festa al carrer perquè es necessiten equipaments totalment diferents. Una Jam session estar assegut i mirar als que toquen doncs et ve més de gust, en canvi al carrer doncs vas a veure un grup i no necessites tantes cadires...

C: Tampoc són tan diferents... Potser només els diferenciaria en això de les cadires. Però en quant a que tu vas a una festa al carrer és més normal que no puguis disposar de cadires i estem de peu i els tipus d'espectacles que s'ofereixen són més actius i et ve de gust estar més de peu. En canvi l'ambient d'una Jam és més calmat i et ve més de gust assegurar't. Però per exemple quan es va fer el taller de bodypainting a Festelparc o el rap doncs eren ambients que donaven més peu a la calma i es disposava de taules i cadires pel taller de bodypainting i al rap la gent seia a la gespa.

Però la infraestructura principal jo crec que és la barra amb neveres per poder mantenir la beguda freda, les birres van amb tiradors. Llavors es necessita un punt de llum que mantingui tot això. També es necessiten policleans per evitar que la gent pixi al carrer, cosa que si no te'ls donen doncs... no ho pots evitar, la gent ha de pixar.

E: Estan nets els vostres espais?

P: Al principi de la nit sí. Luego ya...

C: Estan nets de machirulos.

E: Us organitzeu per recollir-los?

X: Sí, de fet quan fem Jams es convoca a la gent no només perquè vingui a gaudir de la festa sinó perquè també fem una crida a que la gent vingui a preparar-ho tot, fem una prèvia, fem un sopar de germanor i després es demana si es poden quedar fins al final i ajudar-nos a recollir.

Ah i pel que fa als equipaments, que la Clara s'ho ha deixat, és molt important el tema del so i la llum. En una jam amb el material que tinguem nosaltres ja es pot tirar endavant, però si fas un concert gran doncs ja has de contractar escenaris, equip de so més potent, professionals tècnics de so...

C: És veritat, a la Jam no, posem lo nostre.

E: I què poseu?

C: Doncs disposem de bateria, cadascú va portant els instruments que té, amplis, cables, una taula de so, llums... i pocs més.

I en el tema de la recollida, sí que fem una primera recollida general en quant al material d'Akellarre (si tenim cartelleria o material del col·lectiu), però una recollida de nateja del carrer no es fa perquè als permisos ja es fa constar que és l'Ajuntament qui s'encarrega de la nateja.

M: També és important dir que moltes d'aquestes festes, especialment el Percutiu, doncs hem tingut disponibilitat de l'Escola Patufet Sant Jordi. Allà hem organitzat concursos de paelles, hem deixat allà dins el material i després el passem a recollir al dia següent. Ho fem al dia següent perquè la mateixa nit és inviable, i així fem una crida per facebook a que la gent vingui a recollir.

E: I si no teniu local, on deixeu les coses?

C: Doncs al magatzem d'una persona que participa a Akellarre Jove que s'ha ofert per cedir el seu traster-ho per guardar les coses d'Akellarre. Per això es planteja la necessitat d'un local, tant per organització com per poder fer activitats, com per poder guardar les coses, com per poder tenir un espai de trobada de joves.

E: Quan són les vostres activitats? Entre setmana o cap de setmana? A la tarda? A la nit?

C: Acostumen a ser caps de setmana i a la nit, però no sempre.

P: Clar, com normalment fem festes doncs coincideix finde nit.

C: Exacte, però moltes vegades la pròpia festa pot ser que duri més hores que no només a la nit, com l'Akellarre Percutiu, que comença al matí i acaba a la nit. I normalment s'acostuma a fer a la nit per una qüestió de disponibilitat dels joves, que si treballem o estudiem doncs és més fàcil tenir la nit lliure.

E: Fins quina hora?

C: Fins les 2 y mitja o 3.

E: És suficient això? O voldríeu allargar-ho més?

C: No, no es suficient.

Eva: Ojalá las fiestas pudiera durar más de las 3 porque toda fiesta mayor acaba a las 4 mínimo! Y cuando acabamos las fiestas es cuando la gente está a tope. Y la gente nos dice “¿qué haceis?” y claro les tienes que decir que el Ayuntamiento no te deja más.

M: Si quieres seguir la fiesta la única alternativa que tienes es ir al Sala...

X: Que es un espacio privado.

M: Sí, es una discoteca.

Eva: También es verdad que hay fiestas que el Sala ayuda con temas de sonido o en algo de material. Y en festelparc nos ayudan con la organización. Entonces como nos habían ayudado pues al final de la fiesta decíamos que todo el mundo al sala para seguir la fiesta.

M: También antes nos daban flyers para que la gente fuese al Sala gratis. Y así nos quitábamos a la gente de encima. También es verdad que era cuando habían dos salas, ahora ya no pasa.

E: Vale, va, queda poquet. Pregunto... qui va a les vostres activitats? Qui són? Quina edat tenen? Són amics vostres?

P: Jo crec que hi ha un marge d'edats bastant....

C: Interessant.

E: Bestial.

P: Per exemple, jo tinc 16 anys saps i hi ha gent que té 30 o així, o 30 i pico. Llavors potser ens portem quasi 20 anys. *(Risas)*. Clar, com són festes de barri doncs realment tothom pot anar. No es fa res que no pugui anar un noi de 16 anys ni res que un tio de 30 anys digui que “això és d'adolescents i me'n vaig d'aquí”.

M: També és depen de la festa que sigui. Per exemple la Hortera convida tant a gent més jove com adulta. A l'Akelharre Percutiu com hi ha colles on també participen nens doncs també venen els pares. Es mesclen moltes generacions en un mateix espai.

C: Com que tenim gran varietat d'activitats doncs poden haver públics diferents pels tipus d'activitats. En activitats més grans com el Percutiu, Festelparc i la Hortera hi ha moltíssima varietat de gent, per tant aquesta gent no només serà gent desconeguda sinó també gent que s'ha enterat a través de xarxes o del boca a boca. En canvi les Jams sí que solen tenir més o menys el mateix tipus de públic per una qüestió d'estil, no és un espai al que tothom li vingui de gust anar-hi. I a la vegada també, la Jam també han pogut “aparèixer” persones de la nada. M'enrecordo unes noies que passaven per allà i van veure festa i van entrar como Pedro por su casa. I això és el que volem aconseguir i ho vam fer, encara que molaria que fos més així.

E: Com convoqueu a la gent?

M: Per xarxes socials.

E: Quines xarxes socials?

M: La més potent actualment és Instagram, sobre tot per la gent més jove.

C: La cosa és que la varietat d'edats que tenim requereix varietat de comunicació. Llavors com que actualment la gent més jove utilitza més Instagram i la més gran utilitza Twitter o facebook doncs s'han d'utilitzar les 3 per arribar a tot el nostre públic. Perquè si només utilitzéssim instagram la gent més adulta doncs no se n'adonaria i si només Instagram doncs la gent més grans no s'enteraria.

E: I poseu cartells o només amb xarxes?

C: En teoria posem cartells però sempre ens oblidem.

M: Sempre diem que farem cartells però al final després tirem només per xarxes que és lo que té més poder de convocatòria.

C: En algunes activitats sí que tenim un cartell general de totes les activitats que fem per poder rular-lo també per whatsapp i que pugui tirar del boca a boca a través de les nostres amistats, i aquestes puguin convocar a altres amistats a través del cartell.

E: És a dir, els vostres espais són heterogenis en quant a l'edat especialment les festes perquè esteu ocupant l'espai públic, doncs?

C: També hi ha una qüestió que complica definir el que està fent i es que els límits de la gent que participa en el col·lectiu no són clars, perquè pots participar de moltes maneres: pots participar en general, en només una línia d'acció, o no participar mai i de sobte quan s'organitza algo hi participes. Llavors aquí venen uns límits que no vol dir que estiguis dins o no, sinó que participes d'una manera o una altra. Llavors, potser hi ha gent que ve a totes les festes però com a organització doncs només ho fan en certes ocasions.

E: Però tots sou predominantment joves?

M: Sí.

E: I com són aquests joves, com vesteixen?

X: Per estigmatitzar-nos així a lo bestia diria... doncs del sector de l'esquerra, perroflautes... Estigmatitzant-nos eh, bueno, no sé. Per posar un exemple diria que a la nostra festa no vindrà una persona de "Nuevas Generaciones" perquè no se senten a gust a un espai amb perspectiva de gènere, on estem muntant un punt lila, potser no li agrada que els grups que portem a les festes com Sons of Aguirre o Tribade o la Ira feminista doncs no li agrada el missatge que donen... Llavors jo diria que tenim un sector important de l'esquerra a les nostres festes.

C: Òbviament que el contingut que crees és el contingut que la gent rep, per tant si nosaltres estem intentant crear un contingut d'esquerres per així dir-ho....

X: Potser millor calificar-ho d'alternatiu.

C: Bueno, el que passa és que alternatiu sempre estàs exclouent a gent. No sé... aviam en el fons diem que estem creant una alternativa. Llavors, el que fem és crear unes festes amb unes característiques, la gent que ve és la gent afí a aquestes característiques.

P: Jo crec que també esperem que vingui gent afí, no? Perquè si estem intentant fer un espai feminista doncs no volem a "machirulos de merda".

C: Clar, però també és important que una persona com dir... tirant cap a "pijilla de Malalts" sigui capaç de venir a la nostra festa, que seria interessant per aquest punt de politització pot començar a plantejar-se coses i potser comença a fer un canvi de mentalitat... Però crec que passa poc això.

P: Clar, jo crec que van allà perquè és una festa i no es plantejen res.

C: També depèn del tipu de festa. Si fas la Hortera, aculls a molta més gent que un Akelharre Percutiu, per una qüestió de que la música és més transversal en quant a estereotips. Potser la politització feminista tira enrere a algú... però bueno ja ens interessa que no vinguin els machirulos. Però una festa com el Percutiu per exemple potser poses uns grups de música perquè no atrauen a certs tipus de gent.

M: També hi ha molta gent que està a la festa i no participa de la festa. És a dir, com a Bellvitge, en el moment que poses un escenari i una barra la gent ve sigui a fi o no vindrà. Inclús hi ha gent que ve allà hi fa botellón, llavors, està en la nostra festa però diguem que no participen "activament". Però estan aquests tipus de perfils de joves també, i no passa res, mai hem tingut cap problema.

P: Bueno, van haver-hi alguns comas etílicos, pero era al carrer clar i això no pots controlar...

C: Bueno, a Festalparc va haver problemes perquè un grup de machirulos es van posar a burxar a un grup de noies que rapejaven.

X: Sí, a les Tribade. També fins i tot això que deies tu Clara de la festa hortera, jo me'n recordo a Bellvitge que el dia que potser més problemes vam tenir va ser el dia de la hortera a Bellvitge perquè la música és més transversal i potser venia més gent que no van rebre el missatge de la festa de #femelquevolem i respecte.

P: Bueno, la hortera jo considero que diem molt que és "feminista" però la música no acompanya. En això jo crec que potser la caguem.

C: Aviam, la idea és que la gent hauria de ser conscient d'això. Tampoc pots negar-li a qui està sobre l'escenari que punxi el que vulgui (o sí, o podem parlar ésclar). Però hem pensat fins ara que no voliem vetar a tothom que punxés cançons masclistes. I també diferenciem si no volem que s'escoltin cançons masclistes o que no es produeixin agressions masclistes.

E: Tinc una pregunta per tu Eva, que estàs molt callada. He rebut per part d'alguna gent que he anat preguntant doncs que tenien la sensació que per exemple la Jam era un espai més aviat tancat, que difícilment apelava als seus col·legues. Tu com ho veus? Creus que hi ha heterogeneïtat?

Eva: No aviam, no són espais tancats perquè sempre convidem a tothom a vindre i a tocar sobretot però sí que posant-me en la pell dels altres doncs... tenen la mentalitat de "son los típicos perroflautas de siempre".

E: ¿Y soys los típicos perroflautas de siempre?

E: Acostumem a ser més o menys els mateixos perquè al final per exemple a Bellvitge va la gent de per allà i les xarxes socials arriben però no convencen a tothom diguem. I llavors es pensen doncs això, que som uns perroflautas. Sí que es veritat que moltes vegades ens acabem veient les mateixes perssones. Però bueno, como que cada vegada intentamos arrastrar a gente nueva para que venga a tocar... doncs sí que es va obrint la cosa. Pero sí que potser des d'afora es veu como "el Akelharre este", como los perroflautas.

X: Jo crec que també dins de qualsevol col·lectiu corres el risc de que les festes siguin endogàmiques i que siguin d'autoconsum. És a dir, és una festa que organitza el col·lectiu per la gent del col·lectiu. Aviam, també és veritat que les nostres Jams es diuen Jams per dir-se d'alguna manera. En veritat és la Jam més rara que es pugui fer al planeta Terra. De fet, és una "anti-Jam".

C: És un guitarreo popular, tu surts a tocar les cançonetes que saps fer amb la guitarra i es perd el punt aquest d'improvització a vegades.

P: Jo no sabia ni que era una Jam imagínate.

X: La cosa és que al dir que és una Jam també t'estàs dirigint a un públic bastant més reduït, els dels músics i no potser a tot el col·lectiu de joves. Potser un jove que no coneix com són les Jams d'Akelharre on si vols pots agafar el micro i posar-te a rapejar doncs ho veus com a "ahí van a tocar coses". Potser tenen el concepte de Jam oficial i això directament fa que la Jam Jove no els atrau. Però jo crec que les nostres jams cada vegada són menys endogàmiques, jo cada Jam que ha anat... La primera que vaig anar erem gairabé els mateixos tocant però ara veig bastanta gent nova.

M: Va haver-hi un moment que la Jam eren els mateixos de sempre.

X: Jo no vaig ser-hi l'any passat però m'han dit que hi ha hagut un canvi bastant bèstia respecte a les Jams d'aquest any.

E: Vale, va, últimes preguntes.

P: Català, castellà...

X: Jo crec que majoritàriament amb la gent del col·lectiu en Català...

C: Sí, també com a reivindicació, de que no es perdi el català.

P: Però moltes vegades en castellà. I quan ens relacionem amb altres entitats doncs en castellà...

X: Òbviament, estem a Hospitalet.

C: Bueno, no només Hospitalet. En general, els catalans tenim la capacitat de parlar tant en català com en castellà. El que passa que com en general som gent de parla materna en català doncs... català.

P: *(Riu)*

C: En general! O bé hem anat a escoles de parla catalana. Doncs tenim per costum parlar en català.

E: Coneixeu a altres joves de la ciutat fent coses?

C: AELH.

X: Associació d'Estudiants de L'Hospitalet.

C: Jo en realitat no he arribat a entendre la confrontació entre Akelharre Jove i AELH.

E: Hi ha una confrontació?

C: Bueno, no se.

X: A mi el que m'han dit és que AELH és com l'instrument de l'Ajuntament de captació de joves pel partit. Jo al Prat això ho he vist. És veritat que els Ajuntaments tenen tendència a que quan organitzen un moviment juvenil és per captació política i no perquè vulguin que "oooh volem que els joves tinguin poder popular". No, volen gent pel partit i gent afí.

P: Jo vaig estar a això de l'AELH perquè van venir al nostre cole que era per fer sortides i no se què més. I és una mica merda pinchada en un palo porque en verdad no se hace nada. Bueno, ara sí perquè han muntat l'edifici aquell però que vamos...

Eva: Está subvencionado por el Ayuntamiento.

P: Van fer una festa hortera i això, i no va anar ningú.

X: Ah si??

P: Sí, i no hi va anar ningú.

E: I com ho sabeu, heu anat alguna vegada?

P: Jo sí, vaig anar una vegada allà...

Eva: Ah si??

P: Sí, perquè el que fan és com anar a cada cole i et pinten que és molt guai i llavors s'apunten, van a la primera festa i en plan tu vas allà i estàs amb nens de 15 anys que van allà perquè el que volen és que la gent vagi allà perquè es conegui però es que no perquè no fan activitats perquè la gent es conegui.

X: Jo crec que és bastant exclusiu aquest col·lectiu perquè és "Estudiants" de L'Hospitalet. Un xaval que amb 16 anys pel que sigui ha deixat els estudis doncs ja no té cabuda al col·lectiu. No sé... i si és d'estudiants... doncs jo els he seguit una mica per les xarxes i no he vist cap reivindicació estudiantel com a joves estudiants de L'Hospitalet.

Eva: Bueno sí, tenen un grup de feminisme i van fer una altra cosa pel dia de la República...

P: Sí, pero jo vaig llegir que el comité feminista i el comité d'estudiants van tenir un rollo per la manifestació aquesta última d'estudiants o algo així

E: Això dins d'AELH?

P: Sí.

C: Jo crec que la podem liar una mica i fer el que fem estem fent amb la Talaia, de reventar-lis l'AELH i apropiat-nos d'aquest espai, saps? Per què no?

(Riures)

Eva: AELH nos tiene mucha tirria eh... En plan "Ya están aquí los de Akelharre". Yo tengo una amiga que estaba metida en AELH cuando empezó pero se fue porque me dijo que era una secta y que no le gustaba porque no le gustaba el rollo que había.

C: ¡Pues que venga para Akelharre!

E: También empezó a ver lo que hacíamos desde Akelharre y me dijo "es que Akelharre le da mil vueltas".

C: Pero he visto que sale en algunas fotos con ellos en marzo...

E: Sí, pero fue para una cosa de feminismo y ya está.

P: Bueno, pero per exemple la Carla, una amiga meva, va estar fent lo de les enquestes aquestes que van fer per la rambla i ho va fer perquè mira els seus pares li van dir "Ah mira estan fent nosequè de l'Ajuntament i a tu com et va el feminisme doncs podries anar". No es va llegir el que va fer l'Ajuntament i després li vaig explicar jo i clar... es va adonar que era una puta merda. Però es que clar, la gent no s'ho para a pensar. Pensen en Ajuntament i feminisme i diuen "anda mira que bien".

E: I això que té a veure amb AELH?

P: Doncs que també estaven en allò.

C: Tenen una vinculació amb la campanya "LH fa el pas".

E: Vale, ja acabem. Abans, però, quines dificultats detecteu com a joves de la ciutat per haver muntat Akelharre i seguir participant?

P: Perquè a Hospitalet no hi ha res. Si t'has d'anar a Barna per sortir i fer algo... és una merda. Veus que hi ha Sants o Gràcia que tenen unes festes super guays. Doncs a Hospitalet algo hauriem de tenir, no?

M: Sí, d'alguna manera Akelharre Jove neix d'aquesta enveja d'altres barris que s'autogestionen unes festes que ens encanten i pensem.. per què no tenim aquestes festes a la nostra ciutat, que és molt grans i tenim molts recursos?

C: Sí, veiem que en altres festes majors d'altres ciutats o pobles ja sigui per l'Ajuntament o per altres col·lectius molt millor organitzades, molt més dirigides a la joventut, molt més

alternatives... En canvi aquí fixa't que la festa major, oju, de la ciutat, dura fins la 1. I és la segona ciutat més gran de tota Catalunya. És molt lamentable. Això és perquè l'Ajuntament té un contracte amb la Salamandra que és qui organitza els concerts de les festes i quan s'acaben els concerts tothom va cap al Sala.

P: Bueno, tothom no que yo no tengo 18. Solo los que soys mayores de edad, el resto de jóvenes no hacemos nada.

X: Llavors això podriem fer una proposta com Akelharre Jove i muntar-nos unes festes alternatives. Clar que també entenc que les festes doncs no hagin de muntar també una barra.

C: Clar però per això el problema és que has de demanar a l'Ajuntament a través d'una instància, i és bastant difícil que t'ho donin. L'empoderament de l'espai públic és una de les propostes que tenim des d'Akelharre Jove però realment que et cedeixin un espai, amb les condicions necessàries i uns mínims és molt complicat. Tenim a la Hortera la Plaça dem l'Ajuntament perquè va a través de la Talaia en el marc de les Festes del Centre, si no no podríem ni fer-ho.

[Grup de discussió improvisat, fora del local de la Jam Jove el 24/05]

E: Por qué habéis venido aquí?

Òscar: A ver un concierto de nuestros amigos.

Raquel: A ver un concierto y luego hay Jam. No hay mejor plan para un viernes.

Guillermo: Bàsicament perquè potser és la única opció de festa a L'Hospitalet més enllà del Salamandra i un parell de bars, que tampoc la qualitat és massa elevada...

O: Un parell de bars? Estamos hablando del Kune?

G: Estamos hablando del Kune, el Kfè Olé y el Ondevas. La oferta tampoc es que sigui gaire atractiva...

E: I si hi hagués una bona oferta continuarieu venint aquí?

O: Sí.

G: Sí, jo crec que sí.

O: Aviam si hi ha algun evento especial doncs sí.

R: Sí, perquè hi ha més llibertat potser, no? Podem anar més a la nostra i jo em sento millor.

E: En quin sentit?

O: Home doncs en el sentit que l'organitzes tu.

R: Per l'ambient...

Pol: Perquè pots tocar...

R: Jo em sento millor en aquest ambient que no en un bar.

G: És més participatiu també.

R: Clar, és més nostre, hi ha més "caliu".

G: Bueno "nostre" però també obert perquè jo veig a gent que no he vist en la meua vida que tampoc són d'Akelharre i venen. I no hi ha cap problema a nivell d'integració, no?

R: Clar, és com que està "todo el barrio".

E: Vosaltres que esteu a Akelharre Jove, us faig una pregunta una mica profunda: Què és per vosaltres estar a Akelharre Jove? Què us aporta?

P: A mi m'aporta el fet de crear espais on puguis ser partícep, és una proposta alternativa a les propostes habituals i crear esdeveniments culturals com aquest, com la Hortera o Festelparc d'una manera autogestionada per fer el que tu vols.

O: Et dona l'oportunitat de formar part del barri i de sentir-te que estas fent algo per ell i per la seva gent.

G: També en un ambient igualitari, no? Feminista. Que les ofertes que hi ha... qualsevol discoteca prototipo no contemplen aquesta opció.

Rai: Bé, jo no sóc d'Akelharre Jove, parlo des d'un punt de vista extern. Jo sóc d'Hospitalet de tota la vida i he tingut el problema que he hagut de marxar de la ciutat, he anat a viure a Esplugues per trobar espais com aquest, que realment Esplugues és un poble que destaca per això. Però últimament que estic començant a tornar pels meus carrers... realment et dones compte que pots trobar festes únicament gràcies a Akelharre. Jo últimament les úniques festes que he baixat les organitzava Akelharre.

E: Coneixes a L'Hospitalet joves organitzats per fer altres coses?

Rai: A Hospitalet no.

R: No hi ha oferta...

Rai: Bueno, no només per la oferta... Perquè realment l'oferta existeix també quan hi ha demanda, però és una cosa que no s'ha sabut buscar. I també que ens seguim tancant al Centre, Sant Josep, Bellvitge... però pel teixit associatiu que ha tingut tota la vida. Però realment, L'Hospitalet tenint en compte que és la segona ciutat més poblada de Catalunya no busca tenir un teixit associatiu que satisfagui la demana d'un tipus de festa com aquesta, sinó que s'ha quedat estancada dins el que és el Salamandra i dins del que podem ser nosaltres... que ens agrada aquest tipus de festa però que si no estiguéssim aquí... tenint en compte que és divendres estariem a un altre lloc amb un perfil de festa semblant.

E: Creéis que sería posible este espacio sin el consumo de alcohol?

Tothom: No.

R: Bueno, a ver... Sí porque hay gente que no bebe realmente. Mira ella no beu per exemple, que està bebent un Neastea.

E: Vindríeu igualment a aquest espai si no es pogués beure alcohol aquí dintre?

R: Sí.

P: Jo crec que sí.

E: Podria mantenir-se aquest espai si no fos per la venta d'alcohol?

G: No ho sé...

P: Econòmicament jo crec que no.

R: Home econòmicament no seria el mateix. Hi hauria molta menys caixa.

P: És que realment és la única font d'ingressos de la Jam.

Laia: Jo no bec per exemple i m'ho passo molt bé. Hi ha molta pena que no beu alcohol i ... per què no?

Laura: Home, molta no.

P: Home jo no crec que la gent vingui només perquè venem les birres a 1 euro. Ve per l'ambient i l'alcohol és un afegit.

Laura: Jo crec que és un fet que la nostra societat i el nostre oci està al voltant de l'alcohol, ens agradi o no. Llavors costaria molt fer una festa sense alcohol, però no per nosaltres sinó perquè tot es desenvolupa d'aquesta manera. És una mica utòpic des del meu punt de vista fer una festa sense alcohol i que tingui el mateix èxit que una festa amb alcohol. Potser m'agradaria que fos d'una altra manera, però ... les coses són així ara.

Rai: Aviam tampoc és una festa alcohòlica, és una festa que vens de festa i de pas et prens una birra. Però no vens aquí dient "avui em fotré fins el cul". L'alcohol és algo que ens acompanya però no defineix la nostra festa. En canvi jo a la discoteca no puc entrar si no vaig super borratxo perquè m'avorreixo. En canvi aquí vinc tranquilament, a estar amb la gent, a escoltar música i m'ho passo bé. Et vas bebent una birra i una altra i potser no te n'adones i t'has fotut 4. Però tranquilament.

R: Però tu vens a la Jam i clar, pues te apetece una birra.

Laia: Però per què no podem sortir sense beure? Jo surto sense beure i sempre m'ho passo super bé.

Rai: I per què no hem de beure? No ho entenc. No has de beure per passar-t'ho bé, però vinc aquí per passar-m'ho bé i si em ve de gust bec.

L: Però anem a ser realistes, si no es venguessin cerveses la gent vindria? Vindria tanta gent? Jo crec que sincerament no. Tu i jo potser sí però la resta de gent no ho tinc tant clar.

E: Creieu que són espais heterogenis?

Rai: En absolut. Vivim a la ciutat amb més migració de Catalunya i aquí tothom venim del mateix cole i no hi ha ningú de fora quasi. Ens creiem oberts però al final són mateixos cercles. I aquest ha de ser el nostre objectiu potser, no? Per què la penya de la Florida no està aquí?

R: Bueno era la nostra idea però no és tan fàcil.

L: Aviam tampoc podem canviar d'un dia per l'altra el que porta passant tota la vida a Hospitalet. Està clar que és un dels objectius però no podem trencar amb això en tants pocs anys que portem. És un objectiu a llarg termini. El tema de les vies ha fet molt de mal.

E: I com vesteix la gent? Aneu més o menys amb la mateixa roba?

Laia: No.

L: Que va! Totalment sí!

Rai: Clar que sí, tothom anem més o menys igual. Òbviament la gent que estem aquí doncs vestim del mateix estil.

10.4.3. Transcripció entrevista Cristian Alcázar

INVESTIGADORA: *Vale, bueno, eh..., no sé si prefirieras en catalán o en castellano...*

ENTREVISTAT: *Es igual... lo que vaya a ser más cómodo... ¿en catalán?*

I: *Bueno no... un poco... es Hospitalet, entonces al final... la mezcla, así que...*

E: *No... a mí me da igual, ¿eh? Como tú te sientas más cómoda y te vaya a ser más fácil luego a la hora de transcribirlo y tal.*

I: *Bueno, pues si vols la fem en català.. vale, doncs, el primer que... que m'agradaria que féssim, per posar-ho a l'entrevista, és presentar-te: qui ets,...*

E: Mhm...

I: ... quin és el teu càrrec...

E: El meu nom és Cristian Alcázar Esteban, i en aquest mandat soc el tinent d'alcalde de Benestar i Drets Socials de l'Ajuntament, i dins d'aquesta àrea, que bàsicament és una àrea que treballa totes les polítiques adreçades a les persones, porto directament tota la matèria relacionada amb esports i joventut, *vale?* I apart també soc el regidor del Districte II de Collblanc-Torrassa.

I: D'acord, *vale*, eh..., llavors, estic amb tu perquè estàs encarregat de l'àrea de joventut. La meva pregunta, potser la inicial, és per què des de l'ajuntament es fan polítiques de joventut i quins són els objectius en general d'aquestes polítiques.

E: Bé, l'Ajuntament com a tal, realment, des del punt de vista legal, no és l'administració competent en l'àmbit de la política de joventut. Ho és la Generalitat de Catalunya, però sempre, històricament, l'Ajuntament ha tingut polítiques pròpies adreçades als joves, *no?* I crec que les hem adaptat una mica en cada moment a les necessitats o les demandes, i a l'orientació general que hi ha a nivell de tota Catalunya en el tema de les polítiques de joventut. Jo crec que hi va haver una primera fase, en la fase dels anys 80/90, on bàsicament el que fèiem eren polítiques afirmatives, polítiques adreçades a destacar d'alguna manera el

fet ser jove, i que els joves s'identifiquessin com a tal, *va!*? I per tant, aquí, sobretot, les polítiques van anar més adreçades als temes de participació i de oci i... i... cultura, i a finals dels anys 90, i ja amb l'entrada del segle XXI, amb el 2000, si que comencem a treballar de manera molt directe les polítiques d'emancipació, *no?* Per tant les polítiques més transitives de l'etapa jove a l'etapa adulta, i, per tant, el nostre objectiu ha estat sempre d'una manera, o una altra, donar eines i recursos als joves per poder desenvolupar-se com a tals, i si que és veritat que en aquesta darrera etapa, sense deixar aquestes polítiques afirmatives, hem treballat d'una manera molt profunda tot el tema de les polítiques de transició de l'edat jove a l'edat adulta.

I: Clar, o sigui, el que... una de les coses que he constatat en veure el Pla Local de Joventut és que dels 5 objectius estratègics, només un, *diguem, eh...* o tres d'ells, serien adreçats cap a polítiques de transició, i potser... el tema de l'oci i la participació, que a més el Pla Local sembla com que ho...

E: ...ho lliga...

I: ...ho lliga, *eh*, doncs això, es... **[?]** o sigui, diem que les polítiques afirmatives ocupen ara mateix un pes molt més baix respecte de les polítiques de transició en...

E: ... si... si...

I: ... en... en l'Ajuntament.

E: Tot i que això és veritat, *vale?* Perquè... i realment és volgut perquè... jo crec que l'Ajuntament de L'Hospitalet va ser pioner en el seu moment en la obertura de una oficina jove fora del que és la Xarxa d'Oficines Joves de Catalunya per treballar tots els temes relacionats amb l'emancipació, *eh...* però és cert que, després, les actuacions que tenen a veure amb l'oci i la cultura, és veritat que tenen més impactes des del punt de vista de públic que les rep i les *disfruta*, *no?* És a dir, *eh...* nosaltres tenim una política molt clara en l'àmbit d'assessoraments, en l'àmbit de formació, en l'àmbit laboral, en accés a l'habitatge, en la mobilitat internacional, en el creixement personal... que són una mica els àmbits que treballem des del punt de vista de l'emancipació. Tenim també una política molt clara amb el tema de la participació, ja sigui del programa Entre Joves, que d'alguna manera vol incentivar la participació en els joves, al generar *entre cometes* líders en els instituts que facin aquesta tasca de dinamització en el propi institut, i de lligam entre l'administració local i els estudiants dels instituts, i després tota l'activitat que fem en els instituts directament com a Joventut a través de xerrades, tallers i formacions. Però si que és veritat que, després, tota la programació d'oci i cultura que tenim, tot i que des del punt de vista de programes pot semblar té un pes menor, però si que és veritat que l'impacte en els ciutadans que té és major, perquè són moltes activitats que es fan al carrer, moltes activitats que comporten la dinamització amb entitats, que es fan amb grups de joves, etcètera..., que aconsegueixen més impacte, segurament, des del punt de vista quantitatiu, amb més joves que les altres actuacions que

són més a demanda dels propis joves, *no*? Al final, se sumen ells a la demanda de... de que hi hagi un jove que tingui interès darrere.

I: Perquè... *ah... mm...* perquè s'ha incentivat tota aquesta vessant més de invertir en polítiques de transició des de l'àrea de joventut?

E: *Bueno*, perquè... segurament en un moment determinat es va fer un anàlisi de com estava canviant la societat, i les dificultats que els joves estaven tenint, o estan tenint, perquè no han *desaparegut*, per emancipar-se, és a dir, i segurament això també explica perquè treballem en joves de fins a 35 anys a... a l'Ajuntament de L'Hospitalet, *no*? Perquè, normalment, el Pla Nacional de Joventut parla fins els 29, nosaltres anem fins als 35, perquè la realitat ens diu que molts joves de la nostra ciutat, i al nivell del país també, tenen dificultats per poder emancipar-se abans d'aquesta edat, *no*? I per tant, en un moment determinat, vam fer un anàlisi de que, si realment volíem ser útils als joves de la nostra ciutat, havíem de treballar per a que tinguessin possibilitats d'emancipar-se en bones condicions, *no*? I per tant, per això, vam fer una aposta molt clara amb el tema de l'emancipació, *no*? Sense deixar de banda, insisteixo, tots els temes de les polítiques afirmatives, i la part més de oci i cultura, on tenim una programació molt consolidada amb accions i activitats que es repeteixen des de fa 15 o 18 anys, i que realment tenen un forat molt important en l'agenda d'activitats culturals de la ciutat. També, cada any, amb innovacions i canvis per intentar, doncs, també respondre a demandes concretes que es generen, doncs, en un moment concret; hi ha algunes activitats que porten molts anys, i d'altres que s'han generat recentment, perquè, *bueno*, doncs, donen resposta a una demanda del moment.

I: I què pot fer un jove, per exemple jo, de quines,... de què em puc beneficiar en quant a oci o polítiques d'oci que s'impulsa des de la Regidoria?

E: *Bueno*, eh...

I: *Bueno*, des de l'àrea de joventut...

E: ...més que beneficiar-se...

I: ...o què puc fer com a jove?

E: Participar, *no*? Jo crec que tenim una programació molt clara durant tot l'any, o sigui, nosaltres estem, tenim actuacions durant tot l'any.

I: En què es materialitza?

E: *Eh..* clar, t'hauria d'explicar tota la programació, això t'ho podem passar per escrit per a que tinguis tota la programació d'oci i cultura. Per això no hi ha problema, jo no me la sé de memòria tota, però sí que durant tot l'any hi ha diferents actuacions que es fan també... Totes es fan amb col·laboració amb entitats de la ciutat o grups de joves, per tant acostumen a ser proposta de gent de la ciutat, no són... hi ha coses que són programació pròpia, però d'altres venen per part de joves de la ciutat, i jo crec que el moment on més evident es fa això és

precisament a l'estiu, *no*? Nosaltres durant molts anys hem fet una programació que era l'Estiu Jove, que estava molt consolidada a la ciutat, i l'any passat vam fer una mica una evolució de l'Estiu Jove, de com s'estava fent fins a aquell moment, intentant aconseguir la col·laboració de més àrees de l'ajuntament també, i es va bastir una programació general de ciutat que és el "*Summer Experience*", *val*? On hi ha tota la programació d'activitats d'oci que eh... programades des de l'Ajuntament, oberta a tots els ciutadans i ciutadanes, i dins d'aquesta "*Summer Experience*", tenim una programació específica que es el "*Summer Jove*", perquè ara estem tots una mica més sensibilitzats amb l'ús de l'anglès i tal, i és una línia de treball de l'Ajuntament, *no*? El facilitar el coneixement de l'anglès entre els joves. De fet, tenim un programa que també és pioner a Catalunya, de... de reforç de l'anglès a la ESO, amb el programa de converses amb nadius que s'ofereix a tots els instituts de la ciutat, i que està reforçant a 4t de la ESO el coneixement de la llengua anglesa, per tant, d'alguna manera, tota la ciutat està intentant donar senyals en aquest sentit, i aquest "*Summer Jove*" el que fa és recollir un llistat llarguíssim d'iniciatives que algunes, com dic, ja son..., ja son clàssiques a la ciutat, com el *Per Amor a l'Art*, que és un festival d'art al carrer; com el festival de petit format, de concerts en el carrer, també a Can Sumarro o com el que farem aquest cap de setmana per primer cop que és el... el *Hospitalet Urban Experience*, que és un festival d'art urbà que d'alguna manera suma diferents disciplines; per una banda totes les danses urbanes, tot el tema *hip hop*, eh... etcètera, que és un món molt ampli, perquè el coneixem per *hip hop*, eh... però després hi ha vint-mil disciplines dins, en el *Street Dance Festival*, que és un festival que ja estàvem fent des de fa anys a la ciutat, i que ara formarà part d'aquest gran, gran festival; el *Bábulas y Ritmos*, que es un festival de mural, de *graffittis*, de... eh... que barreja també la música, *val*? Després tota una part relacionada amb el tema dels skates, scooters, i tal, per tant també esports urbans, i després tot el tema de la gastronomia urbana, per tant eh... aquest gran festival que comença aquest cap de setmana i que arriba fins a finals del mes de Juny, doncs d'alguna manera, és també una proposta eh... dissenyada i impulsada des de l'Ajuntament amb la col·laboració d'entitats de la ciutat, i que d'alguna manera, durant tot un mes, ofereix doncs activitats d'oci i cultura per als joves de la ciutat. Per tant,...

I: I... quines entitats són les que... amb quines entitats juvenils es treballa?

E: *Bueno*, a vegades són entitats específicament juvenils, tot i que a la ciutat no hi ha una gran massa d'entitats juvenils, *val*? Si no contemplem el tema d'Esplais i lleure que, *bueno*, no són entitats juvenils específicament, *no*? *Val*? I després hi ha altres entitats de caràcter cultural, que tenen també propostes i accions per als joves, per tant, eh..., quan parlem de *Bipolar*, que és una entitat amb la que impulsem el festival *Per Amor a l'Art*, ells no són una entitat juvenil, són una entitat que treballa amb joventut, un festival que volem adreçar especialment als joves de la ciutat.

I: I com a entitats de joves?

E: Entitats de joves que, bàsicament, treballin d'alguna manera amb nosaltres, bàsicament l'Associació d'Estudiants, que és la que està més implantada a la ciutat, i després tenim Joves

per la Igualtat i la Solidaritat, el "GISP" [?], que també és una entitat històrica a la ciutat, que treballen joves i evidentment, després hi ha altres entitats com *eh...* ja t'ho dic... ara no em surt el nom de..., *eh...* que toquen tots els temes d'art urbà i que també són entitats específicament...

I: *Contorno Urbano?*

E: *Contorno Urbano, eh..* és que el nom és una mica... *La Casa de la Raza*, que li diuen, que són els que fan tota la part de *Bábulas y Ritmos...*

I: Aquests no els conec...

E: *Bueno*, són L'HUrbart, L-H-Urbart, aquesta també col·labora amb nosaltres, i després amb tot altre tipus d'entitats, que sense que siguin específicament de joves, també fan... també fan activitats.

I: I quines dificultats has detectat... o detecteu a nivell de això, de... política pública per dissenyar aquests programes d'oci juvenil?

E: *Bueno*, més que per dissenyar-los, perquè jo crec que...

I: O per...

E: ... perquè jo crec que tenim un equip tècnic que... molt potent, capaç de fer propostes, i a més de sumar sinèrgies en l'àmbit de... privat, les entitats no deixen de ser privades, *no?* Per tirar endavant aquests projectes, *no?* Tenim dificultats, sobretot, evidentment, de recursos econòmics, perquè, evidentment, els recursos són limitats i... qualsevol d'aquestes coses té un cost important... i després tenim dificultats sempre, sempre, sempre de comunicació, de poder fer arribar realment al públic objectiu, al públic per al que estan destinades totes aquestes accions, doncs, el que estem fent, l'existència de les mateixes, i per tant, tenim la sensació de que perdem capacitat d'impacte perquè no acabem de trobar la manera de comunicar adequadament totes aquestes iniciatives.

I: I a nivell de les dificultats que tenen els joves, en quant a l'oci que poden trobar a L'Hospitalet? Ja no tant enfocat a l'hora de nosaltres... o vosaltres, dissenyar la política, sinó quines dificultats tenen els joves. En quant a l'oci.

E: *Bueno*, jo crec que evidentment l'oci que ofereix el mercat privat té un nivell d'implantació i un nivell de... i una capacitat d'arribar al joves que està molt per sobre de lo que podem tenir nosaltres a les nostres propostes, i segurament, per això també, està difícil oferir alternatives a l'oci que pot oferir el mercat. Ja et dic, nosaltres tenim una programació molt establerta, molt consolidada, crec que a nivell metropolità som dels ajuntaments que més programa i que més alternatives d'oci ofereix als joves, però evidentment l'alternativa privada és molt forta i tampoc no intentem competir amb això, *no?* Nosaltres el que intentem pensar és quines coses volem transmetre des del punt de vista de l'oci i cultura pels joves, fer les nostres propostes en aquest àmbit i intentar arribar al màxim de joves de la ciutat. Les dificultats per accedir a

l'oci, des del punt de vista de la programació pública, és simplement tenir coneixement de que existeix, perquè des del punt de vista econòmic no hi ha cap limitació, les activitats són totes gratuïtes, per tant els joves no tenen dificultats d'accés des del punt de vista econòmic per la seva capacitat. Per tant, hi pot accedir tothom, la franja a la que va adreçada és àmplia, de 12 a 35 anys, i per tant, creiem que fem unes polítiques en aquest aspecte molt obertes i molt universals, *no*? Per a que pugui accedir-hi tothom, però evidentment, si parlem de l'oci privat, si que... doncs, realment crec que hi ha dificultats d'accés eh... perquè és un tipus d'oci molt adreçat a... amb unes característiques molt concretes... i evidentment des del punt de vista econòmic si que hi ha dificultats d'accés pels joves.

I: Llegint al Pla local de Joventut he detectat algunes frases ...què vol dir quan es parla de "lleure alternatiu"? Alternatiu a què?

E: Alternatiu al que ofereix el mercat privat, és a dir, al final el mercat privat està oferint un tipus de lleure molt centrat en discoteca, el consum d'alcohol i festes d'aquest tipus, no hi ha una proposta d'oci a les ciutats desde el punt de vista privat molt diferent a aquesta. A nivell general, la tendència general és entendre que els joves només es poden divertir amb aquest tipus de proposta d'oci. Per tant, el lleure alternatiu és oferir propostes que no vagin en aquesta línia o que no basin la seva proposta en això. No és necessari que ho excluguin, per exemple nosaltres fa dos caps de setmana vam celebrar la festa per als joves que complien 18 anys a la ciutat aquest any. La nostra proposta incorporava música de discoteca, si, però hi havien més alternatives; hi havia una part més esportiva, una part més cultural, de participació entre els joves que hi assistien...i evidentment acabava amb una part més festiva amb ball. Nosaltres no podem evitar aquesta tendència però si que podem posar sobre la taula propostes diferents. Per exemple quan fem tot el tema de les ___feet streps, que es tot el tema de les foottracks___ al carrer, clar que hi ha consum i una part de l'activitat va relacionada amb el consum però creiem que li donem una mica la volta, i fem un plantejament on hi han activitats afegides amb aquesta proposta ___feel strep, que és una alternativa al que proposa el camp privat. Quan parlem d'alternatiu parlem d'això, i també que quan fem això intentem traslladar alguns valors. Quan fem la proposta Per Amor a L'Hart, és una proposta d'oci que no té res a veure amb el que ofereix el mercat privat a la ciutat i d'alguna manera el que volem és que els joves tinguin contacte amb algunes disciplines artístiques que d'altra manera potser no les tindrien. Si haguessin de pagar una entrada per anar a un espectacle de dansa o de teatre segurament no tindrien aquest accés. Intentem diferenciar-nos des d'aquest punt de vista.

I: Més preguntes...Hi han algunes propostes del Pla Local que em costaven d'entendre com es materialitzaven, per exemple quan es diu "treballar en el foment i la creació de noves entitats i donar suport polític i tècnic a les ja existents". ¿De quina manera es dona suport? Hi ha algun centre o entitat juvenils? Tot el suport que es pot donar als joves és a través d'entitats?

E: No. Aquesta ciutat històricament ha tingut un moviment associatiu molt potent i la majoria de coses importants que s'han fet a la ciutat s'han fet amb la col·laboració, complicitat, en conversa amb les entitats ciutadanes. Si que es veritat que estem en un moment en el que cal un relleu generacional a les entitats i moviments associatius, i no tenim clar que els joves que estan als instituts o universitats tinguin aquesta voluntat de participar a través d'aquestes entitats sigui una realitat, jo crec que els joves avui s'organitzen potser d'altre forma diferent. Per tant un dels reptes que tenim és com poder donar resposta a aquestes demandes de participació que van més lligades a temes més concrets, no

tant a elements d'interès general. Lo que diu el Pla és que evidentment hi ha una realitat potent en quant a les entitats, i que el que volem és incentivar aquest esperit de participació dels joves.

I: Però hi ha poques entitats juvenils...

E: Si, hi ha poques. El que hem fet nosaltres és el "Programa entre joves" que precisament el que vol és anar als instituts que és on segur estan els joves de la nostra ciutat, per què majoritàriament fins a 4t de la ESO la majoria estan allà i intentar desenvolupar un programa que incentivi la participació a través d'entitats ja establertes o entitats que es puguin crear a partir d'aquest programa. Per tant tenim com a col·laboradora principal d'aquest programa entre joves l'Associació d'Estudiants que és qui té més interlocució als instituts i qui té més facilitat d'entrada als instituts però evidentment han surgit altres entitats, per exemple, per primera vegada tenim una associació feminista jove a la ciutat que es diu Bruixes. A la ciutat hi ha una llarga tradició d'entitats feministes, a cada barri hi ha una associació amb aquest objectiu (promoció del feminisme i la igualtat), però son entitats que han anat evolucionant i que s'han anat fent molt grans. Per primera vegada fruit del treball fet al Centre Joves tenim una entitat feminista a la ciutat.

I: I com es crea una entitat?

E: És un procés. Hi ha una part prèvia d'arribar al convenciment d'un objectiu que val la pena treballar i formalitzar-lo com a entitat, i després hi ha la part més formal que es que han d'haver com a mínim 3 personal, que facin una assemblea de constitució de l'entitat, que facin uns estatuts...una sèrie de papers que s'han de registrar al Registre d'entitats jurídiques de la Generalitat, registrar-ho al Registre d'Entitats de L'Hospitalet, i a partir d'aquí que entrin a treballar amb normalitat amb nosaltres.

I: Llavors totes les iniciatives dels joves s'haurà de canalitzar en entitats?

E: No, no és necessari. Des de el punt de vista d'una Administració que tots els seus actes estan basats en expedients per tenir una formalització de les coses és més còmode, tenir una entitat formalitzada i que s'estableixin línies de d'ajut i poder fer-ho a través d'aquest sistema. Però també es pot respondre a demandes de grups de joves que no necessàriament han d'estar organitzats a través d'entitats, per tant el que han de fer és posar-se en comunicació amb el Servei de Joventut, ja sigui a través de la Casa dels Cargols d'Oficina Jove, ja sigui a través del Twitter, o d'on sigui, i el que sí que em de ser capaços és de poder plantejar alguna cosa que sigui tangible. Venir amb un projecte, una idea, una proposta que poguem treballar i matitzar, tirar-la endavant. Sí que es veritat que les associacions són el canal amb el que estem més acostumats a treballar i és el mes còmode per l'administració, però evidentment hi ha iniciatives que poden sorgir per altres vies.

I: I això ha passat?

E: Si. Per exemple nosaltres estem desenvolupant ara mateix un festival de música adreçat a cantants dones que no ha estat una iniciativa nostra, si no a través d'un grup de gent de l'Oncle Jack què és un bar local de la ciutat. O per exemple l'Slam Poetry, va ser un grup de Joves que ens van fer la proposta i nosaltres vam començar a desenvolupar-ho i després més tard ells s'han acabat constituint com a entitat per decisió pròpia, però no es van iniciar com a tal. També em fet tallers proposats per grups de joves. Però evidentment per l'Administració és molt més fàcil tenir algú amb un NIF donat d'alta, i per nosaltres també és més còmode.

I: Què s'enten per autogestió?

E: Hi han molts conceptes que estan fora de context. Quan parlem d'autogestió sembla que hagi de ser algu que fan entre 4 o 5 i que l'Administració no té cap paper. Nosaltres l'autogestió l'entem com facilitat per la gent que vol tirar endavant projectes que tenen impacte social ho puguin fer i nosaltres els poguem acompanyar. Per exemple, quan he parlat del projecte Entre Joves. Aquest projecte en el fons fomenta l'autogestió per què està implantat a tota la ciutat però a cada institut és diferent. El que fem nosaltres és propiciar que aquest grup de joves a cada institut organitzi el projecte del curs com ho cregui més convenient, per tant, hi ha institut que han commemorat el dia de la SIDA i n'hi ha d'altres que no ho han fet per què ells mateixos decideixen les línies i projectes que volen tirar endavant. Nosaltres donem suport tècnic, i econòmic (quan és necessari), però la realitat és que són ells mateixos qui ho gestionan.

I: Han de donar parte (feedback) del què fan?

E: Si, clar. Si tu estàs donant recursos públics, això d'alguna manera s'ha de poder explicar i justificar. No podem donar diners sense explicar els que es fa amb ells. Els recursos son públics i estan fiscalitzats, per tant s'ha de justificar el que es fa amb ells. Si està l'Administració incorporada (en aquest cas econòmicament) clar que hi ha d'haver un feedback per saber el què s'està fent amb això. El projecte el defineix qui l'impulsa de manera independent amb els seus criteris, nosaltres no entrem a discutir, però si que tenim un control del que s'està fent amb els diners. Això no vol dir que no hagi cap justificació del que s'està fent. Per exemple Ca n'Arús és un espai autogestionat, nosaltres posem els recursos però no entrem a controlar els tallers, xerrades o activitats que es fan.

I: Sobre Espai Jove Ca n'Arús...Quins objectius hi ha en aquest espai? Per què cal que hi sigui?

E: Aquest espai neix d'una demanda fa 3 anys del Consell de Nois i Noies (que és un Consell format pels delegats dels Instituts i la participació de professors) a una jornada anual, que va sorgir com a demanda, la necessitat de crear més espais on els joves es poguessin trobar amb tranquil·litat per fer tot tipus d'activitats..

I: Què no es pot fer a ca n'Arús?

E: Cap activitat que sigui il·legal, la resta és lliure. Un exemple és La claqueta de la Torrassa que es va obrir com a espai jove, hi ha una entitat que fa la gestió (Itaca), però totes les activitats neixen de la proposta mensual del usuaris i participants. Això incentiva la participació de joves, que no son socis d'Itaca.

I: L'espai jove Ca n'Arús va en la mateixa línia. Igual que hi ha casals de Gent Gran també volem que hi hagin espai per joves, i que continuïn creixent a la ciutat. Per exemple ara tenim un projecte d'un altre espai a Bellvitge, i també poder continuar a altres barris on implantar aquest model.

E: Vaig estar amb gent que dinamitzava aquest espai jove. Em vaig adonar que hi havia unes normes que havien de respectar i no havien decidit ells pel fet que és un espai administratiu i públic, per tant havien de complir unes regles. Per exemple, lo més evident era que no es podia beure ni vendre alcohol..

E: La llei s'ha de complir. Qualsevol edifici públic ha de tenir una normativa d'ús, un reglament. Això s'ha de fer previ de la posada en marxa i s'ha d'aprovar per l'Ajuntament. Si no es pot fer la cessió de l'espai. I després hi han lleis generals que parlen de que en espais d'aquest tipus, en funció de l'edat dels usuaris no es pot veure alcohol, per tant són lleis que em de complir tots.

I: Però els joves beuen alcohol al carrer. El fet que estigui prohibit no vol dir que els joves no ho facin, i realment aquests espais que té aquestes normatives realment ofereix una alternativa? Si no poden fer el seu oci per que hi ha aquesta limitació..

E: Jo crec que el fet de no beure alcohol no limita la capacitat d'oci d'un jove. S'ha de fer un canvi del del punt de vista social, i per això fem aquestes alternatives d'oci també en el quals l'alternativa d'oci dels joves no passi per beure a un espai públic en comptes d'una discoteca. Jo crec que l'Administració no ha d'incentivar consum d'alcohol, per molt que sigui una costum, no crec que ho hagi de potenciar, per què està demostrat que no és positiu pels joves menors d'edat.

I: Però els joves van de 16 a 35, jo per exemple tinc 22 anys, legalment jo puc beure alcohol.

E: Si, però a aquests espais hi han joves d'altres edats que no poden beure. El que no podem fer es tenir un jove menor de 18 anys venent alcohol a un jove major d'edat. Nosaltres no podem incentivar això i més quan legalment no és pot fer, i creiem que això no limita l'alternativa d'oci dels joves. El plantejament és diferent, no s'ha de focalitzar l'oci en discoteca i alcohol. Hi han molts joves que no necessiten això. L'alternativa d'alcohol ja existeix de manera àmplia, el que no existeix és la nostra. No crec que sigui paper de l'Administració fomentar aquesta activitat que no és legal.

I: I no creus que s'està obviant una realitat que existeix?

E: El que facin els joves fora d'aquest espai no ho puc controlar. Però nosaltres no farem un espai que promoció el consum d'alcohol, volem demostrar el contrari.

I: Per tant la problemàtica que sorgeix d'aquest tipus d'espais és que al final acaben apel·lant a certs tipus de joves i no d'altres que te'ls trobaràs a altres puestos...El consum d'alcohol no és majoritari però existeix.

E: Però això ho podem equiparar al menjar. Clar que hi ha fast food, però l'Administració ha de fomentar una alimentació saludable. L'Administració ha de fomentar coses que siguin positives, el consum d'alcohol és negatiu. Això pot fer que alguns joves no vinguin a la nostra alternativa per que volen consumir alcohol? Si, però també hi ha joves que volen tenir alternatives que no vagin lligades al consum d'alcohol i tampoc tenen cap altre alternativa per fer-ho. Com a institució nosaltres considerem que tenim que promocionar el que considerem que és positiu i que no va en contra de la salut dels joves, està demostrat.

I: Quan parlo de les normes trobo que el fet que hi hagin normes, que tot dir-se que és un espai autogestionat en el fons estan subjectades a les normatives administratives, són normes no consensuades, si no que venen de la pròpia naturalesa de l'espai....per exemple hora d'obertura...

E: Els horaris si que s'han consensuat. No s'ha de confondre l'autogestió amb una comuna. Es va fer una proposta i un consens de l'ús de l'espai i l'horari.

I: De un tiempo a esta parte han sorgit, joves a la ciutat amb propostes que van més enllà del que proposa la política del marc legal que es coneix a la política municipal. Els coneixeu? Com els detecteu?

E: Si, els detectem a la mesura que estan visibles. Nosaltres tenim sempre la porta oberta per tirar endavant les propostes. Els detectem també per què els veiem a les xarxes socials, veiem moviments que es fan, però evidentment si ells volen la implicació de l'ajuntament en les seves qüestions, s'han d'adreçar a nostraltes per poder establir el diàleg. No estem tancats a determinades organitzacions o entitats habituals, però evidentment han de fer una proposta.

I: Quin és el paper de l'Ajuntament o la Regidoria davant d'aquestes iniciatives? Se'ls intenta considerar interlocutors dels joves?

E: En la mesura que ells vulguin interlocutor amb l'ajuntament. De vegades aquests grups es presenten com a externs o alternatius, i no volen que l'ajuntament entri a formar part de les activitats que fan. L'ajuntament està obert per atendre a qualsevol grup, però s'ha de manifestar aquesta voluntat, i nosaltres fem un disseny de les nostres polítiques, que està dissenyat amb un procés de participació molt ampli per part de la ciutadania que ha volgut. Per tant aquest processos s'han de reconèixer. Sempre intentem donar via i col·laborar, però aquest grups han de voler dialogar, entenent que nosaltres tenim un marc legal que s'ha de respectar.

I: Què passa si aquestes iniciatives no volen interlocutar amb l'Ajuntament? Igualment es té en compte el que està passant? Cap que totes les alternatives juvenils passin pel marc de la política institucional?

E: Nosaltres el que podem fer és identificar les coses que passen a la ciutat i intentar incorporar aquestes tendències i inquietuds a les nostres polítiques. Però evidentment si vols que l'Administració participi, has de compartir l'informació per poder tenir en compte les teves propostes. És molt difícil tenir en compte les teves preferències si no participes. Si no vols participar no pots queixar-te que no s'han tingut en compte les teves propostes.

I: Per tant el diagnòstic s'entén dintre de les persones que participen en aquests processos..

E: Si, clar. Són persones que tenen una visió ampla del que passa a la ciutat. Som conscients que hi ha altres vies però si els grups que promouen aquestes activitats no participen... Qui no participa és per què no vol. Hi ha moltes vies i mitjans de comunicació de l'Ajuntament que ho faciliten. És una qüestió de voluntat. Es tracta d'un reconeixement mutu.

Hi ha unes normes que s'han de complir i uns processos legals que s'han de respectar per poder incorporar les visions de les coses. L'ajuntament no és un enemic, però hi ha normes que regulen i defenen l'interès general i no particular per respectar a tots els ciutadans i arribar a un consens de com es fan les coses a la ciutat.